

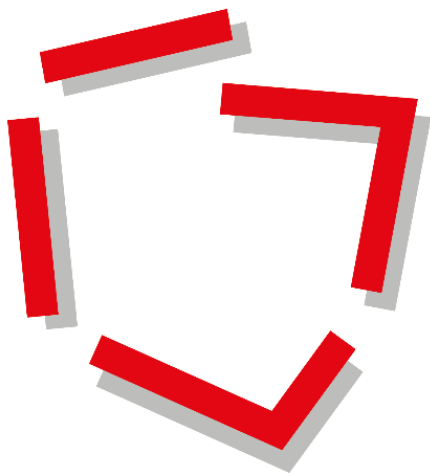

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH

w okresie od 27 listopada 2024 r. do 27 stycznia 2025 r.

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
ZWIĄZKU POWIATÓW POLSKICH**

w okresie od 27 listopada 2024 r. do 27 stycznia 2025 r.

Opracowanie:
Dział Współpracy, Informacji, Analiz i Programów Biura ZPP

Spis treści

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP	7
Działalność organów statutowych	10
Konwenty Powiatów	10
Zarząd ZPP	12
Komisja Rewizyjna ZPP	15
Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym.....	16
Opinie prawne ZPP	17
Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.....	19
Komisje sejmowe i senackie	22
Komisje merytoryczne ZPP	24
Komitety monitorujące i sterujące	24
Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej	25
Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia	29
Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli.....	29
Finanse publiczne.....	53
Edukacja, kultura i sport	56
Infrastruktura, urbanistyka i transport.....	64
Ochrona zdrowia i polityka społeczna	67
Ustrój samorządu, obszary miejskie i metropolitalne.....	74
Społeczeństwo informacyjne.....	75
Energia, klimat i środowisko	82
Obszary wiejskie, wieś i rolnictwo	83
Dodatkowe działania wspierające powiaty.....	87
Prace konsultacyjno-badawcze w JST.....	87
Działalność doradcza i informacyjna	89
<i>Konferencje z udziałem ZPP .....</i>	<i>89</i>
<i>Warsztaty i szkolenia .....</i>	<i>91</i>
<i>Publikacje i wydawnictwa.....</i>	<i>93</i>
<i>Dziennik Warto Wiedzieć.....</i>	<i>94</i>
Współpraca.....	95
<i>Współpraca patronacka .....</i>	<i>95</i>

<i>Współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym</i>	96
<i>Współpraca z Urzędem Zamówień Publicznych</i>	96
Efekty realizowanych projektów	97
<i>Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa</i>	97

Podsumowanie aktywności i kluczowych efektów pracy ZPP

Związek Powiatów Polskich, będący jedną z najbardziej powszechnych ogólnopolskich organizacji zrzeszających jednostki samorządu terytorialnego, od początku swojego istnienia – również w okresie sprawozdawczym – stawia **sobie za cel wspieranie idei samorządności, integrowanie oraz ochronę wspólnych interesów powiatów i miast na prawach powiatu, a także kształtowanie wspólnej polityki. Związek kładzie również duży nacisk na stałe wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i promocji powiatów, wymianę doświadczeń oraz upowszechnianie modelowych rozwiązań w zakresie rozwoju i zarządzania w powiatach.**

Siła Związku Powiatów Polskich tkwi przede wszystkim w mocnym mandacie, jaki otrzymuje od powiatów i miast na prawach powiatu – swoich Członków. Dzięki temu wsparciu Związek może śmiało i odważnie reprezentować interesy środowiska samorządowego powiatów.

Związek Powiatów Polskich realizuje swoje cele poprzez działania statutowych organów oraz Biura.

Aktywność i kluczowe efekty prac, w okresie od 27 listopada 2024 r. do 27 stycznia 2025 r. przedstawiono poniżej.

W okresie sprawozdawczym odbywały się wojewódzkie Konwenty Powiatów, podczas których omawiano liczne kwestie istotne dla środowiska powiatowego. Przewodniczący Konwentów przekazali do Biura Związku 12 stanowisk przyjętych na Konwentach oraz skierowali 6 pism.

Głównym organem odpowiedzialnym za analizowanie i podejmowanie decyzji w Związku jest Zarząd. W okresie sprawozdawczym odbyły się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP. Równocześnie Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali za pośrednictwem internetu informacje istotne dla działalności Związku. Łącznie rozpatrzono 49 zagadnień i podjęto 2 uchwały.

Komisja Rewizyjna, zgodnie ze statutem, pełni funkcję kontrolną, a jednocześnie wspiera Zarząd ZPP jako organ doradczy. W okresie sprawozdawczym jej członkowie aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

Ponadto przewodniczący Konwentów Powiatów z poszczególnych województw brali czynny udział w spotkaniach Zarządu Związku.

Działalność Związku Powiatów Polskich opiera się przede wszystkim na pracy Biura ZPP. To właśnie pracownicy i eksperci zatrudnieni w Związku, w ramach codziennych obowiązków, realizują zadania wyznaczone przez organy ZPP, zgodne z celami i misją organizacji. Ich praca polega głównie na analizie aktów prawnych poddawanych konsultacjom publicznym i uzgodnieniom z samorządami. Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym prawnicy ZPP przeanalizowali łącznie 145 projektów aktów prawnych, z czego do 31 sporządzili szczegółowe opinie prawne. W wielu przypadkach przygotowanie tych opinii poprzedzały prace konsultacyjno-badawcze, które w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 13 razy.

Główna działalność Związku Powiatów Polskich koncentruje się na relacjach pomiędzy organami państwa a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu powiatowego. Obrona interesów powiatów i miast na prawach powiatu realizowana jest przede wszystkim poprzez skuteczne reprezentowanie głosu środowiska samorządowego. Zadanie to wykonują zarówno eksperci Biura Związku, jak i przedstawiciele ZPP wyznaczeni przez jego organy.

Kluczową formą działania jest wyrażanie stanowisk środowiska samorządowego na forum Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (oraz jej zespołów tematycznych), komisji sejmowych i senackich, a także innych gremiów, takich jak komitety monitorujące czy sterujące.

Warto podkreślić, że w okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci Biura Związku uczestniczyli w kilkudziesięciu spotkaniach, podczas których omawiano kwestie związane z funkcjonowaniem samorządów powiatowych.

Zaangażowanie organów i Biura Związku przynosi konkretne, wymierne efekty. Wśród najważniejszych osiągnięć z okresu sprawozdawczego warto wymienić:

- ✓ *Dzięki zaangażowaniu Związku Powiatów Polskich wprowadzono szereg istotnych zmian w projekcie ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Do najważniejszych należą: wykluczenie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego oraz gmin liczących poniżej 50 mieszkańców z listy podmiotów kluczowych, a także określenie ich jako podmiotów ważnych w rozumieniu przepisów ustawy. Ponadto, obniżono wysokość kary dla kierownika podmiotu naruszającego przepisy ustawy związane z cyberbezpieczeństwem – z 600% do 300% jego wynagrodzenia.*
- ✓ *Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji uwzględniło propozycje poprawek zgłoszone przez Związek Powiatów Polskich do projektów rozporządzeń przygotowywanych w związku z wejściem w życie ustawy o ochronie ludności i obronie ojczyzny. Dzięki postulatom ZPP rozszerzono m.in. programy szkoleń dla organów i ich pracowników, wprowadzono zmiany legislacyjne w projektach rozporządzeń dotyczących naboru do służby w obronie cywilnej oraz zawierania porozumień z podmiotami ochrony ludności. Na wniosek, m.in. przedstawicieli ZPP, MSWiA zobowiązało się także dopracować rozporządzenie dotyczące przeprowadzania obowiązkowych ćwiczeń.*

Działalność Związku Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wykraczała poza sferę legislacyjną. Związek czynnie uczestniczył w organizacji i współorganizacji różnorodnych konferencji. W ramach działań zrealizowano trzy dni szkoleniowe, w których uczestniczyło ponad 7000 pracowników samorządowych.

Przy zaangażowaniu ekspertów ZPP w okresie sprawozdawczym powstała jedna publikacja. Redaktorzy Dziennika Warto Wiedzieć przygotowali ponad 660 artykułów prasowych, głównie o charakterze konsultacyjno-doradczym, które publikowano na portalu informacyjnym prowadzonym przez Związek.

Dzięki szerokiej działalności ZPP konsekwentnie umacnia swoją pozycję i rozpoznawalność. Na publikacje oraz stanowiska Związku powołują się inne dzienniki, czasopisma i serwisy informacyjne. W okresie sprawozdawczym o patronat ZPP wystąpiło wiele podmiotów. Związek objął patronatem sześć przedsięwzięć, Dziennik Warto Wiedzieć – także sześć.

Kolejnym elementem działań ZPP było również przygotowywanie projektu finansowanego ze źródeł innych niż składki członkowskie. Docelowa realizacja projektu umożliwi Związkowi efektywniejsze wspieranie samorządów powiatowych w doskonaleniu świadczenia usług publicznych. Dzięki tym działaniom stale rośnie liczba powiatów i miast na prawach powiatu, które skutecznie i profesjonalnie realizują swoje zadania publiczne.

Szczegóły działalności ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w kolejnych rozdziałach.

Działalność organów statutowych

Konwenty Powiatów

Do realizacji celów statutowych Związek Powiatów Polskich powołał 16 Konwentów Powiatów, po jednym w każdym województwie. **Zadaniem Konwentów jest reprezentowanie interesów członków Związku na poziomie regionalnym.**

Konwenty pełnią funkcję doradczą wobec organów ZPP i mogą w szczególności przyjmować własne stanowiska lub opinie, a także kierować do Zarządu ZPP pisma w sprawach wymagających interwencji związanej z celami statutowymi Związku. Ponadto Konwenty Powiatów mają możliwość współpracy z organami administracji rządowej i samorządowej w swoich województwach.

W okresie sprawozdawczym w całym kraju odbyło się kilka posiedzeń Konwentów Powiatów. W ich trakcie przyjęto 12 stanowisk i omówiono wiele istotnych kwestii. Do Biura ZPP wpłynęło 6 pism przekazanych przez Przewodniczących Konwentów.

Zestawienie stanowisk przyjętych przez poszczególne Konwenty przedstawiono w poniższej tabeli.

(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Stanowisko w sprawie
1	9 grudnia 2024 r.	Kujawsko-Pomorskiego	wyznaczenia koronera.
2	9 grudnia 2024 r.	Kujawsko-Pomorskiego	funkcjonowania Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego.
3	12 grudnia 2024 r.	Łódzkiego	zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg powiatowych.
4	16 grudnia 2024 r.	Lubelskiego	zmiany przepisów prawa w zakresie funkcjonowania ochrony zdrowia i pomocy społecznej.
5	16 grudnia 2024 r.	Lubelskiego	utrzymania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (dawniej Funduszu Dróg Samorządowych).
6	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	zróżnicowania kryteriów przydziału środków Funduszu Pracy na samorządy powiatowe przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz aktywizacji zawodowej i zadań fakultatywnych.

7	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	poprawki do projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia
8	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	zwiększenia dotacji ze środków budżetowych na zadania z zakresu geodezji i kartografii
9	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	pogarszającej się sytuacji finansowej i kadrowej szpitali powiatowych
10	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	niedofinansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej
11	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	ograniczenia lub likwidacji strefy czynnej w Zintegrowanym Planie Zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska
12	16 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	zapłaty przez NFZ za nadwykonania w zakresach limitowanych oraz nielimitowanych za 2024 r.

Zestawienie pism przekazanych do Biura ZPP przedstawiono w poniższej tabeli.

(Uwaga: dane zestawiono na podstawie informacji przekazanych przez Konwenty do Biura ZPP).

Lp.	Z dnia	Od Konwentu Powiatów Województwa	Pismo w sprawie
1	2 grudnia 2024 r.	Podkarpackiego	protokół z posiedzenia Konwentu (19 września 2024 r.).
2	4 grudnia 2024 r.	Małopolskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (5-6 listopada 2024 r.).
3	10 grudnia 2024 r.	Lubelskiego	posiedzenia Konwentu (16 grudnia 2024 r.).
4	19 grudnia 2024 r.	Świętokrzyskiego	protokół z posiedzenia Konwentu (31 października 2024 r.).
5	23 grudnia 2024 r.	Łódzkiego	protokół z posiedzenia Konwentu (12 grudnia 2024 r.).
6	8 stycznia 2025 r.	Podlaskiego	posiedzenia Konwentu (16-17 stycznia 2025 r.).

Zarząd ZPP

Organem wykonawczym Związku Powiatów Polskich jest Zarząd.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno stacjonarne i jedno internetowe posiedzenie Zarządu ZPP.

W okresie pomiędzy posiedzeniami Członkowie Zarządu na bieżąco otrzymywali, za pośrednictwem internetu, informacje istotne dla działalności Związku.

Posiedzenie stacjonarne odbyło się 28-29 listopada 2024 r. w Łąncucie.

W sumie Członkowie Zarządu rozpatrzyli 49 zagadnień i podjęli 2 uchwały.

Szczegółowy zakres tematyczny obrad posiedzeń Zarządu ZPP został przedstawiony poniżej.

Posiedzenie Zarządu nr 5/24 – Łącut, 28-29 listopada 2024 r.

Zrealizowano następujący porządek obrad:

- ✓ Przyjęcie porządku obrad.
- ✓ Informacja o działalności Związku Powiatów Polskich pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu.
- ✓ Przyjęcie protokołów z posiedzeń Zarządu Nr 3/24, 4@/24 oraz materiałów przyjętych podczas tych posiedzeń.
- ✓ Przegląd bieżących wyzwań legislacyjnych w obszarach istotnych dla powiatów.
- ✓ Sprawy organizacyjne przyszłorocznego Zgromadzenia Ogólnego ZPP.
- ✓ Sprawy bieżące.
- ✓ Zamknięcie posiedzenia.

Okres nr 6@/24 - pomiędzy stacjonarnymi posiedzeniami Zarządu

Członkowie Zarządu otrzymali informacje na temat następujących zagadnień:

- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (UC 72).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich wraz z propozycjami zmian do ustawy o doręczeniach elektronicznych (tzw. duża nowelizacja).
- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025.
- ✓ Propozycje Związku Powiatów Polskich dotyczące wynagradzania pracowników samorządowych.
- ✓ Link do nagrania z webinaru pt. „Możliwości finansowania w sektorze zdrowia: KPO, środki krajowe i inne fundusze unijne”, podczas którego eksperci z Ministerstwa Zdrowia omówili kluczowe źródła finansowania dostępne w najbliższych miesiącach, wraz z załączoną prezentacją ze spotkania.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (UD 128).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy (SH.020.287.2024) – o zmianie ustawy o drogach publicznych.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczaniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (nr UC61).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zarządzaniu danymi (UC67).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący finansowania z Funduszu Pracy dodatków motywacyjnych dla pracowników Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 9 grudnia 2024 r. w sprawie:
  - ✓ wyznaczenia koronera,
  - ✓ funkcjonowania Powiatowych Centrów Zarządzania Kryzysowego.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie przyjęcia projektu budżetu na rok 2025.
- ✓ Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Łódzkiego z dnia 12 grudnia 2024 r. w sprawie zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg powiatowych.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Lubelskiego z dnia 16 grudnia 2024 r. w sprawie:
  - ✓ zmiany przepisów prawa w zakresie funkcjonowania ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
  - ✓ utrzymania Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (dawniej Funduszu Dróg Samorządowych).
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich w sprawie stanu prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o zarządzaniu kryzysowym.
- ✓ Projekt uchwały w sprawie zmiany uchwały budżetowej Związku Powiatów Polskich na rok 2024.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wzoru oświadczenia odbiorcy uprawnionego.

- ✓ Opinia Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025 oraz niektórych innych ustaw.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym (SH.020.302.2024).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (UD69) – zmieniony.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania naboru ochotniczego do służby w obronie cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie elementów porozumień oraz sposobu weryfikacji zdolności podmiotu do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.
- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący kwestii braku podpisu i publikacji projektu rozporządzenia MSWiA w sprawie wsparcia dla organu prowadzącego szkołę, w której utworzono oddział o profilu mundurowym oraz rozporządzenia MSWiA w sprawie szkolenia w oddziale o profilu mundurowym.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu organizowania i prowadzenia ćwiczeń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (UD17).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do nowego tekstu projektu ustawy o zdrowiu zwierząt (UC40).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (nr UD89).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (UD168).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do poselskiego projektu ustawy o ochronie prowadzenia działalności rolniczej (nr SH.020.319.2024).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (UD 85).
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu rozporządzenia w sprawie elementów porozumień oraz sposobu weryfikacji zdolności podmiotów do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.
- ✓ Uwagi Związku Powiatów Polskich do projektu ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (UD80).

- ✓ Wniosek Związku Powiatów Polskich dotyczący konieczności podniesienia wysokości opłat za usługi świadczone przez wydziały komunikacji starostw powiatowych, w kontekście planowanego podwyższenia opłaty za wydanie świadectwa ADR pobieranego przez Transportowy Dozór Techniczny.
- ✓ Interwencja Związku Powiatów Polskich dotycząca projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.
- ✓ Stanowiska Konwentu Powiatów Województwa Podlaskiego z dnia 16 stycznia 2025 r. w sprawie:
  - ✓ zróżnicowania kryteriów przydziału środków Funduszu Pracy na samorzady powiatowe przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz aktywizacji zawodowej i zadań fakultatywnych,
  - ✓ poprawki do projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia,
  - ✓ zwiększenia dotacji ze środków budżetowych na zadania z zakresu geodezji i kartografii,
  - ✓ pogarszającej się sytuacji finansowej i kadrowej szpitali powiatowych,
  - ✓ niedofinansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej
  - ✓ ograniczenia lub likwidacji strefy czynnej w Zintegrowanym Planie Zarządzania Obiektem Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska,
  - ✓ zapłaty przez NFZ za nadwykonania w zakresach limitowanych oraz Nielimitowanych za 2024 r.

Informacje z posiedzeń Zarządu są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *Organy ZPP > Zarząd ZPP > Informacje z posiedzeń Zarządu*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/kategoria/informacje-z-posiedzen-zarzadu>

Komisja Rewizyjna ZPP

Organem kontrolnym Związku Powiatów Polskich jest Komisja Rewizyjna.

W okresie sprawozdawczym członkowie Komisji aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach Zarządu ZPP.

I Aktywność ZPP w procesie legislacyjnym

Zaangażowanie przedstawicieli Związku Powiatów Polskich w proces legislacyjny przejawia się na wielu płaszczyznach.

Część działań koncentruje się na opracowywaniu i **formułowaniu stanowisk**, które następnie kierowane są do adresatów – najczęściej instytucji państwowych, a także do klubów parlamentarnych lub konkretnych parlamentarzystów. W poszczególnych regionach stanowiska o charakterze wojewódzkim trafiają również do instytucji i władz regionalnych, co realizują bezpośrednio przewodniczący Konwentów Powiatów.

Kolejnym obszarem aktywności jest **analiza projektów aktów prawnych** dotyczących jednostek samorządu terytorialnego, które są przedmiotem konsultacji społecznych. Eksperci Biura ZPP przeprowadzają szczegółowe analizy tych projektów i przygotowują **opinie prawne**, które następnie przekazywane są do instytucji centralnych.

Kluczowym miejscem opiniowania aktów prawnych pozostaje Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Działalność ZPP w procesie legislacyjnym obejmuje również **czynny udział przedstawicieli i ekspertów Związku w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich**, gdzie wymieniane są poglądy oraz wprowadzane zmiany w projektach aktów prawnych.

Warto również podkreślić rolę **analiz aktów prawnych prowadzonych w ramach komisji tematycznych funkcjonujących** przy Związku Powiatów Polskich, jak również w innych gremiach, takich jak komitety monitorujące i sterujące zewnętrznymi programami pomocowymi.

Szczegółowe informacje dotyczące zaangażowania ZPP w proces legislacyjny zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Opinie prawne ZPP

W okresie sprawozdawczym prawnicy i eksperci Biura Związku Powiatów Polskich analizowali wszystkie projekty aktów prawnych dotyczące jednostek samorządu terytorialnego, które zostały skierowane do konsultacji społecznych.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura ZPP przeanalizowali 31 projektów aktów prawnych (opiniowanych poza Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego) i do 31 przygotowano szczegółowe opinie, uwzględniając również te sporządzone w ramach KWRiST.

Prawnicy Biura ZPP regularnie monitorują wykaz prac legislacyjnych Rady Ministrów, stronę internetową Rządowego Centrum Legislacji oraz strony Sejmu i Senatu RP. Dzięki temu analizowane i opiniowane są również projekty ustaw i rozporządzeń, które nie zostały oficjalnie przekazane do Biura ZPP w ramach konsultacji publicznych, opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego ani w toku prac komisji parlamentarnych.

Zestawienie tabelaryczne przedstawia **projekty aktów prawnych, wobec których Związek zajął pisemne stanowisko** (w kolejności chronologicznej).

Lp.	Odbiorca	Uwagi ZPP zgłoszone do projektu
1	Ministerstwo Finansów	ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw.
2	Ministerstwo Cyfryzacji	propozycji zmian do ustawy o doręczeniach elektronicznych (tzw. duża nowelizacja).
3	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	ustawy o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz niektórych innych ustaw (UC 72).
4	Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025.
5	Sejm RP	ustawy (SH.020.287.2024) – o zmianie ustawy o drogach publicznych.
6	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (UD 128).
7	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	stanowiska resortu w sprawie projektu ustawy o zawodzie psychologa oraz samorządzie zawodowym psychologów.
8	Ministerstwo Cyfryzacji	ustawy o zarządzaniu danymi (UC67).
9	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw (nr UC61).
10	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

11	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wzoru oświadczenia odbiorcy uprawnionego.
12	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w latach 2023-2025 oraz niektórych innych ustaw.
13	Sejm RP	ustawy (SH.020.302.2024) – o zmianie ustawy o transporcie drogowym.
14	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie Centralnej Ewidencji Zasobów Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej.
15	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (UD69) – zmieniony.
16	Sejm RP	ustawy o zmianie ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.
17	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia.
18	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania naboru ochotniczego do służby w obronie cywilnej.
19	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie elementów porozumień oraz sposobu weryfikacji zdolności podmiotu do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.
20	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowego zakresu i sposobu organizowania i prowadzenia ćwiczeń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.
21	Ministerstwo Infrastruktury	ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym (UD17).
22	Sejm RP	ustawy o ochronie prowadzenia działalności rolniczej (nr SH.020.319.2024).
23	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami (UD168).
24	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw (nr UD89).
25	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	nowego tekstu projektu ustawy o zdrowiu zwierząt (UC40).
26	Senat RP	ustawy o zmianie ustawy Prawo oświatowe.
27	Ministerstwo Zdrowia	ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (UD 85).
28	Ministerstwo Sprawiedliwości	ustawy o instrumentach wspieranego podejmowania decyzji (UD80).
29	Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	rozporządzenia w sprawie elementów porozumień oraz sposobu weryfikacji zdolności podmiotów do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej.
30	Ministerstwo Przemysłu	o zmianie ustawy o Funduszu Transformacji Województwa Śląskiego Spółce Akcyjnej.
31	Sejm RP	ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Wszystkie opinie ZPP są dostępne na stronie internetowej Związku Powiatów Polskich pod adresem: www.zpp.pl w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym > Opinie i uwagi ZPP*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/opinie>

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST) działa na podstawie ustawy z dnia 6 maja 2005 roku o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. 2005 nr 90 poz. 759), a także zgodnie z Regulaminem Prac Komisji. KWRiST zazwyczaj odbywa swoje posiedzenia raz w miesiącu, podczas których opiniuje kilkadziesiąt aktów prawnych. Główna część prac Komisji odbywa się jednak w zespołach tematycznych.

Działalność KWRiST koncentruje się na wypracowywaniu wspólnych stanowisk pomiędzy przedstawicielami rządu oraz gmin, miast, powiatów i województw w kwestiach ustrojowych. Komisja rozpatruje problemy związane z funkcjonowaniem samorządu terytorialnego, a także sprawy z tego obszaru mieszczące się w zakresie działania Unii Europejskiej i organizacji międzynarodowych, do których należy Rzeczpospolita Polska.

W okresie sprawozdawczym odbyło się jedno plenarne posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ramach prac Komisji Wspólnej ZPP zaopiniował 114 projektów ustaw, rozporządzeń i innych dokumentów, z których część była opiniowana w trybie obiegowym. Każdy z tych projektów został poddany analizie i zaopiniowany przez ekspertów Biura Związku Powiatów Polskich.

Projekty przedłożone do zaopiniowania w ramach KWRiST zostały zestawione w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja przedkładająca	Tytuł projektu aktu prawnego
Grudzień 2024 r.		
1	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.
2	Ministerstwo Edukacji	Projekt uchwały w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.
3	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej.

4	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie wymaganych do uzyskania dyplomu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczającym na poziomie technika.
5	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	Projekt ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw (UD130).
6	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Projekt dokumentu „Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2023 roku”.
7	Ministerstwo Infrastruktury	Propozycja kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej w 2025 r., powoływanej w budżecie państwa na mocy art. 34 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
8	Ministerstwo Infrastruktury	Projekt rozporządzenia w sprawie przyjęcia Programu ochrony wód morskich.
9	Ministerstwo Klimatu i Środowiska	Projekt rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu.
10	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług.
11	Ministerstwo Finansów	Projekt rozporządzenia w sprawie wzorów deklaracji o podatku od towarów i usług od podmiotów innych niż zarejestrowane jako podatnicy VAT czynni.
12	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt rozporządzenia w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2025 r.
13	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
14	Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	Projekt ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (UD 128).
15	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt ustawy o zarządzaniu danymi (UC67).
16	Ministerstwo Cyfryzacji	Projekt ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32).
17	Ministerstwo Edukacji	Projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025.
18	Ministerstwo Zdrowia	Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1726).
19	Ministerstwo Zdrowia	Projekt Uchwały zmieniającej Uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032.
20	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	Projekt rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Projekty aktów prawnych przesyłane do zaopiniowania są na bieżąco zamieszczane na stronie Związku Powiatów Polskich: www.zpp.pl, w sekcji *ZPP w procesie legislacyjnym*, w zakładce *Projekty aktów prawnych do zaopiniowania*. Bezpośredni link: <http://zpp.pl/biblioteka/projekty-aktow-prawnych>

Szczegółowe sprawozdania z prac KWRiST publikowane są w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl), w zakładce *Legislacja*, w dziale *Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego*.

Komisje sejmowe i senackie

Aktywność Związku Powiatów Polskich w procesie legislacyjnym przejawia się również w czynnym uczestnictwie jego przedstawicieli i ekspertów w posiedzeniach komisji parlamentarnych. Warto podkreślić, że przedstawiciele ZPP – jako jedyni w większości przypadków – aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach komisji, których obrady dotyczyły spraw samorządowych.

W okresie sprawozdawczym przedstawiciele i eksperci ZPP wzięli udział w 10 posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

Poniżej przedstawiono tematy oraz terminy posiedzeń komisji parlamentarnych, w których – w okresie sprawozdawczym – czynny udział brali przedstawiciele ZPP.

Lp.	Data posiedzenia	Nazwa	Cel posiedzenia
Grudzień 2024 r.			
1	5	Sejmowa Komisja do Spraw Dzieci i Młodzieży oraz Komisja Polityki Społecznej i Rodziny	Pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz ustawy – Prawo oświatowe (druk nr 528).
2	17	Senacka Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, Komisja Ustawodawcza oraz Komisja Praw Człowieka i Praworządności	Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (druk senacki nr 164).
3	18	Sejmowa Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki oraz Podkomisja stała do spraw sportu dzieci i młodzieży oraz sportu osób z niepełnosprawnościami	Rozpatrzenie informacji na temat wykorzystania szkolnych i pozaszkolnych obiektów sportowych, jako obiektów otwartych w soboty i niedziele, będących w zarządzie samorządów lokalnych.
Styczeń 2025 r.			
4	8	Sejmowa Komisja Infrastruktury	Dyskusja na temat potrzeby nowelizacji ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami w zakresie wydawania i nadzoru nad uprawnieniami do kierowania pojazdami.
5	9	Sejmowa Komisja Nadzwyczajna do spraw działań przeciwpowodziowych i usuwania skutków powodzi z roku 2024	Informacja na temat bieżącej sytuacji obszarów dotkniętych klęską powodzi we wrześniu 2024 roku w szczególności w zakresie usuwania szkód popowodziowych, przygotowań do wiosennych roztopów, wytyczonych czerwonych stref oraz odbudowy zbiorników przeciwpowodziowych.

6	9	Sejmowa Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r. 2. Informacja o wynikach badań na temat zainteresowania młodych udziałem w polityce lokalnej. 3. Ocena funkcjonowania młodzieżowych rad gmin, powiatów i województw oraz szkolnych budżetów partycypacyjnych.
7	10	Sejmowa Komisja Kultury i Środków Przekazu oraz Podkomisja stała do spraw czytelnictwa i prawa autorskiego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informacja na temat sytuacji bibliotek powiatowych. Znaczenie i dostępność bibliotek na terenach wiejskich. 2. Rozpatrzenie projektu planu pracy Podkomisji na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2025 r.
8	21	Senacka Komisja Ustawodawcza i Komisja Edukacji	Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo oświatowe (druk senacki nr 236).
9	22	Sejmowy Parlamentarny Zespół Samorządowy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omówienie pakietu ustaw samorządowych. 2. Współpraca parlamentarzystów w procesie tworzenia ustaw.
10	23	Sejmowa Komisja Polityki Społecznej i Rodziny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dyskusja na temat założeń rządowych projektów ustaw: <ul style="list-style-type: none"> - o rynku pracy i służbach zatrudnienia (druk nr 948), - o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (druk nr 949). 2. Rozpatrzenie wniosku o skierowanie rządowego projektu ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia (druk nr 948) do Podkomisji stałej do spraw rynku pracy. 3. Rozpatrzenie wniosku o skierowanie rządowego projektu ustawy o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (druk nr 949) do Podkomisji stałej do spraw rynku pracy.

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich biorą również udział w posiedzeniach wybranych zespołów parlamentarnych.

Komisje merytoryczne ZPP

Kolejnym miejscem analizy aktów prawnych przekazywanych do Biura ZPP w ramach konsultacji są komisje merytoryczne funkcjonujące przy Związku Powiatów Polskich.

Komisje te są podzielone na obszary problemowe, które odpowiadają zespołom tematycznym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ze składem osobowym poszczególnych komisji merytorycznych ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia krajowe > Komisje merytoryczne ZPP*. Bezpośredni link: <https://zpp.pl/artukul/76-komisje-merytoryczne-zpp>

W okresie sprawozdawczym Biuro Związku Powiatów Polskich cyklicznie, co tydzień (w każdy czwartek), wysyłało komunikaty do członków komisji merytorycznych z prośbą o opinie dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych. Napływające uwagi były analizowane przez ekspertów Biura, na podstawie których przygotowywano stanowiska i opinie prawne, kierowane następnie do odpowiednich instytucji centralnych.

Komitety monitorujące i sterujące

Przedstawiciele Związku Powiatów Polskich aktywnie uczestniczą w pracach komitetów monitorujących i sterujących Programy Operacyjne. Podczas posiedzeń reprezentują interesy jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji skupiających samorządy.

W okresie sprawozdawczym odbyło się kilkanaście posiedzeń różnych komitetów monitorujących i sterujących. Dzięki zaangażowaniu przedstawicieli ZPP w tych gremiach udało się wprowadzić zmiany w zapisach niekorzystnych dla samorządów.

Informacje o pracach wszystkich komitetów są na bieżąco publikowane w Dzienniku Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl) w zakładce *Rozwój i Fundusze*.

Reprezentanci ZPP na arenie międzynarodowej

Reprezentanci Związku Powiatów Polskich działają również w ramach organizacji międzynarodowych (opisanych w poniższych podrozdziałach), gdzie reprezentują interesy samorządów terytorialnych szczebla pośredniego.

Europejski Komitet Regionów

Utworzony w 1994 roku **Europejski Komitet Regionów (EKR)** jest zgromadzeniem przedstawicieli samorządów regionalnych i lokalnych Unii Europejskiej. W jego skład wchodzi 329 członków, w tym przewodniczący regionów, burmistrzowie oraz demokratycznie wybrani przedstawiciele regionów, powiatów i miast z 27 państw członkowskich UE.

Europejski Komitet Regionów ma na celu zbliżenie obywateli do Unii Europejskiej. Dzięki jego działalności władze lokalne i regionalne państw członkowskich mogą zabierać głos w sprawach opracowywanego prawa unijnego, które może wpływać na miasta, powiaty i regiony.

Członkowie Europejskiego Komitetu Regionów muszą być wyłonieni w demokratycznych wyborach lub sprawować mandat polityczny w kraju pochodzenia. Na co dzień żyją i pracują w swoim mieście, powiecie lub regionie, co pozwala im doskonale rozumieć potrzeby i obawy swoich wyborców. Są ich głosem w procesie podejmowania decyzji i tworzenia prawa unijnego, a jednocześnie informują ich o bieżących procesach zachodzących w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejski Komitet Regionów*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/60-komitet-regionow-ue-kr>

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych

Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (Congress of Local and Regional Authorities, CLRAE) jest organem doradczym Komitetu Ministrów, reprezentującym władze lokalne i regionalne państw Rady Europy. Od 1994 roku Kongres funkcjonuje jako organ stały, zbierający się dwa razy do roku na sesjach w Strasburgu. Obecnie Kongres liczy 648 członków – 324 przedstawiciele państw członkowskich i ich 324 zastępców. Liczba mandatów dla każdego państwa członkowskiego Rady Europy jest taka sama jak w Zgromadzeniu Parlamentarnym. Polska dysponuje 12 miejscami dla przedstawicieli oraz 12 miejscami dla ich zastępców. Reprezentanci muszą posiadać mandat wynikający z wyborów lokalnych.

Głównym celem Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Europy jest promocja demokracji lokalnej i regionalnej oraz wzmacnianie znaczenia samorządu terytorialnego. Szczególną wagę przywiązuje do realizacji zasad określonych w Europejskiej Karcie Samorządu Lokalnego.

Kongres wspiera decentralizację, regionalizację oraz współpracę transgraniczną między regionami, powiatami i miastami państw członkowskich. Zapewnia także udział władz lokalnych i regionalnych w pracach Rady Europy.

Najważniejsze zadania Kongresu:

- ✓ ocena sytuacji demokracji lokalnej – Kongres regularnie przeprowadza wizyty monitorujące, analizując realizację założeń Europejskiej Karty Samorządu Lokalnego,
- ✓ dialog z rządami państw członkowskich – zachęca je do większego zaangażowania władz lokalnych i regionalnych w proces decyzyjny,
- ✓ obserwacja wyborów lokalnych i regionalnych – pełni rolę obserwatora, oceniając przestrzeganie zasad demokratycznych,
- ✓ ocena przestrzegania zasady subsydiarności – analizuje, czy decyzje są podejmowane na najniższym możliwym poziomie władzy.

Kongres wspiera także tworzenie narodowych stowarzyszeń, działających na rzecz interesów władz lokalnych w polityce krajowej. Angażuje się w rozwój współpracy transgranicznej, dialog międzykulturowy i promowanie zrównoważonego rozwoju lokalnego.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Kongres Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE) w Izbie Władz Lokalnych*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/61-kongres-wladz-lokalnych-i-regionalnych-europy-clrae-w-izbie-wladz-lokalnych>

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebła Pośredniego (CEPLI asbl)

Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebła Pośredniego (CEPLI) to pierwsza europejska konfederacja skupiająca krajowe stowarzyszenia reprezentujące władze lokalne szczebła pośredniego (powiaty) z sześciu krajów europejskich: Belgii, Francji, Niemiec, Włoch, Polski i Rumunii. W jej skład wchodzi również dwie europejskie sieci władz lokalnych: Arco Latino oraz Partenalia.

CEPLI reprezentuje krajowe stowarzyszenia oraz europejskie sieci władz lokalnych, współpracujące w celu: zwiększenia udziału władz lokalnych szczebla pośredniego w europejskim procesie decyzyjnym; reprezentowania ich interesów na poziomie europejskim, zwłaszcza w odniesieniu do unijnego prawodawstwa; tworzenia bezpośredniego dialogu z instytucjami odpowiedzialnymi za programy i polityki terytorialne oraz z innymi europejskimi stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi; wzmocnienia spójności i przejrzystości działań na terytorium europejskim; ułatwiania współpracy między władzami lokalnymi szczebla pośredniego oraz realizacji wspólnych projektów europejskich; ustanowienia stałej wymiany informacji i dobrych praktyk między społecznościami lokalnymi.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Europejska Konfederacja Władz Lokalnych Szczebla Pośredniego (CEPLI asbl)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/63-europejska-konfederacja-wladz-lokalnych-szczebla-posredniego-cepli-asbl>

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)

Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR) została założona w 1951 roku przez grupę burmistrzów z Europy, a później rozszerzyła swoje działania na powiaty i regiony. Obecnie jest największą organizacją zrzeszającą lokalne i regionalne władze w Europie. Jej członkami jest ponad 60 krajowych stowarzyszeń miast, gmin i regionów z 41 krajów, co łącznie reprezentuje około 100 000 przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych.

CEMR działa na rzecz lokalnych i regionalnych samorządów oraz demokracji. Organizacja dąży do kształtowania przyszłości Europy, zachęcając lokalne i regionalne podmioty do wpływania na prawo i politykę europejską oraz do wymiany doświadczeń na poziomie lokalnym i regionalnym.

CEMR angażuje się w wiele dziedzin, w tym: rynek pracy, energię, środowisko, równe szanse, zarządzanie i przyszłość UE, społeczeństwo informacyjne, demokrację lokalną i regionalną, współpracę północ-południe, usługi publiczne i zamówienia publiczne, politykę regionalną, sprawy społeczne, zrównoważony rozwój, miasta partnerskie, transport oraz politykę dotyczącą miast i wsi.

Komitety i grupy robocze CEMR starają się wpływać na projekty unijnych aktów prawnych, aby zapewnić uwzględnienie interesów i potrzeb władz lokalnych i regionalnych od początku do końca procesu legislacyjnego w Unii Europejskiej.

Ze składem osobowym reprezentantów ZPP można zapoznać się na stronie internetowej ZPP: www.zpp.pl w sekcji *Delegaci ZPP w różnych gremiach > Gremia międzynarodowe > Rada Gmin i Regionów Europy (CEMR)*. Bezpośredni link: <https://www.zpp.pl/artukul/62-rada-gmin-i-regionow-europy-cemr>

I Zaangażowanie ZPP w wybrane inicjatywy i wydarzenia

Aktywność Związku Powiatów Polskich jest niezwykle szeroka, jednak warto w szczególny sposób podkreślić kilka działań podejmowanych przez ZPP. Ich znaczenie wynika z konkretnego wpływu – choć nie zawsze bezpośredniego i natychmiastowego – na codzienne funkcjonowanie samorządów powiatowych.

Opis wybranych działań ZPP został przedstawiony w ramach poniższych obszarów tematycznych.

Administracja publiczna i bezpieczeństwo obywateli

Listopadowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

27 listopada 2024 r. w siedzibie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji odbyło się posiedzenie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Obradom komisji współprzewodniczyli Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański** oraz Prezydent Sosnowca **Arkadiusz Chęciński**. Z ramienia Związku Powiatów Polskich w Komisji udział wzięli Wiceprezes Zarządu ZPP, Starosta Poznański **Jan Grabkowski**; Dyrektor Biura ZPP **Rudolf Borusiewicz** oraz Zastępca Dyrektora Biura ZPP **Grzegorz Kubalski**.

Polityka Spójności

Pierwszym punktem obrad był wniosek strony samorządowej do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej o informacje na temat Polityki Spójności. Odpowiedzi udzielił **Jacek Karnowski**, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

- Jeżeli chodzi o informacje Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, a zwłaszcza Polityki Spójności, to mogę powiedzieć jedno, że mamy wszyscy – i strona samorządowa, i rząd – to samo stanowisko co do tego, że Polityka Spójności powinna dalej istnieć i o to będziemy walczyli – zaznaczył wiceminister.

Podsekretarz Stanu wyraził również zadowolenie z dotychczasowego zaangażowania samorządów, jednocześnie apelując o jeszcze większą aktywność w ramach Komitetu Regionów. – *Taka aktywność jest, ale na pewno jest ona potrzebna jeszcze większa* – dodał.

Jacek Karnowski przypomniał, że Polska obejmie prezydencję w Unii Europejskiej w przyszłym roku, co stanowi dobrą okazję do kontynuacji działań na rzecz Polityki Spójności. Na koniec zachęcił uczestników do zadawania pytań i podjęcia dyskusji.

Samorządy wskazują na problemy z ustawą o ochronie sygnalistów

Podczas posiedzenia Komisji strona samorządowa zgłosiła wątpliwości dotyczące wdrażania ustawy o ochronie sygnalistów z dnia 14 czerwca 2024 roku. Kluczowy problem dotyczył definicji organu publicznego i rozszerzenia obowiązków związanych z przyjmowaniem zgłoszeń zewnętrznych na organy kolegialne, takie jak rady gmin, powiatów oraz sejmiki województw.

Głos w tej sprawie zabrała **Małgorzata Baranowska**, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, która wskazała, że problemem zgłoszonym przez samorządy jest obecne brzmienie ustawowej definicji organu publicznego, zgodnie z którym organem publicznym są naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w dziedzinach wskazanych w zakresie przedmiotowym ustawy. Związek Województw RP opiniował, żeby definicja organu publicznego była taka jak w projekcie ustawy z 12 lipca 2023 roku. Jak poinformowała wiceminister definicja organu publicznego uzgodniona w ramach KWRiST została zmieniona na obecnie obowiązującą wskutek decyzji politycznej podjętej na późniejszym etapie prac legislacyjnych nad projektem ustawy, w trakcie opiniowania projektu w ramach SKRM i została rozszerzona do jednostek samorządu terytorialnego, czyli oprócz burmistrza, starosty, wójta zostało dodane: radę powiatu, radę sejmiku wojewódzkiego.

Witold Magryś, Dyrektor Śląskiego Związku Gmin i Powiatów, podziękował za wyjaśnienia, podkreślając, że takie zmiany wywołują liczne wątpliwości praktyczne. Wskazał, że organy kolegialne, obradujące rzadziej niż raz na kwartał, w jawny sposób, nie są odpowiednie do pełnienia takich funkcji. - *Rady obradują na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego, nie rzadziej niż raz na kwartał. Z kolei ustawa zawiera pewne terminy, co by oznaczało, że w sytuacji dokonania takiego zgłoszenia na forum rady, należałoby zwoływać nadzwyczajne posiedzenia* – powiedział Magryś. - *Jak w ogóle zapewnić ochronę sygnalistów, skoro rady obradują w sposób jawny, a ich obrady są transmitowane, są publikowane na BIP. Dlatego wydaje nam się, że jest to zupełnie nieuzasadnione rozszerzenie definicji, w praktyce uniemożliwiające ochronę sygnalistów* – dodał. Jego zdaniem, odpowiedzialność za wdrażanie zgłoszeń powinna spoczywać na organach wykonawczych, takich jak prezydent, marszałek, wójt czy starosta.

Z kolei **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura Związku Powiatów Polskich, zwrócił uwagę na szerszy problem związany z odwróceniem uzgodnień wypracowanych w ramach KWRiST. - *W toku prac Komisji Wspólnej wynegocjowaliśmy brzmienie, które wydawało się rozsądnym kompromisem między tym, co Państwo potrzebowaliście, tym, jak funkcjonują jednostki samorządu, i jednocześnie gwarantowało odpowiedni poziom ochrony sygnalistycznej. Po czym nagle okazuje się, że bliżej niesprecyzowane osoby w imię decyzji politycznej odwracają to, co zostało uzgodnione na Komisji Wspólnej* – powiedział Kubalski. Jego zdaniem późniejsza zmiana definicji, wprowadza chaos i utrudnia funkcjonowanie jednostek samorządu. Dodał również - *Jeżeli my nie mamy gwarancji, że to, co zostanie uzgodnione na Komisji Wspólnej (...), nie zostanie potem arbitralną decyzją zmienione w dokładnie przeciwną stronę, to pojawia się pytanie, na ile mamy mieć podstawę do zaufania w to, co my tutaj uzgadniamy ze stroną rządową.*

Przedstawiciele strony samorządowej zaapelowali o powrót do wcześniejszej wersji definicji organu publicznego, która została uzgodniona podczas prac KWRiST, oraz o wyjaśnienie, kto podjął decyzję o wprowadzeniu zmian i jakie były jej motywy.

Należy podjąć szybsze działania w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (WTZ)

Kolejny punkt obrad dotyczył omówienia braku postępów w realizacji uzgodnień dotyczących przyszłości warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), które podjęto 25 września 2024 r. Sekretarz KWRiST, **Marek Wójcik**, zwrócił uwagę na opóźnienia w pracach nad kluczowymi kwestiami i zaapelował o pilne działania.

– To, o czym dziś rozmawiamy, jest konsekwencją naszych ustaleń sprzed trzech miesięcy, kiedy zwracaliśmy się z prośbą o rozpoczęcie rozmów z przedstawicielami WTZ-ów na temat ich przyszłości. Niestety, perspektywy dla WTZ-ów pozostają niejasne, i to nie tylko z powodów finansowych. Dlatego apelowaliśmy o przyspieszenie działań w tej sprawie – powiedział Marek Wójcik.

Andrzej Łosiewicz, Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, poinformował, że zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, skierowano prośbę o utworzenie w ramach pracującego przy Krajowej Radzie Konsultacyjnej Zespołu do spraw aktywizacji zawodowej, grupy roboczej do spraw WTZ-ów. W skład grupy mają wejść przedstawiciele środowiska WTZ, Biura Pełnomocnika Rządu oraz KRK.

– Zaproszenia zostały rozesłane w ubiegłym tygodniu, a harmonogram prac będzie ustalany po zgłoszeniach od zainteresowanych podmiotów – poinformował Łosiewicz. Podkreślił, że równolegle trwają prace nad rozporządzeniem zwiększającym dofinansowanie dla WTZ-ów i Zakładów Aktywizacji Zawodowej (ZAZ) poprzez zmianę algorytmu.

W odpowiedzi na przedstawione informacje **Marek Wójcik** zwrócił uwagę na konieczność szybkiego wprowadzenia konkretów. – *Proponuję, aby ten punkt znalazł się w porządku obrad następnego posiedzenia KWRiST, by poznać efekty prac grupy roboczej – zaproponował. Dodał, że samorzady są gotowe do współpracy w sprawie algorytmu finansowego, podkreślając jego znaczenie dla dalszego funkcjonowania WTZ-ów.*

– Rada powiatu oraz wszystkie gminy muszą podjąć odpowiednie uchwały, zanim możliwe będzie wypłacenie środków. Wszyscy na nie czekają, dlatego apelujemy o jak najszybsze działanie – podsumował Wójcik, deklarując pełną gotowość samorządów do wsparcia działań rządu.

Ochrona cen energii elektrycznej na 2025 rok

W dalszej części posiedzenia odbyła się dyskusja na temat wniosku strony samorządowej o odpowiedź Ministra Klimatu i Środowiska na apel w sprawie potrzeby objęcia samorządów terytorialnych ograniczeniem wysokości cen energii elektrycznej w roku 2025.

Współprzewodniczący KWRiST **Arkadiusz Chęciński** poinformował, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska skierowało do Komisji pismo, prosząc o wykreślenie punktu dotyczącego ochrony cen energii z porządku obrad. Jak podkreślił Chęciński trudno nie rozmawiać o temacie, który właśnie jest rozpatrywany w Sejmie i może zostać uchwalony. W apelu podkreślono, że samorzady nie zostały objęte ochroną cen maksymalnych, w przeciwieństwie do gospodarstw indywidualnych. Z perspektywy strony samorządowej wydaje się, że zapomniano o istotnym fakcie: większość zadań realizowanych przez samorzady dotyczy mieszkańców – naszych obywateli.

- Szczególnie dramatycznym przykładem są szpitale powiatowe, które już teraz borykają się z poważnymi problemami finansowymi. Drastyczne podwyżki cen energii elektrycznej od 1 stycznia stanowią dla nich ogromne zagrożenie. Podobne trudności dotyczą innych obszarów działalności samorządów, takich jak oświata, kultura, czy oświetlenie ulic – dodał współprzewodniczący KWRiST.

Warto przypomnieć, że po wybuchu wojny na Ukrainie ceny energii narzucone samorządom były często astronomiczne, sięgające w skrajnych przypadkach nawet dwóch tysięcy złotych za MWh. Samorzady znajdowały się w sytuacji bez wyjścia, nie mając możliwości negocjacji tych stawek. Praktycznie były one pod presją firm energetycznych, które dyktowały warunki.

Nawet gdy ceny energii na rynku zaczęły spadać, próby renegeacji umów podejmowane przez samorzady były odrzucane. Firmy energetyczne odmawiały jakichkolwiek zmian, przez co wysokie stawki pozostały w mocy, pomimo korzystniejszych warunków rynkowych. Co więcej, budżet państwa dopłacał różnicę wynikającą z zawyżonych cen, co dodatkowo obciążało finanse publiczne.

Marek Wójcik dodał, że w poprzednim okresie samorzady korzystały z ochrony cen energii. Mechanizm ten obejmował maksymalne ceny na 100% zużycia energii, co pozwalało na utrzymanie stabilności lokalnych budżetów. – *Planując budżety na rok 2025, nie uwzględniliśmy żadnych dodatkowych, wyższych kosztów wynikających z cen energii, ponieważ w projekcie procedowanym przez nas w ramach prac Komisji, samorzady terytorialne były objęte mechanizmami ochronnymi ceny maksymalnej* – dodał Wójcik.

W związku z powyższym samorzady zwróciły się do strony rządowej z apelem o przywrócenie mechanizmu ochrony cen przynajmniej na pierwszy kwartał 2025 roku, co pozwoliłoby na przetrwanie najtrudniejszego okresu zimowego. Przedstawiciele samorządów zaapelowali także o otwartość na dialog i możliwość wspólnego wypracowania korzystnych rozwiązań. Wciąż istnieje szansa na wprowadzenie poprawek w Senacie.

Apel o kompleksowe rozwiązania dotyczące wynagrodzeń pracowników samorządowych

Kolejny punkt obrad dotyczył wniosku strony samorządowej o informację Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotyczącą postulatów w sprawie wynagrodzeń pracowników samorządowych.

Marek Wójcik, przypomniał, że już kilka miesięcy temu apelowano do resortu o podjęcie rozmów nad systemowym rozwiązaniem kwestii wynagrodzeń. – *Prosiliśmy o szybkie działania, ale niestety nic się nie*

wydarzyło. Otrzymaliśmy jedynie kolejną tabelę wynagrodzeń, która pokazuje ogromne spłaszczenie płac – różnice między grupami wynoszą najczęściej zaledwie 100 złotych – mówił.

Wójcik zwrócił również uwagę, że podwyżki płacy minimalnej od lat odbywają się bez żadnej rekompensaty dla samorządów, które są największym pracodawcą w Polsce. – *Bez odpowiednich wynagrodzeń nie będzie dobrej administracji publicznej, a degradacja środowiska pracowników samorządowych pogłębia się* – dodał.

Wiceminister **Małgorzata Baranowska** poinformowała, że postulaty zgłoszone przez stronę samorządową dotyczące m.in. zmian w zakresie wynagrodzeń pracowników samorządowych, w tym również dodatku stażowego i nagrody jubileuszowej, wymagają zmiany ustawy o pracownikach samorządowych, która pozostaje w gestii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. – *W najbliższym czasie skierujemy do MSWiA pismo z informacją o zgłoszonych postulatach zmiany tej ustawy* – zapewniła.

Grzegorz Kubalski, Zastępca Dyrektora Biura ZPP zwrócił uwagę, że jest to jeden z projektów, w przypadku którego brakuje chętnych do dokonania istotnych zmian, głównie z powodu sporu kompetencyjnego. - *Myślę, że dużą wartością dzisiejszego spotkania byłoby, gdyby przedstawiciele MSWiA potwierdzili otwartość na opracowanie gruntownych zmian w obowiązującej ustawie. Wstępnie przedstawialiśmy te zmiany zarówno na spotkaniu roboczym, które miało miejsce wcześniej, jak i w pismach wysyłanych w ubiegłych latach. Jeśli MSWiA zadeklarowałoby gotowość do pracy nad tą ustawą, to być może będziemy mieli szansę na zmiany, bo te zmiany są naprawdę konieczne.*

Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański** zasugerował, żeby samorządowe propozycje regulacji zostały przesłane i uwzględnione w kompleksowym projekcie zmian decentralizacyjnych, złożonym przez korporacje samorządowe do MSWiA.

Marek Wójcik zaproponował także intensyfikację prac nad projektem w najbliższych tygodniach, by na kolejnym posiedzeniu plenarnym przedstawić informacje o ich postępie. – *Jeśli resort zgodzi się na taki harmonogram, będziemy mieli szansę na konkretne zmiany* – dodał.

Planowane zmiany w orzecznictwie osób z niepełnosprawnościami

W dalszej części spotkania na wniosek strony samorządowej przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przedstawili informacje na temat planowanych zmian w orzecznictwie osób z niepełnosprawnościami dla celów pozarentowych.

Wiceminister **Małgorzata Baranowska** przekazała, że w listopadzie bieżącego roku odbył się przegląd śródk okresowy programu Funduszy Europejskich na Rozwój Społeczny (FERS), w ramach którego dokonano analizy założeń projektowych, projektów fiszki, przygotowanie zintegrowanego i kompleksowego systemu orzekania o niepełnosprawności i dokonano zmiany proponowanych założeń. W wyniku warsztatów roboczych, przed przedstawieniem fiszki na posiedzeniu Komitetu Monitorującego FERS, fiszkę poddano konsultacjom społecznym i środowiskowym. W wyniku tych konsultacji odstąpiono od kształtu projektu w zaproponowanym brzmieniu. Wskazała również, że aktualnie trwają prace nad wypracowaniem założeń

projektu pod nazwą „Przebudowa modelu orzekania o niepełnosprawności oraz form wsparcia”. Celem projektu byłoby stworzenie kompleksowego modelu orzekania o niepełnosprawności odpowiadającego na indywidualne potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz systemem świadczeń i innych form wsparcia. Jak podkreśla wiceminister zmodyfikowany model orzekania o niepełnosprawności byłby oparty o międzynarodową klasyfikację funkcjonowania niepełnosprawności i zdrowia, a także byłby zgodny z postanowieniami Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych. Byłby pierwszym krokiem do stworzenia w pełni kompleksowego i zintegrowanego systemu orzekania o niepełnosprawności.

Do wypowiedzi wiceminister odniósł się **Grzegorz Kubalski**, Zastępca Dyrektora Biura ZPP - *Dostaliśmy, co prawda, formalnie informacje, tylko nie wynika z niej to, co było kluczem przy oprostowaniu fiski. Warto, żeby wybrzmiała w sposób bardzo jasny sytuacja, jaka zaistniała. Zmiany w zakresie systemu orzecznictwa jako zmiany w strukturze administracji publicznej powinny być jednak najpierw przedmiotem dyskusji merytorycznej no i do pewnego stopnia decyzji politycznej, ale decyzji politycznej podjętej w pewnym konsensusie ze wszystkimi interesariuszami systemu. Natomiast tutaj, bez przedstawienia założeń, bez uchwalenia jakiegokolwiek ustawy, w fiszce projektu znalazły się rozwiązania przesądzające, że obok obecnego systemu orzecznictwa w sprawach rentowych ma powstać niezależny, podporządkowany tylko i wyłącznie ministerstwu pion orzekania o niepełnosprawności na poziomie centralnym, wojewódzkim i delegatur wojewódzkich z bliżej nieokreśloną dokładnością, jaka byłaby siatka tych delegatur. Oczywiście przy jednoczesnym odebraniu orzekania o niepełnosprawności powiatom. My jesteśmy otwarci na różne rozwiązania (...). Natomiast sytuacja, w której ministerstwo zaczyna wpadać na pomysł budowania administracji niezespólonej, branżowej, która ma mieć gęstość mniejszą niż gęstość wojewódzka, jest po prostu sprzeczna z założeniami, jakie legły u podstaw reformy ustrojowej roku 1998. Tym bardziej oburzające było to, że próba przepchania tego typu rozwiązania pojawiła się na maksymalnie niskim poziomie. To znaczy fiski do projektów. Dodał również, że jeżeli strona samorządowa nie prowadziłaby dostatecznie dokładnego monitoringu i nie podniosła tej kwestii, fiski by spokojnie przeszła, ponieważ dotyczyło to projektów w kwocie 400 milionów złotych. Po zrealizowaniu tego projektu byłaby budowana presja, że trzeba bezwzględnie przyjąć rozwiązania, które tam zostały założone, bo jeżeli to nie będzie zrobione, to przepadną środki, które były przeznaczone na projekt, bo będą one uznane za niekwalifikowane. - Na ten moment to zostało zatrzymane i cieszymy się z tego powodu, ale kłopot polega na tym, że w tym, co zostało nam zreferowane, dalej nie wiemy, czy państwo utrzymujecie pomysł budowania własnej administracji, bo chcecie państwo mieć "własną zabawkę", którą państwo samodzielnie będziecie sterować i nie będziecie musieli się zmagać z kwestiami funkcjonowania samorządów zarówno na poziomie powiatowym, jak i wojewódzkim -* mówił Grzegorz Kubalski.

Mariana Rybicka, Naczelnik Wydziału ds. nadzoru nad orzekaniem o niepełnosprawności uznała przedstawione wnioski strony samorządowej za zbyt daleko idące. Wyjaśniła, że fiski, która została przedstawiona nie jest już fiską aktualną. Jest to fiski projektowa programu FERS. Podkreśliła, że szczegółowa analiza fiski uwzględniała działania związane z konsultacjami społecznymi, środowiskowymi oraz konsultacjami w ramach procesu legislacyjnego.

Zwróciła również uwagę na założenia strategii na rzecz osób z niepełnosprawnościami, która zakłada reformę systemu orzekania o niepełnosprawności. - *W tej strategii zostało wskazane, że reformowany system orzeczniczy ma być systemem, który będzie łączył orzecznictwo dla celów rentowych,*

pozarentowych, edukacyjnych i będzie tworzył jednolity system. (...) Będzie on oparty na trybie dwuinstancyjnym. Będą funkcjonowały komisje powiatowe, jako oddziały powiatowe pierwszej instancji, i komisje wojewódzkie – dodała.

Wyzwania demograficzne i finansowe w systemie edukacji

Podczas posiedzenia Wiceminister Edukacji, **Katarzyna Lubnauer**, omówiła aktualne prace Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczące zarządzania siecią szkół publicznych oraz dotacji przekazywanych przez gminy na rzecz przedszkoli, szkół i innych placówek oświatowych. Zwróciła uwagę na wyzwania, które stoją zarówno przed całym krajem, jak i przed jednostkami samorządu terytorialnego. - *Jest dla nas jasne, że zmiany demograficzne mają ogromny wpływ na system edukacji. W 2016 roku urodziło się 412 tysięcy dzieci, a w 2024 roku prognozowana liczba urodzeń wyniesie około 250 tysięcy. To dramat demograficzny, zwłaszcza w kontekście nierównomiernego rozkładu populacji – na terenach wiejskich mamy proces wyludniania, a w miastach i na przedmieściach liczba dzieci rośnie, co prowadzi do konieczności nauki na dwie zmiany – zaznaczyła wiceminister.*

W Polsce samorzady prowadzą niemal 12 tysięcy szkół podstawowych, z czego 7 tysięcy znajduje się na terenach wiejskich. Ponad 25% samorządowych szkół to placówki małe, w których uczy się mniej niż 96 uczniów. Z kolei, w ubiegłym roku szkolnym, wnioski dotyczące likwidacji lub przekształcenia szkół zostały w 96,16% przypadków pozytywnie zaopiniowane przez kuratorów oświaty. Wiceminister podkreśliła, że w obliczu zmieniającej się sytuacji demograficznej, konieczne jest wprowadzenie nowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania małych szkół, szczególnie na terenach wiejskich.

- *Trwają prace nad projektem ustawy, którego celem jest wsparcie małych wspólnot samorządowych, borykających się z niekorzystnymi zmianami demograficznymi. W szczególności chodzi o ochronę małych szkół, które są nie tylko placówkami edukacyjnymi, ale także pełnią ważną rolę społeczną i kulturalną, szczególnie na obszarach wiejskich. Ważnym elementem jest także współpraca z innymi ministerstwami, ponieważ małe szkoły muszą stać się także miejscem opieki nad dziećmi i seniorami, a także miejscem wsparcia dla rodzin – mówiła Lubnauer.*

Wiceminister zwróciła również uwagę na nowelizację ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która zmienia sposób ustalania dochodów samorządów, w tym środków przeznaczanych na oświatę. Zgodnie z nowymi przepisami, zostaną wprowadzone mechanizmy korekty kwoty potrzeb finansowych.

- *Słyszemy głos samorządów i zdajemy sobie sprawę, że sposób funkcjonowania oświaty na wsi musi ulec zmianie. Chcemy, aby małe szkoły, szczególnie na terenach wiejskich, nie były likwidowane, lecz przekształcane w takie placówki, które nadal pełnią funkcje edukacyjne i społeczne. Pracujemy nad rozwiązaniami, które umożliwią łatwiejsze przekształcanie szkół, tak by mogły one funkcjonować w formie systemu z filiami, co pozwoli uniknąć emocji związanych z likwidacjami – podsumowała Katarzyna Lubnauer.*

Następnie **Grzegorz Cichy**, reprezentujący Unię Miasteczek Polskich zaapelował o pilną potrzebę rewizji i przeglądu wydatków oświatowych, które będą ponoszone przez samorządy w pierwszych miesiącach 2025 roku. - *Otrzymujemy sygnały od wielu samorządów o dużym wzroście kosztów związanych z prowadzeniem edukacji, szczególnie w gminach miejsko-wiejskich oraz w małych miastach, liczących od kilku do kilkunastu tysięcy mieszkańców – informuje.*

Niestety, potrzeby edukacyjne naliczone przez Ministerstwo Finansów nie wystarczą na pokrycie kosztów utrzymania szkół, przedszkoli, centrów usług oświatowych, dowozu uczniów i innych usług. Wzrosty kosztów są ogromne – sięgają kilku, a nawet kilkunastu milionów złotych. W związku z tym, burmistrzowie i wójtowie, wspólnie ze skarbnikami, zmuszeni są do cięcia wydatków, aby zamknąć budżety na 2025 rok. Niestety, już teraz wiadomo, że zabraknie środków, co zmusi samorządy do szukania pieniędzy w trakcie roku, kosztem inwestycji, remontów i innych działań. Dlatego strona samorządowa zgłasza te potrzeby z odpowiednim wyprzedzeniem, mając nadzieję na ich uwzględnienie.

W tym punkcie głos zabrał również **Grzegorz Kubalski**, który wskazał, że w toku prac nad projektem ustawy wyraźnie mówiono, że kluczowym zagadnieniem, które należy rozstrzygnąć jest kwestia wyliczenia potrzeb oświatowych, które wchodzi do nowego systemu. - *Potrzeby oświatowe, jeżeli odwołamy się do tego, jak one są określone w ustawie, zasadniczo powinny odzwierciedlać wydatki, jakie są ponoszone przez jednostki samorządu terytorialnego na oświatę. Tymczasem została przyjęta kwota nie tyle potrzeb oświatowych, tylko kwota, jaką państwo dałoby w roku 2024 na część oświatową subwencji ogólnej. My w tym roku zarówno w negocjacjach, jak i późniejszego konsensusu, który zawarliśmy, wyraźnie podkreśliliśmy, że naszym oczekiwaniem jest to, że w roku 2025 nastąpi zalgorytmizowanie i przekalkulowanie potrzeb oświatowych, które wchodzi do systemu, tak żeby one rzeczywiście odzwierciedlały to, czym one być powinny.*

Kolejną kwestią poruszoną przez Grzegorza Kubalskiego jest obowiązek finansowania niepublicznych szkół dla dorosłych. Jeśli obowiązek szkolny dotyczy osób do 16-18 roku życia i państwo gwarantuje w tym zakresie odpowiednie wsparcie, to sytuacja, w której czujemy potrzebę finansowania edukacji dorosłych, zwłaszcza w szkołach niepublicznych, które często oferują edukację w formie fikcji, wydaje się problematyczna. Najlepiej pokazują to wyniki tych placówek. - *Może powinniśmy po prostu wyraźnie to sobie powiedzieć: jeśli ktoś w dzieciństwie i młodości korzysta z edukacji oferowanej przez państwo, ma to zagwarantowane i koszty ponosi państwo. Jeśli jednak osoba, mając 40 lat, przypomina sobie o edukacji, to nie jest już obowiązek państwa, aby ją finansować – dodał.*

Rozpoczęcie prac nad pakietem decentralizacyjnym

Podczas posiedzenia na sam koniec spraw różnych, współprzewodniczący KWRiST **Tomasz Szymański** skierował do strony samorządowej prośbę: - *Przedstawiliście Państwo, jako reprezentanci korporacji samorządowych, na ręce Pana Ministra Tomasza Siemoniaka, pakiet propozycji mających na celu decentralizację, uzdrowienie i przywrócenie kompetencji samorządów w wielu obszarach. Po wstępnej analizie przygotowaliśmy zestaw rozwiązań, które chciałbym skierować do konsultacji i opiniowania przez poszczególne zespoły tematyczne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. Materia jest obszerna i złożona,*

dotyczy praktycznie wszystkich zespołów funkcjonujących w ramach Komisji Wspólnej. Dlatego moja prośba brzmi: *zaczniemy roboczo pracować nad tym materiałem w odpowiednich grupach tematycznych.*

Opinię pozytywną otrzymał:

- ✓ Wniosek Ministra Infrastruktury o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST do wydania opinii wiążącej do propozycji kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej w 2025 r., powoływanej w budżecie państwa na mocy art. 34 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
- ✓ Wniosek Ministra Infrastruktury z prośbą o pilne zaopiniowanie projektu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (nr 79).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy na naprawienie szkód spowodowanych przez powódź z września 2024 r. ze środków instrumentów inżynierii finansowej oraz środków instrumentów finansowych podlegających ponownemu wykorzystaniu.
- ✓ Wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw i rodzajów niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych.
- ✓ Wniosek Ministra Sprawiedliwości o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST do wydania opinii wiążącej do:
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B858);
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (B859).
- ✓ Wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do:
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (NR 41);
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;
  - ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli.

- ✓ Wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Zarządzanie zasobami wodnymi” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”.
- ✓ Wniosek Ministra Finansów o pilne rozpatrzenie projektu rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwrotu utraconych przez gminy dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości przedsiębiorców o statusie centrum badawczo-rozwojowego.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wsparcia dla organu prowadzącego szkołę, w której utworzono oddział o profilu mundurowym (Nr 1160).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szkolenia w oddziale o profilu mundurowym.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie określenia limitu zezwoleń na utworzenie oddziałów o profilu mundurowym w roku 2025 (Nr 1158).
- ✓ Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2024 (RD 140) (Główny Urząd Statystyczny).
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i ustawy o kontroli w administracji rządowej (Ministerstwo Cyfryzacji) (UC 44).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (MZ 1724).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (MZ 1717).
- ✓ Projekt ustawy o układach zbiorowych pracy i porozumieniach zbiorowych (Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).
- ✓ Projekt uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Budowa kampusu Akademii Muzycznej imienia Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy” (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego).
- ✓ Projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniający rozporządzenie w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2022–2027 (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów).
- ✓ Projekt Programu Strategicznego Rozwoju Bieszczad (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego).
- ✓ Projekt Programu Strategicznego Błękitny San (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego).
- ✓ Projekt Programu Rozwoju Roztocza – województwo podkarpackie (Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków (nr 18 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rozwoju i Technologii) – z uwagą.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków (nr 47 w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rozwoju i Technologii).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wysokości stawek opłaty rejestrowej oraz opłaty rocznej.

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o doradztwie podatkowym (UD134) (Ministerstwo Finansów).
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów (przychodów) związanych z kredytem hipotecznym udzielonym na cele mieszkaniowe.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyłączenia obowiązków poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyłączenia obowiązków poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych.
- ✓ Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Ministerstwo Finansów) – z uwagą.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- ✓ Propozycja podziału środków rezerwy subwencji ogólnej na 2024 r., o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zaliczenia gmin oraz miast do jednego z czterech okręgów podatkowych.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1722) – zgoda na tryb obiegowy Komisji.
- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1725) – zgoda na tryb obiegowy Komisji.

Negatywną opinię otrzymał:

- ✓ Wniosek Ministra Edukacji o wyrażenie zgody na upoważnienie Zespołu ds. Edukacji Kultury i Sportu do wydania opinii wiążącej do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału łącznej kwoty potrzeb oświatowych między jednostki samorządu terytorialnego w roku 2025.

Do wydania opinii wiążącej przez odpowiednie Zespoły skierowano:

- ✓ Projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.
- ✓ Projekt ustawy o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (UC 25) (Ministerstwo Rozwoju i Technologii).

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Publicznego Obywateli KWRiST

16 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Publicznego Obywateli Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Posiedzenie zostało

zdominowane przez dyskusję na temat założeń do ustawy medialnej oraz projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw. Ponadto, Zespół zaopiniował pozytywnie projekty 3 rozporządzeń.

Przeciąganie liny w sprawie ustawy medialnej

Nie widać końca sporu o media samorządowe. Choć sam projekt ustawy medialnej jeszcze nie powstał, jego założenia, zgodnie z którymi wprowadzony ma zostać zakaz wydawania prasy przez samorządy i jednostki im podległe, zdołały rozpalić kolejną dyskusję. Przyjęcie takiej ustawy byłoby prostą drogą do zamknięcia m.in. Dziennika Warto Wiedzieć.

Na zaproszenie Związku Województw RP stanowiska w sprawie zaprezentowały rzeczniczka Marszałka Województwa Mazowieckiego, dr **Marta Milewska** oraz medioznawczyni, badaczka mediów lokalnych, prof. Uniwersytetu Śląskiego **Patrycja Szostok-Nowacka**.

Obydwie wskazały na ujemne skutki likwidacji mediów samorządowych, w tym powstanie tzw. „pustyń informacyjnych”.

– *My często patrzymy na media i dostęp do informacji z perspektywy dużych miast – mówiła dr **M. Milewska**.
– *Natomiast nie możemy zapomnieć, że na około 40 proc. powierzchni naszego kraju, nie ma w ogóle dostępu do niezależnej lokalnej prasy.**

Podobnie wypowiadała się prof. **P. Szostok-Nowacka**: - *Likwidacja (prasy samorządowej – przyp. red.) doprowadzi do tego, że lokalne społeczności będą pozbawione w ogóle źródła informacji, ale nie tylko informacji; również tych innych funkcji, o których była mowa, a te funkcje z perspektywy realizacji tego partycypacyjnego modelu samorządu są kluczowe. Mówię o funkcjach integracyjnych, o budowaniu tożsamości, o budowaniu świadomości tego, co jest wspólne. I mam wyniki badań, które potwierdzają, że czytelnicy prasy samorządowej to są najbardziej aktywni uczestnicy życia lokalnego, tzn. ludzie, którzy czerpią informację właśnie z prasy samorządowej, okazują się później najbardziej aktywnymi obywatelami.*

W odniesieniu do niejednokrotnie padającego zarzutu dotyczącego występowania w mediach samorządowych patologicznych zjawisk, Związek Powiatów Polskich wyraził sprzeciw wobec stosowania „zbiorowej kary”.

– *Nie może być tak, że państwo nas każe zakazem wydawania prasy przez samorządy i tłumaczycie, że to ma uzdrowić rynek lokalny – apelowała mec. **Patrycja Grebla-Tarasek**. – *Jeżeli chodzi o te patologie, to faktycznie, gdzieś może w skali kraju, występują jakieś pojedyncze patologie, jeżeli chodzi o wydawanie prasy przez wójtów, burmistrzów, prezydentów miast – szczerze powiem: nie słyszałam – natomiast nie możemy tej patologii przekładać na ogół i karać wszystkich po równo; nie niemożliwością wydawania prasy samorządowej.**

Argumentacja organizacji samorządowych nie trafiła na podatny grunt.

– *Te argumenty są nam znane. W opinii ministerstwa obecne przepisy prawa nie zawierają podstawy dla wydawania prasy przez jednostki samorządu terytorialnego, tymczasem samorzady, tak jak każdy organ (...), każda władza publiczna działają tylko i wyłącznie na podstawie wyraźnych przepisów prawa – mówił Dyrektor w Departamencie Mediów i Sektorów Kreatywnych MKiDN **Karol Zgódka**, wymieniając powody, dla których Rząd zaproponował kontrowersyjne rozwiązanie.*

W odpowiedzi, dyrektor **Grzegorz Kubalski** ze Związku Powiatów Polskich ocenił argumentację ministerstwa jako bezsensowną, prezentując odmienne stanowisko.

– *W odniesieniu do argumentu jakoby przepisy nie zawierały podstawy prawnej do wydawania prasy przez JST, przypominam, że jednostka samorządu terytorialnego nie jest władzą wykonawczą czy stanowiącą jako organ administracji publicznej, realizujący zadania wyłącznie w zakresie imperium, ale jest to wspólnota lokalna wszystkich mieszkańców na danym terenie, której celem jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty – mówił. – (...) wydawanie prasy lokalnej to jest kwestia dominium (...). My nie potrzebujemy szczególnej podstawy prawnej do wydawania prasy.*

Odwołując się do argumentu Ministerstwa o braku podstawy prawnej dla wydawania prasy samorządowej, nawiązał jednocześnie do prasy rządowej:

– *Chciałbym w związku z tym, żebyście państwo mi odpowiedzieli, na jakiej podstawie prawnej najróżniejsze ministerstwa, w tym wydaje mi się, również państwa ministerstwo, wydaje swoje czasopisma, bo nie znalazłem takiej podstawy prawnej.*

G. Kubalski odniósł się także do argumentu Ministerstwa, zgodnie z którym, proponowane rozwiązanie to wyjście naprzeciw potrzebom środowisk wydawców prasy. W tym punkcie przypomniał, że interes publiczny niekoniecznie jest zgodny z interesem poszczególnych grup biznesowych. Zauważył również, że nie można zakładać, że każda prasa wydawana przez podmiot inny, niż publiczny jest niezależna, w domyśle: obiektywna i kierująca się najlepiej pojętym interesem.

– *(...) wiele tych podmiotów, tzw. niezależnych, jest faktycznie niezależna w rozumieniu organizacyjnym, ale z punktu widzenia prezentowania swoich poglądów i doboru tematów (...) jest często znacznie bardziej zależna od swojego wydawcy, niż prasa samorządowa – mówił. – Zwłaszcza, że jeżeli chodzi o sprawy dotyczące braku transparentności finansowania, to proszę zwrócić uwagę, że w tym momencie akurat prasa samorządowa, (...) jeżeli jest wydawana bezpośrednio przez urząd, (...) podlega pod wszystkie reguły ujawniania danych w ramach budżetu i sprawozdań z wykonania budżetu, jest doskonale prześwietlona i to w sposób umożliwiający weryfikację (...) przez szeroko rozumiane narzędzia kontroli społecznej, w tym również i media, które mogą się tym zainteresować. Podczas gdy prasa tak zwana niezależna jest całkowicie nieprzejrzysta finansowo, bo chociażby nie da się ustalić, czy przez przypadek nie pobiera za publikowanie określonych treści określonych gratyfikacji finansowych, np. od środowisk prorosyjskich.*

G. Kubalski nie podzielił również opinii, zgodnie z którą likwidacja czasopism samorządowych spowoduje większe zainteresowanie komercyjną prasą lokalną. Jak wskazał, sieć dystrybucji prasy, w tym prasy

lokalnej, jest zbyt słaba, a inwestowanie w utworzenie nowych tytułów będzie dla inwestorów nieopłacalne. Niezrozumiały dla niego jest przede wszystkim zakaz wydawania prasy przez zrzeszenia JST: (...) *jeżeli mówimy o stowarzyszeniach JST, takich jak np. ZMP, który wydaje regularną wkładkę, mającą charakter samodzielnego czasopisma, do pisma samorządu terytorialnego „Wspólnota” czy jeżeli chodzi o nas, gdzie wydajemy (...) w postaci portalu internetowego określone czasopismo branżowe plus dodatkowo (...) czasopisma o charakterze naukowym, poświęcone raportom i analizom samorządowym i dedykowane pracownikom JST i – na marginesie – stanowiące źródło wiedzy i odniesienia dla mediów ogólnopolskich, to zastanawiam się, jaką wartość dodaną widzicie państwo w likwidacji tego typu czasopism.*

ZPP krytycznie ocenił raport z konsultacji założeń ustawy medialnej, wskazując, że jego obszerność nie idzie w parze ze szczegółowością, na co wskazywać ma m.in. posługiwanie się w nim nieprecyzyjnymi pojęciami jak: „analizy powszechnie dostępne”. Jak poinformowała mec. **Bernadeta Skóbel**, Związek Powiatów Polskich wystąpił z wnioskiem o udzielenie informacji w trybie dostępu do informacji publicznej dotyczącej analiz, do których odwołuje się Ministerstwo.

Strona samorządowa uzgodniła dodatkowo, że nie będzie posługiwać się terminem „media niezależne” na określenie prasy wydawanej przez podmioty niepubliczne, ale konsekwentnie będzie stosowała określenie „media komercyjne”.

Ostatecznie strona rządowa zapewniła, że aktualny etap to dopiero początek debaty publicznej, a sama nie zamyka się na argumenty i dyskusje. Prace nad projektem ustawy są na ukończeniu, zaś wniosek o wpis do wykazu prac legislacyjnych rządu ma zostać wysłany na początku stycznia. Następnie ustawa zostanie poddana szerokim konsultacjom publicznym oraz uzgodnieniom międzyresortowym. Jak podkreśla strona rządowa, do tej pory konsultowane są wyłącznie założenia.

Projekty bez uwag

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalenia, zmiany i zniesienia urzędowych nazw i rodzajów niektórych miejscowości oraz obiektów fizjograficznych. Celem projektowanego rozporządzenia było dokonanie zmian w urzędowych nazwach niektórych miejscowości oraz nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych. Zostało to opracowane na podstawie wniosków JST. Postulowane zmiany dotyczą 434 przypadków w tym: ustalenia 4 nazw miejscowości, 2 nazw obiektów fizjograficznych, 280 zmian nazw lub rodzajów miejscowości, zniesienia 148 nazw miejscowości na terenie 126 gmin, 102 powiatów w 16 województwach.

Bez uwag przyjęto również projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu oraz projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.

Pierwszy z nich dotyczy zmian w stawkach za czynności adwokackie w określonych sprawach (m.in. ze skargi na czynności komornika czy stwierdzenia nabycia spadku), zakładając wzrost opłat i stawek minimalnych o 100%. Drugi projekt w tożsamy sposób podnosi stawki za udzieloną pomoc prawną z urzędu przez radcę prawnego.

Jak tłumaczy prawnik ZPP, zmiana przepisów będzie dotyczyła samorządów w takim stopniu w jakim straż miejska przegra procesy sądowe za niesłusznie wystawione mandaty – w skali kraju koszty te są absolutnie nieznaczące dla samorządów.

Sporne dyskusje toczyły się w temacie projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw. Projekt zakłada, że w przypadku gdy w gminie nie powołano zastępcy lub w sytuacji gdy istnieje przeszkoda w wykonywaniu przez niego zadań, wojewoda poinformuje Prezesa Rady Ministrów o konieczności wyznaczenia osoby, która przejmie wykonywanie zadań i kompetencji wójta zamiast zastępcy wójta lub pierwszego zastępcy wójta.

20 grudnia 2024 r. projekt został zaopiniowany pozytywnie przez KWRiST, jednak z uwagą, aby w przyszłości kwestie dotyczące samorządów regulowane były w odrębnych ustawach ustrojowych.

Grudniowe posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego

18 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Pod dyskusję poddane zostały m.in. założenia ustawy medialnej, problemy z wdrażaniem ustawy o ochronie sygnalistów oraz kwestie płac dla pracowników samorządowych. Kilkanaście projektów zostało zaopiniowanych pozytywnie, zaś rozmowy nad pozostałymi będą kontynuowane na posiedzeniach w nowym roku.

Obradom przewodniczyli Prezydent Sosnowca i przedstawiciel Związku Miast Polskich **Arkadiusz Chęciński** oraz Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji **Tomasz Szymański**. Prezentacji wielu zagadnień - **w imieniu strony samorządowej** - dokonał Sekretarz **Marek Wójcik**.

Finansowanie dodatków motywacyjnych

Związek Powiatów Polskich wystąpił o informację na temat finansowania z Funduszu Pracy dodatków motywacyjnych dla pracowników Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy. Powodem podjęcia tematu była rozbieżność, jaka pojawiła się pomiędzy projektem rozporządzenia, zaopiniowanym pozytywnie na listopadowym posiedzeniu KWRiST, a jego grudniową wersją. W pierwszej znajdował się zapis przesądzający o tym, że dyrektorzy WUP-ów bądź PUP-ów mogą przyznawać dodatki motywacyjne pracownikom swoich jednostek, w odpowiedniej wysokości, bez różnicowania kogo miałyby dotyczyć. Po zmianie, dodatek będzie mógł być przyznawany wyłącznie pracownikom konkretnych stanowisk.

Jak potwierdziła Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Małgorzata Baranowska**, zamiarem projektodawcy było poszerzenie katalogu osób dostających dodatek motywacyjny, który dziś mogą otrzymywać w urzędach pracy tylko pracownicy kluczowi, tj.: doradcy, pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, specjaliści ds. rozwoju zawodowego, specjaliści do spraw programów, doradcy EURES i asystenci EURES. Ministerstwo Finansów nie zgodziło się jednak na takie rozwiązanie.

Ostatecznie MRPiPS potwierdziło, że istnieje szansa na przywrócenie poprzedniego brzmienia przepisu – przynajmniej w zakresie WUP-ów i PUP-ów – i zadeklarowało udzielenie stosownej informacji w styczniu.

Samorządowe „veto” i dalsze obawy w zakresie oświaty

Strona samorządowa wystąpiła o informację Ministra Finansów i Ministra Edukacji Narodowej dotyczącą harmonogramu prac nad wypracowaniem nowego modelu finansowania zadań z zakresu edukacji i wychowania.

Jak przypomniał **Marek Wójcik**, zgodnie z ustaleniami, natychmiast po uchwaleniu nowej ustawy o dochodach JST, co stało się 1 października 2024 r., miało dojść do wspólnych rozmów na temat nowego systemu finansowania edukacji i wychowania. Tak się jednak nie stało, a pierwsze prognozy wynikające z planowania budżetu na przyszły rok, w zakresie oświaty, nie są optymistyczne: – *Boimy się o to, że będzie nam bardzo trudno realizować zadania oświatowe (...)* – mówił wprost, przypominając również, że strona samorządowa oczekuje dziś przede wszystkim spełnienia deklaracji Ministra Finansów Andrzeja Domańskiego w zakresie rozpoczęcia prac nad nowym systemem oświaty.

Samorzady wyraziły ponadto zaniepokojenie, ale i zaskoczenie propozycjami przedstawionymi przez Minister Edukacji 12 grudnia, w czasie posiedzenia Zespołu do spraw pragmatyki zawodowej nauczycieli, dotyczące podwyżek tej grupy zawodowej, a mające skutki finansowe także dla JST.

– *Nie znaliśmy ich wcześniej w takiej formule* – mówił M. Wójcik. – *Po drugie, wprost dotyczą JST, więc uważamy, że powinny być z nami uzgodnione i nie znajdujemy także w budżecie Państwa nigdzie środków na realizację tego typu pomysłu. Stąd prośba o to, aby na najbliższym posiedzeniu Zespołu ds. edukacji o tych postulatach porozmawiać ze stroną samorządową.*

W odpowiedzi na powyższe argumenty Sekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej **Henryk Kiepusa** uspokoił, że ustalenia te nie mają jeszcze charakteru wiążącego i w styczniu zostaną przedstawione stronie samorządowej do zaopiniowania.

Przedstawiciele samorządów przypomnieli o planach powołania trójstronnego zespołu resortu finansów, edukacji narodowej i jednostek samorządu terytorialnego w celu opracowania ewentualnych zmian do funkcjonującej od stycznia nowej ustawy o dochodach JST. Jednoczesny udział obydwu ministerstw ma być kluczowy tym bardziej, jak zauważył M. Wójcik, obydwa ministerstwa przerzucają się odpowiedzialnością, wskazując, że konkretne ustalenia leżą w kompetencji drugiego resortu. Wobec powyższych problemów, zaproponował, by to strona samorządowa była gospodarzem planowanych spotkań.

Dyrektor Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego **Zdzisława Wasążnik**, przystąpiła na propozycję włączenia resortu finansów do wspólnych rozmów, na razie jednak resort ceduje swoją uwagę na działania dotyczące ustawy budżetowej na rok 2025.

Sekretarz M. Wójcik podkreślił z kolei wagę szybkiego wprowadzenia zmian w zakresie finansowania zadań oświatowych, jak również kompetencji zarządczych, przypominając, że obecnie waży się los szkół w ok. 400 samorządach gminnych, wobec których została bądź zostanie podjęta decyzja o ich likwidacji. Zwrócił również uwagę na duże ograniczenia samorządów w podejmowaniu decyzji dotyczących zarządzanych przez nich placówek, takich jak niemożność organizowania w nich publicznych bibliotek czy miejsc spotkań dla osób innych, niż uczniowie.

Wiceminister Edukacji **Henryk Kiepusa** zapewnił o trwających pracach, mających na celu wsparcie funkcjonowania małych szkół z terenów wiejskich, których efekty zostaną zaprezentowane na styczniowym posiedzeniu Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST, zaś Dyrektor Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym MEN-u **Jerzy Jakubczuk** zapowiedział, że MEN jest gotowy do rzetelnych rozmów ze stroną samorządową o wysokości kwoty potrzeb oświatowych na rok 2026.

Co do projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025 – zgodnie z zapowiedzią wyrażoną na grudniowym posiedzeniu Zespołu ds. edukacji – strona samorządowa zaopiniowała go negatywnie.

Wśród 3 powodów takiej decyzji były: zbyt mała pula środków na finansowanie potrzeb oświatowych, a w konsekwencji niedostosowanie poszczególnych wag do faktycznych wydatków, jakie ponoszą samorządy na finansowanie szkół i placówek oświatowych; wprowadzenie w treści projektu zmian w zasadach finansowania zadań oświatowych wobec uczniów i słuchaczy z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub autyzmem w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych w oddziałach innych niż oddziały integracyjne i specjalne w roku 2025 (strona samorządowa zwróciła uwagę, że tego typu zmiany powinny być wprowadzone najwcześniej w 2026 r., po równoległym dokonaniu innych zmian legislacyjnych m.in. w zakresie zdefiniowania pojęcia oddziałów integracyjnych), a także brak jasnych zasad ustalenia ostatecznej wysokości potrzeb oświatowych dla danej JST.

Ustawa medialna

Strona samorządowa ponownie wyraziła jednogłośnie sprzeciw wobec założeń przyszłej ustawy medialnej, wprowadzającej zakaz wydawania prasy przez samorządy i zrzeszające je organizacje.

– *Mamy wrażenie, że to jest wylewanie dziecka z kąpielą* – mówiła dr **Marta Milewska**, Rzecznik Marszałka Województwa Mazowieckiego. – *Media samorządowe, co wynika z prawa prasowego, działają zgodnie z przepisami i jest to zjawisko ugruntowane w systemie prawnym naszego kraju. Natomiast likwidacja czy zakazanie wydawania prasy samorządowej to nie tylko cios w samorządy, w demokrację lokalną, ale także we wspólnoty lokalne.*

Przedstawiciele JST nie omieszkali zwrócić uwagi na niekonsekwencję proponowanego zakazu, który nie obejmuje prasy wydawanej przez administrację rządową i państwowe spółki.

– (...) *dlaczego, tak jak pan marszałek powiedział przed chwilą, z jednej strony zakładamy, że orlenowskie gazety, największe dzienniki wydawane w regionach, nie mają wpływu negatywnego na rynek prasy, ale już lokalne, małe samorządowe wydawnictwa, które często mają bardzo niskie nakłady, negatywnie wpływają na ten rynek?* – pytała dr M. Milewska. – *To naprawdę nie ma logiki. Nie ma też w tych założeniach żadnych badań, które by potwierdzały zasadność wprowadzenia takich zmian.*

Strona samorządowa podkreśliła, iż zdaje sobie sprawę ze słuszności wprowadzenia pewnych zmian w zakresie wydawania prasy przez samorządy, które przeciwdziałałby patologicznym praktykom oraz podjęcia działań na rzecz wzmocnienia komercyjnych mediów lokalnych. W jej ocenie rządowa propozycja wydaje się być jednak całkowicie nieadekwatna do tych celów i wygeneruje jeszcze większe szkody. Za rozwiązanie problemów wskazywanych przez Ministerstwo uznaje wypracowanie kodeksu dobrych praktyk, zakaz zamieszczania w prasie samorządowej płatnych reklam, wyraźne oznaczanie do kogo należy gazeta czy proponowany przez Związek Województw RP, a stosowany w wielu krajach fundusz wsparcia mediów lokalnych.

Jak mówił Prezes Związku Samorządów Polskich **Adam Ciszkowski**: - (...) *zwłaszcza w tych małych samorządach, w tych małych gminach, w większości nie ma prasy komercyjnej czy bardziej już komercyjnych mediów lokalnych, bo po prostu nie opłaca się ich prowadzić (...) Media samorządowe są jedynymi mediami, które dochodzą z informacją do mieszkańców. Takich informacji, płynących z samorządów jest dużo, np. teraz będziemy w samorządach gminnych realizowali w przyszłym roku plany ogólne. To jest bardzo ważne, żeby mieszkańcy mieli pełne wiadomości, informacje o tych planach ogólnych, o zagospodarowaniu przestrzennym. Trzecia sprawa: jeśli mamy ustawowo taki przymus jako samorządy, żeby ogłaszać (...) określone ogłoszenia (...), to często media komercyjne bardzo zawyżają ceny takich ogłoszeń. To po prostu jest niegospodarność, jeśli my musimy w mediach komercyjnych za ogłoszenie płacić, nie wiem, kilka tysięcy złotych (...).*

Ponieważ na posiedzeniu nie byli obecni przedstawiciele Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, nie udało się uzyskać znaczniejszych informacji. Sekretarz Stanu w MFiPR **Jacek Karnowski**, doradził nawiązanie kontaktu z szefem sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu Piotrem Adamowiczem, którego określił jako „dużego przyjaciela samorządów”. Z kolei poseł **Michał Krawczyk**, członek tejże Komisji, zobowiązał się do przekazania wniosków z dyskusji Podsekretarzowi Stanu w MKiDN Andrzejowi Wyrobcowi oraz do wyrażenia głosu samorządów podczas obrad Komisji, po tym gdy pojawią się założenia ustawy.

M. Wójcik wyraził nadzieję na udział w najbliższym posiedzeniu Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST Podsekretarza Stanu w MKiDN Sławomira Rogowskiego oraz powrót do tematu na styczniowym posiedzeniu plenarnym.

Ustawa o ochronie sygnalistów

Strona samorządowa wystąpiła o odniesienie się Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do zgłaszanych problemów z wdrażaniem ustawy o ochronie sygnalistów, przede wszystkim do tematu podmiotów zobowiązanych do przyjmowania zgłoszeń zewnętrznych.

Wicedyrektor biura Związku Powiatów Polskich dr **Grzegorz Kubalski** przypomniał, że strona samorządowa oczekuje od MRPiPS jednoznacznej odpowiedzi na pytanie, czy organy stanowiące JST są zobowiązane do przyjmowania takich zgłoszeń oraz czy możliwa byłaby zmiana legislacyjna przesądzająca o tym, że kolegalne organy stanowiące nie są do tego ustawowo zobowiązane.

Przedstawicielka Departamentu Prawa Pracy MRPiPS, potwierdziła, że każda jednostka samorządu terytorialnego będzie musiała samodzielnie ocenić, czy jej organ stanowiący jest w stanie podjąć działania następcze w rozumieniu ustawy i – w zależności od tego – zdecydować o zasadności opracowywania procedury zgłoszeń przez organ stanowiący.

Co do zmian legislacyjnych, Ministerstwo przestrzegło, że nie byłyby one szybkie, ale też zadeklarowało możliwość podjęcia rozmowy na ich temat.

1700 mln zł rezerwy – propozycja podziału

Marek Wójcik przedstawił propozycję strony samorządowej co do kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej na rok 2025. Przypomnijmy, że zgodnie z art. 34 ust. 6 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, rezerwa w budżecie Państwa w 80% jest dzielona wspólnie przez Rząd i stronę samorządową. Podział ten ma być uzgodniony do 31 maja 2025 roku. Co do podziału pozostających w gestii Ministra Finansów 20 proc. rezerwy samorządy wyrażają opinię.

Strona samorządowa zaproponowała, by kwotę 1 360 mln (czyli 80 proc. wysokości rezerwy) przeznaczyć na: zadania drogowe (264 mln zł), zadania z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej (560 mln zł) oraz zadania z zakresu edukacji (536 mln zł). Co do 340 mln zł, którymi dysponuje Minister Finansów, padła sugestia, by 40 mln zł zostało przeznaczone na JST, których powierzchnie w ponad 20 proc. lub co najmniej 2000 ha stanowią parki narodowe, zaś 30 mln zł na gminy uzdrowiskowe.

Ministerstwo Finansów ustosunkuje się do tych propozycji na styczniowym posiedzeniu Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych KWRiST.

Płace dla pracowników samorządowych

Sekretarz **M. Wójcik** przypomniał, że strona samorządowa jak dotąd nie doczekała się realizacji zgłaszanego przez nią postulatu związanego z przygotowaniem kompleksowej regulacji dotyczącej wynagradzania pracowników samorządowych: - (...) *od miesięcy się dopominamy rozmowy na temat zasad wynagradzania pracowników samorządowych, rozmowy, która spowoduje, że nie będziemy mieli gigantycznych problemów*

z poszukiwaniem pracowników do administracji, nie będziemy mieli problemów wynikających ze spłaszczaniem wynagrodzeń w administracji (...) – mówił. – Coraz większa grupa pracowników samorządowych jest na poziomie płacy minimalnej, nie z naszego powodu. Przypomnę, że od lat, od zawsze, jak była podnoszona płaca minimalna, to zawsze wiązało się to z nieprzekazaniem samorządom na ten cel ani złotówki. W związku z tym nie czujemy się winni tego, że mamy problem z administracją.

Aktualne propozycje MRPiPS, zakładające m.in. wyłączenie z płacy minimalnej wszystkich dodatkowych składników, strona samorządowa oceniła krytycznie.

– To będzie dla nas niebywałe obciążenie, nie znajdujemy dla tego absolutnie żadnego uzasadnienia – mówił M. Wójcik. – Ja domyślam się, że związki zawodowe chętnie by chciały tego rozwiązania, ale my jako pracodawcy, a samorzady są największym pracodawcą w Polsce, mówimy w tej sprawie absolutnie „nie”. Nie wiem skąd musielibyśmy znaleźć gigantyczne środki na to, aby w związku z tym rozwiązaniem podolać jego wdrażaniu, ale (...) prosimy o to od dawna, zaczęło się od rozporządzenia, od obietnicy, że usiądziemy do stołu i wciąż ta obietnica (...) nie znajduje najmniejszego skutku. W związku z tym chcielibyśmy usłyszeć od pani minister czy od pani współpracowników informacje, że wreszcie startuje z tym tematem, że będziemy mieć czas na przygotowania nowych regulacji, w sposób rozsądny, a nie z dnia na dzień.

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Małgorzata Baranowska** poinformowała, że nowelizacja ustawy o pracownikach samorządowych jest poza właściwością Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dlatego też 10 grudnia 2024 r. MRPiPS skierowało pismo do MSWiA z prośbą o rozważenie dokonania zmian w projekcie ustawy zgodnie z postulatami Związku Powiatów Polskich (m.in. wprowadzenie nowej grupy stanowisk, tzw. stanowisk merytorycznych oraz dokonanie zmian w zakresie przyznawania dodatku stażowego i nagrody jubileuszowej tak, aby z prawa do ich otrzymywania były wyłączone osoby zatrudnione na stanowiskach pomocniczych i obsługi).

Niezależnie od tej sytuacji MRPiPS prowadzi prace nad opracowaniem projektu nowelizacji Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagrodzenia pracowników samorządowych.

– Te regulacje obejmują wynagrodzenie pracowników samorządowych zatrudnianych na podstawie wyboru, powołania oraz umowy o pracę – mówiła M. Baranowska. – Do zaproponowanej przez ministerstwo naszej w dniu 26 listopada tego roku propozycji (...) zgłoszono opinię, że stawki są za wysokie. W związku z tym 6 grudnia przestaliśmy stronie samorządowej skorygowaną propozycję stawek minimalnego poziomu wynagrodzenia zasadniczego pracowników samorządowych, zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, z prośbą o przedstawienie swojego stanowiska w terminie do 11 grudnia 2024 r. Na dzień dzisiejszy uwag nie zgłoszono.

Strona samorządowa zaproponowała podjęcie tematu w połowie stycznia, na posiedzeniu Zespołu do Spraw Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli KWRiST. Wystąpiła również z prośbą, by w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele zarówno MSWiA, jak i MRPiPS.

Działania w zakresie wzmocnienia samorządności

Strona samorządowa podjęła temat współpracy strony rządowej i samorządowej w kwestii zmian prawnych wzmocniających procesy decentralizacyjne. Działania w tym zakresie są już prowadzone, na podstawie zaproszenia przez MSWiA i przekazanych następnie przez organizacje samorządowe propozycji legislacyjnych. Sekretarz Stanu w MSWiA **Tomasz Szymański** potwierdził, że propozycje te zostały przekierowane do poszczególnych Zespołów KWRiST z zaleceniem podjęcia dyskusji i oceny możliwości ich realizacji.

Zaplanowano, że na styczniowym posiedzeniu KWRiST strona rządowa przedstawi raport z bieżących działań.

Środki na warsztaty terapii zajęciowej

Strona samorządowa wystąpiła o informację Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na temat realizacji uzgodnień przyjętych przez KWRiST podczas wrześniowego posiedzenia, dotyczących przyszłości warsztatów terapii zajęciowej (WTZ), które obecnie zmagają się z trudną sytuacją finansową, a ich funkcjonowanie jest możliwe tylko dzięki wsparciu JST.

M. Wójcik przypomniał, że zgodnie z ustaleniami w styczniu 2025 roku powinno dojść do pierwszego przeszacowania środków w kwocie 1500 zł, przekazywanych na funkcjonowanie WTZ-ów, a zapisanych w budżecie PFRON-u. Drugie przeszacowanie ma z kolei nastąpić w 2. połowie roku. Strona samorządowa od sierpnia dopomina się o uregulowanie tej kwestii. Wydaje się, że jest to jednak głos wołającego na puszczy, gdyż resort do dziś nie wydał w tej sprawie żadnego rozporządzenia.

W odpowiedzi Zastępca Dyrektora Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych **Andrzej Łosiewicz** potwierdził, że od stycznia 2025 roku ministerstwo będzie zwiększać algorytm o 1500 zł, a wraz z początkiem roku zbierze się grupa działająca przy Krajowej Radzie Konsultacyjnej w organie doradczającym ministrowi. Do grupy tej zostaną doproszeni przedstawiciele PFRON-u, tak by już na początku roku mieć kontakt z finansowym zapleczem i ewentualnie, by w ten sposób móc szybko dowiedzieć się, jakie kwoty będą możliwe do wykorzystania.

– Już w pierwszym kwartale pierwsze sygnały z PFRON-u powinny do nas słuwać, że pewne środki nie zostały wydatkowane, czy są jakieś oszczędności. I wtedy na tej podstawie, w ramach tej grupy, będziemy pracować nad tym, by ten algorytm w ciągu roku jeszcze raz podnosić. Niezależnie od tego w ramach tej grupy będą podjęte działania, które będą miały na celu systemowe rozwiązanie kwestii finansowania WTZ-ów, tak, by nie było to tylko doraźne dosypywanie środków do algorytmu, ale by wypracować taki model, który zapewni stałe finansowanie WTZ-ów – zadeklarował A. Łosiewicz.

Taka odpowiedź nie była satysfakcjonująca dla strony samorządowej, gdyż nie przesądzała jednoznacznie o drugim przeszacowaniu. Dodatkowo, pojawił się postulat, by w powołanym przed poprzednim posiedzeniem plenarnym KWRiST zespole, w składzie którego zasiadają przedstawiciele WTZ-ów, pojawili

się również przedstawiciele strony samorządowej KWRiST, zarówno gmin, powiatów, jak i województw – bowiem zadania na rzecz osób niepełnosprawnych realizowane są na tych wszystkich poziomach – oraz by temat powrócił na styczniowe spotkanie plenarne.

– *Chcę państwa poinformować, że będziemy w ten sposób działali, że jeżeli jakiś temat zgłaszany przez nas na posiedzeniu plenarnym w sprawach różnych nie znajduje rozstrzygnięcia, to będziemy wracali z uporem co miesiąc do tego tematu, aż do jego rozstrzygnięcia* – skonkludował M. Wójcik.

Zmiana ustawy o Radzie Ministrów – kto zastąpi chorego wójta?

Strona samorządowa była gotowa na pozytywne zaopiniowanie projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Ministrów oraz niektórych innych ustaw pod warunkiem usunięcia z niej fragmentu dotyczącego możliwości wyznaczania przez Prezesa Rady Ministrów osoby, która będzie pełniła zadania i funkcję wójta w przypadku jego niezdolności do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni.

Podczas dyskusji nie było jasne, czy przesłanka miałaby dotyczyć tylko wójtów, którzy nie mają zastępców bądź ich zastępstwo w tym czasie nie byłoby możliwe. Ostatecznie ustalono, że opinia zostanie wydana w przeciągu kilku dni, w trybie obiegowym, po odpowiedzi Ministerstwa na sugestię wyrażoną przez samorządy.

Metropolia pomorska

Strona samorządowa przedstawiła *résumé* dotychczasowych prace nad projektem ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim oraz o zmianie niektórych innych ustaw, przypominając, że nowy akt wprowadzi zmiany w 17 ustawach, w tym w ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim.

W czasie posiedzenia potwierdziło się jednolite stanowisko obydwu stron KWRiST co do jak najszybszego wpisania projektu do wykazu prac legislacyjnych rządu. Postulat sprawnego działania w tym zakresie wynika m.in. ze świadomości, że samo wprowadzenie w życie rozwiązań zawartych w akcie będzie trwało co najmniej 12 miesięcy.

Komisja przyjęła wniosek o podjęcie prac legislacyjnych nad projektem. Jednocześnie będą toczyły się uzgodnienia międzyresortowe i robocze dyskusje, które pomogą usprawnić proces.

Projekty skierowane na posiedzenia Zespołów

KWRiST wyraziła zgodę na upoważnienie Zespołów do wydania opinii wiążącej do:

- ✓ projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027 (wniosek Ministra Edukacji; Zespół do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu);

- ✓ projektu uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027 (wniosek Ministra Edukacji; Zespół do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej (wniosek Ministra Edukacji; Zespół do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu);
- ✓ projektu rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie wymaganych do uzyskania dyplomu zawodowego, albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika (wniosek Ministra Edukacji; Zespół do Spraw Edukacji, Kultury i Sportu);
- ✓ wniosku o wprowadzenie do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu Technik Gospodarki Nieruchomościami (wniosek Ministra Rozwoju i Technologii).

Projekty zaopiniowane pozytywnie

KWRiST pozytywnie zaopiniowała:

- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu ochrony wód morskich (Ministerstwo Infrastruktury);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług;
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzorów deklaracji o podatku od towarów i usług od podmiotów innych niż zarejestrowane jako podatnicy VAT czynni;
- ✓ projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2025 r. (Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020;
- ✓ projekt ustawy o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów (UD 128);
- ✓ projekt ustawy o zarządzaniu danymi (UC67) (Ministerstwo Cyfryzacji);
- ✓ projekt ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (UC32) (Ministerstwo Cyfryzacji);
- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania ryczałtu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (MZ 1726);
- ✓ projekt Uchwały zmieniającej Uchwałę nr 247 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032 (Ministerstwo Zdrowia);

- ✓ projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych.

Sprawy „odroczone”

Z porządku obrad wycofane zostały 2 wnioski strony samorządowej:

- ✓ odpowiedź Ministra Klimatu i Środowiska na apel strony samorządowej KWRiST w sprawie potrzeby objęcia samorządów terytorialnych ograniczeniem wysokości cen energii elektrycznej w roku 2025;
- ✓ informację Ministra Zdrowia na temat możliwości zmiany przepisów dotyczących tworzenia izby wytrzeźwień w gminach poniżej 50 tys. mieszkańców.

Sektor ciepłowniczy – o potrzebie stabilizacji i rozwoju

Na wniosek strony samorządowej, w drugiej części spotkania, podjęta została dyskusja na temat potrzeby wypracowania kompleksowych działań na rzecz stabilizacji i rozwoju sektora ciepłowniczego. Wprowadzenia dokonał Prezes Zarządu Stowarzyszenia Odpowiedzialna Transformacja Energetyczna **Marcin Chodkowski**. Główne wyzwania dla Sektora Ciepłownictwa Systemowego przedstawił prezes Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, **Jacek Szymczak**. Jak podkreślił w swoim wystąpieniu, ciepłownictwo jest sektorem interdyscyplinarnym, a jedną z jego cech charakterystycznych jest charakter lokalny. Przytaczając dane GUS-u przypomniał, że 52,2% gospodarstw domowych w Polsce korzysta z Ciepła Systemowego. Wśród kilkunastu głównych wyzwań dla Sektora wymienił m.in. współpracę z Samorządem Terytorialnym, podkreślając, iż z uwagi na lokalny charakter tego sektora, współpraca, zrozumienie i wsparcie ze strony gmin ma kapitalne znaczenie dla powodzenia transformacji ciepłownictwa systemowego oraz że koniecznym jest systemowe usprawnienie wydawania decyzji administracyjnych (m.in. w zakresie decyzji środowiskowych czy lokalizacji inwestycji celu publicznego) i realne (zagwarantowane przepisami prawa) traktowanie organizacji pseudoekologicznych. Podsumowano także przypadki dotyczące wybranych firm ciepłowniczych.

Jak podkreśliła strona samorządowa, na spotkaniu zabrakło przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska, co odebrało sens dyskusjom.

Sekretarz **M. Wójcik** wyraził wobec tego kilka postulatów: po pierwsze, by od stycznia w porządku każdego posiedzenia plenarnego, w pierwszym punkcie obrad, znalazł się wniosek o informację Ministra Klimatu i Środowiska o działaniach podjętych na rzecz zreformowania systemu ciepłownictwa w Polsce; po drugie, by resort udzielił pisemnej informacji na temat stanu zaawansowania prac nad dokumentami strategicznymi dla funkcjonowania Państwa w obszarze energetyki i ciepłownictwa, a także pisemnej informacji na temat źródeł wsparcia JST oraz firm ciepłowniczych, modernizacji infrastruktury oraz budowy i rozbudowy sieci.

Sekretarz skierował również pytanie do obecnego na sali Dyrektora Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska **Mateusza Wiśniewskiego** o możliwość odwołania od decyzji w zakresie nierozliczenia emisji. W odpowiedzi M. Wiśniewski wyjaśnił, że skierowanie sprawy do ponownego rozpatrzenia określają

przesłanki wymienione w Kodeksie postępowania administracyjnego, zaś sposób obliczania kar i ich wymierzania jest zapisany wprost w dyrektywie i obowiązuje wszystkie kraje europejskie. W polskim prawodawstwie został określony również w ustawie i organy inspekcji nie działają tu na zasadzie uznaniowości.

Finanse publiczne

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych KWRiST

5 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu do Spraw Systemu Finansów Publicznych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zespół wydał dwie wiążące opinie pozytywne, dotyczące: projektu rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług oraz projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie stawki zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2025 r.

Opiniowanie projektu rozporządzenia Ministerstwa Finansów w sprawie wzorów deklaracji o podatku od towarów i usług, od podmiotów innych niż zarejestrowane jako podatnicy VAT czynni, zostało przeniesione do trybu obiegowego, natomiast kwestii odsetek od dotacji na zadania zlecone – wobec braku konsensusu strony rządowej i samorządowej – nie rozstrzygnięto.

Odsetki od dotacji

Kluczowym, z punktu widzenia samorządów, tematem była kwestia dotycząca odsetek od dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Przypomnijmy, że stanowił on kontynuację dyskusji dotyczącej zapisu, jaki pojawił się w projekcie ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych i niektórych innych ustaw, toczonej na posiedzeniu plenarnym KWRiST. Projekt przesądza, że odsetki od zadań zleconych z zakresu administracji rządowej stanowią dochód budżetu państwa. Dla samorządów oznacza to konieczność przekazywania ich do Skarbu Państwa przy ponoszeniu dodatkowych kosztów administracyjnych, które mogą okazać się wyższe, niż kwota samych odsetek.

KWRiST na posiedzeniu plenarnym pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy, z zastrzeżeniem, że regulacja dotycząca zwrotu odsetek od dotacji na zadania zlecone zostanie uregulowana przy okazji odrębnej nowelizacji przepisów. Strona samorządowa liczyła na to, że na posiedzeniu Zespołu Ministerstwo Finansów przedstawi rozwiązanie, które wyjdzie jej naprzeciw. Pomysł zaprezentowany przez resort okazał się jednak dla samorządów nie do przyjęcia.

Ministerstwo Finansów, w porównaniu do pierwotnego projektu ustawy, zaproponowało wprowadzenie przepisu umożliwiającego nieprzekazywanie przez organ wykonawczy JST odsetek, gdy na dzień rozliczenia kwartalnego ich wysokość nie przekracza kwoty 100 zł. Bezdyskusyjne dla MF pozostaje to, iż dochody

z tytułu odsetek od dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej należą do Skarbu Państwa i co do zasady powinny być mu przekazane.

– *Ministerstwo Finansów stoi na stanowisku i na tym stanowisku pozostanie – mając na uwadze obowiązujące przepisy – że jest to dochód budżetu państwa. W związku z tym nie ma powodu szacować w tej ustawie i określać skutków finansowych związanych z tą ustawą takiego rozwiązania, bo ta ustawa nie zmienia samej istoty. Zmienia wyłącznie terminy* – mówiła Dyrektorka Departamentu Finansowania Sfery Budżetowej w Ministerstwie Finansów **Aneta Cieloch** w odpowiedzi na pytanie zadane przez ZPP o to, czy Ministerstwo oszacowało skalę tych dochodów.

Związek Powiatów Polskich kilkakrotnie zabierał konfrontacyjny głos w dyskusji, zauważając m.in., że rozwiązanie zaproponowane przez Ministerstwo w żadnym wypadku nie zmniejsza ponoszonych przez samorządy kosztów, bowiem nawet jeśli wysokość odsetek wyniesie mniej niż 100 zł, będzie trzeba ponieść wydatki związane z ich wyliczeniem.

– *Oczywistym jest, że koszt policzenia odsetek ze wszystkich jednostek organizacyjnych, z wszystkich rachunków bankowych, jakie posiadamy i koszty tej pracy pracowników będą wyższe, niż kwota tych 100 zł i nawet nie musimy tutaj robić jakiejś szerokiej analizy finansowej* – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel**.

Związek Powiatów Polskich wskazał również, że nie można jednoznacznie przyjąć, że odsetki od dotacji na zadania zlecone stanowią dochody budżetu państwa, co wynika z obecnej regulacji (art. 5 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego mówi o tym, że źródłem dochodów własnych powiatu są odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej).

– *Mamy rozbieżność między nami a Ministerstwem Finansów co do kwalifikacji tych dochodów i sprawa nie jest bynajmniej tak oczywista, jak państwo próbują to potwierdzić z następujących powodów: dochody związane z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej są dochodem budżetu państwa, tylko że gromadzenie (środków – red.) na rachunku bankowym nie jest wykonywaniem zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a odsetki, które w związku z tym powstają, nie są dochodem związanym z wykonywaniem zadań. Jeżeli państwo weźmiecie sobie słownik języka polskiego i sprawdzicie pojęcie „wykonywanie” to jakoś wątpię, żebyście byli państwo w stanie pod to podciągnąć odsetki bankowe od pieniędzy, które leżą na rachunku jednostki samorządu terytorialnego, a państwo dokładnie na tym opieracie całą swoją narrację, która jest błędna* – mówił dyrektor **Grzegorz Kubalski**.

W opinii ZPP najbardziej racjonalnym rozwiązaniem byłoby wycofanie się przez Ministerstwo z przedstawionej propozycji i przyjęcie, że odsetki od dotacji na zadania zlecone są dochodem JST.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej oraz Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej wyraziły pełne poparcie dla stanowiska ZPP. Dodatkowo przedstawiciel ZW RP **Paweł Adamczyk**, rozważając możliwe rozwiązania systemowe, wysunął propozycję zastanowienia się nad założeniem samorządom przez Ministerstwo Finansów bezpłatnych rachunków bankowych w Banku Gospodarstwa

Krajowego, tak jak było to stosowane w przypadku środków unijnych, co umożliwiłoby gromadzenie i wydatkowanie tych środków bezpośrednio w BGK, na podstawie jednej umowy zawartej z Ministerstwem Finansów. Odsetki bankowe miałyby być konsolidowane na poziomie BGK, dzięki czemu obyłyby się bez dodatkowych prac związanych z ich rozliczaniem.

Ponieważ przedstawiciele MF biorący udział w tej części spotkania nie dysponowali upoważnieniem do zmiany stanowiska Ministerstwa, dyskusja nad tym punktem obrad została zakończona bez konsensusu. Po stronie samorządowej sformułowanie wspólnego stanowiska samorządów będzie celem przyszłych rozmów.

Inne tematy omawiane podczas posiedzenia

Zdecydowanie mniej sporne były rozmowy dotyczące pozostałych punktów posiedzenia. Zespół wyraził wiążącą opinię pozytywną co do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej na 1 litr oleju w 2025 r.

Dotyczy on samorządów gminnych (głównie wiejskich), które realizują zadanie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej, otrzymując z tego tytułu kwotę stanowiącą 2 proc. kosztów obsługi tego zadania. Stawka ma zostać zamrożona na poziomie roku 2024 (1,46 zł), zaś koszty obsługi zadania wzrosną.

Związek Gmin Wiejskich wyszedł z propozycją rozważenia waloryzacji kwot stanowiących zwrot tego podatku. Jak wyjaśnili przedstawiciele MF, zastosowanie jakiegokolwiek waloryzacji jest w tym przypadku niemożliwe, gdyż zgodnie z przepisami istnieje maksymalny limit wydatków na ten cel.

Bez uwag przyjęto projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie obniżonych stawek podatku od towarów i usług. Zgodnie z projektem preferencyjna stawka w wysokości 8 proc. będzie stosowana czasowo, tj. do 31 grudnia 2024 r., do niektórych towarów wykorzystywanych w produkcji rolnej. Należy dodać, że obecnie trwają prace rządowe nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług, ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw, który zakłada m.in. bezterminowe utrzymanie obniżonej stawki VAT dla tych towarów. Projekt nie ma wpływu na dochody JST.

Do porządku obrad został wpisany także punkt dotyczący projektu rozporządzenia Ministerstwa Finansów w sprawie wzorów deklaracji o podatku od towarów i usług od podmiotów innych niż zarejestrowane jako podatnicy VAT czynni. Ze względu na włączenie go do porządku obrad dopiero w dniu posiedzenia Zespołu, a tym samym był zbyt krótki czas na zapoznanie się z jego treścią pod kątem opiniowania, na wniosek ZPP, zdecydowano o opiniowaniu projektu w trybie obiegu do 10 grudnia 2024 r.

Projekt rozporządzenia nie dotyczy funkcjonowania samorządu terytorialnego. Różnica między dotychczasowym a projektowanym rozporządzeniem ma charakter głównie techniczny i polega na zmianie

wzorów deklaracji VAT-8 i VAT-9M. Uwzględniając czas konieczny na prace przygotowawcze w systemach przy udostępnianiu wzorów, rozporządzenie miałyby wejść w życie 1 kwietnia 2025 r., zaś nowe wzory miałyby być stosowane począwszy od rozliczenia za marzec 2025 r.

Projekt ten w trybie obiegowym został zaopiniowany pozytywnie.

Edukacja, kultura i sport

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

11 grudnia 2024 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W porządku obrad znalazło się 10 punktów, które dotyczyły m.in.: sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych, wprowadzenia do programu nauczania edukacji obywatelskiej i edukacji zdrowotnej, czy wynagradzania osób biorących udział w przeprowadzaniu egzaminów. Tym razem nie udało się wydać pozytywnej opinii wiążącej.

Sposób podziału kwoty potrzeb oświatowych

Strona samorządowa negatywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie sposobu podziału kwoty potrzeb oświatowych dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2025, wskazując trzy powody swojej decyzji.

Pierwszym argumentem była zbyt mała pula środków na finansowanie potrzeb oświatowych, a w konsekwencji niedostosowanie poszczególnych wag do faktycznych wydatków, jakie ponoszą samorządy na finansowanie szkół i placówek oświatowych. Samorządy są świadome, że wysokość potrzeb oświatowych została ustalona w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, liczyły jednak na podjęcie działań przez MEN, mających na celu zwiększenie tej kwoty.

– (...) to, że my opiniujemy projekt tego konkretnego rozporządzenia, to jest tak naprawdę jedyny moment, kiedy po raz kolejny możemy podkreślić, że brakuje nam po prostu środków na finansowanie oświaty i nie ukrywam, że naszym też celem jest to, żeby zdopingować Ministerstwo Edukacji Narodowej do tego, żeby państwo wyrazili większą aktywność w rozmowach z Ministerstwem Finansów, żeby tę kwotę zwiększyć. Bo wiemy o tym, że ona z roku na rok maleje w stosunku do potrzeb. Problem postępuje i nie widzimy (...) żadnej aktywności ze strony Ministerstwa, żeby ten problem w jakiś sposób długofalowy rozwiązać – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich.

Powodem negatywnego zaopiniowania projektu było także wprowadzenie w jego treści zmian w zasadach finansowania zadań oświatowych wobec uczniów i słuchaczy z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub autyzmem, w szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych w oddziałach innych niż oddziały integracyjne i specjalne w roku 2025 (strona samorządowa zwróciła uwagę, że tego typu zmiany powinny

być wprowadzone najwcześniej w 2026 r., po równoległym dokonaniu innych zmian legislacyjnych m.in. w zakresie zdefiniowania pojęcia oddziałów integracyjnych).

Ostatnim argumentem był brak jasnych zasad ustalenia ostatecznej wysokości potrzeb oświatowych dla danej JST.

„Szkoła dla wszystkich”

Strona rządowa przedstawiła na posiedzeniu projekt uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy „Szkoła dla wszystkich” w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027. Program finansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, a jego wartość wynosi 500 mln zł.

Jego realizacja oparta jest o 3 moduły. W ramach modułu I organy prowadzące szkoły, w tym jednostki samorządu terytorialnego, będą mogły otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie asystenta międzykulturowego, udzielającego osobom niebędącym obywatelami polskimi, które podlegają obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziałającego z ich rodzicami oraz szkołą. Celem modułu II jest podwyższenie poziomu dobrostanu uczniów i uczennic będących obywatelami Ukrainy oraz całości społeczności szkolnej poprzez realizację różnorodnych form wsparcia, m.in.: konsultacje i doradztwo, specjalistyczną pomoc psychologiczną czy opracowanie standardów diagnostycznych i materiałów metodycznych. Odbiorcami modułu III są przedstawiciele kadry systemu oświaty, w tym asystenci międzykulturowi. Jego celem jest podniesienie kompetencji zawodowych tej grupy, w celu skutecznej integracji uczniów z różnych środowisk kulturowych, zapewnienie im równych szans edukacyjnych oraz budowanie otwartego i wspierającego środowiska szkolnego, przez organizowanie i prowadzenie doskonalenia zawodowego.

ZPP zwrócił uwagę na znaczącą dysproporcję pomiędzy wysokością dofinansowania, jaką mają otrzymać potencjalnie szkoły samorządowe, a kwotami, jakie mogą otrzymać szkoły prowadzone przez ministerstwa. Związek nie zgadza się na tak znaczące premiowanie placówek prowadzonych przez resorty. Stąd też zrodziło się pytanie o możliwość przenoszenia środków z puli przeznaczonej dla szkół ministerialnych na inne cele. ZPP zapowiedział również zgłoszenie kolejnych uwag do projektu po głębszej analizie.

Jak wyjaśnił przedstawiciel strony rządowej, na etapie opracowywania programu rząd miał świadomość, że środki finansowe będą niewystarczające, ponieważ szkół, w których występuje co najmniej jedno dziecko z Ukrainy, było pod koniec września blisko 12,5 tys. Jeśli chodzi o wsparcie dla asystenta międzykulturowego, rząd przewiduje, iż obejmie ono 1490 asystentów.

– *W przypadku podziału środków staraliśmy się zachować jak najbardziej logiczną proporcję w podziale na województwa, wskazując ogólną liczbę uczniów i uczennic z Ukrainy, uczących się w systemie, w podziale na uczniów i uczennice w danym województwie – mówił przedstawiciel strony rządowej. – (...) na tej podstawie podzieliłiśmy kwotę dostępną, czyli kwotę tych 245 milionów złotych, na poszczególne*

województwa. Oczywiście istnieje możliwość przesunięcia środków pomiędzy ministerstwami a województwami – i to na pewno też zostanie uwypuklone w programie – w przypadku niewykorzystania środków przez poszczególnych ministrów.

Z racji tego, że konsultacje społeczne, dotyczące projektu, potrwać do 24 grudnia, Zespół zdecydował się wydać opinię wiążącą co do projektu na dodatkowym posiedzeniu, w pierwszych dniach stycznia. Taka sama decyzja została podjęta odnośnie opiniowania projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027.

Edukacja obywatelska i zdrowotna

Kilka punktów w porządku obrad dotyczyło wprowadzenia do programu nauczania 2 nowych przedmiotów: edukacji obywatelskiej w szkołach ponadpodstawowych, która zastąpi wygaszany przedmiot historia i terazniejszość oraz edukacji zdrowotnej, wprowadzanej w miejsce wychowania do życia w rodzinie. Obydwa przedmioty mają wejść w życie od przyszłego roku.

W ramach konsultacji społecznych Ministerstwo otrzymało szereg uwag do projektów: od skrajnie krytycznych, odrzucających edukację zdrowotną, przez propozycje, by był to przedmiot fakultatywny, po opinie w pełni aprobujące projekt. Niektóre z nich zostały uwzględnione, inne odrzucono, część jest wciąż analizowana przez ekspertów w celu przygotowania ostatecznej propozycji podstawy programowej. W przypadku edukacji obywatelskiej ministerstwo zapowiedziało jedynie „kosmetyczne” zmiany:

– Nie będziemy w wyniku konsultacji ani dodawać, ani usuwać żadnych wymagań szczegółowych – mówiła przedstawicielka strony rządowej. – Natomiast zmiany polegają m.in. na tym, że dodamy rodzinę w kręgach wspólnoty, obok wspólnoty lokalnej dodamy również wspólnotę regionalną, skrócimy niektóre części narracyjne, one rzeczywiście są bardziej odpowiednie do takiego materiału jak komentarz metodyczny, nie są konieczne w samej podstawie, czy doprecyzujemy (...) wymagania dotyczące projektów edukacyjnych. Pewne uproszczenia będą też w branżowej szkole pierwszego stopnia.

W ramach dyskusji ZPP odniósł się do odpowiedzi Ministerstwa na zgłaszane wcześniej uwagi. Zgodnie z zapowiedzią resortu, przepisy dotyczące przeciwdziałaniu patologiom społecznym, znajdujące się w części związanej z JST, zostaną przeniesione do działu piątego. ZPP poprosił o odpowiedź, czy zagadnienia te – choć w innym dziale – nie będą dalej powiązane z JST.

ZPP nawiązał również do zgłaszanej sugestii przeniesienia punktu dotyczącego znajomości źródeł prawa i umiejętności ich wyszukiwania do wymogów obowiązkowych: – (...) z punktu widzenia stosowania przepisów prawa ważne jest nie to, żeby ktoś miał fragmentaryczną wiedzę prawną, dlatego że przepisy się zmieniają, tylko chodzi o to, żeby każdy młody człowiek po zakończeniu szkoły potrafił sobie znaleźć w powszechnie dostępnych źródłach, wiarygodnych, akty prawne; bo my nie jesteśmy w stanie w szkole nauczyć wszystkich istotnych kwestii związanych z funkcjonowaniem w życiu społecznym, ale nauczenie kogoś, gdzie może znaleźć tego typu wiarygodną informację wydaje się, że jest taką dużą wartością

i naprawdę nauka w tym zakresie, ona naprawdę nie wymaga poświęcenia całej lekcji. To jest tak naprawdę 20 minut, poświęcone na to, żeby uczniom pokazać internetowy system aktów prawnych czy pokazać jak funkcjonuje baza EUR-Lex – argumentowała mec. B. Skóbel.

Strona rządowa nie dała się przekonać do tej propozycji: – *Zespół ekspertów jest bardzo konsekwentny i stanowczy, jeżeli chodzi o odmowę w kwestii dodawania nowych wymagań obligatoryjnych – argumentowała przedstawicielka resortu. – To jest tak skonstruowany ten przedmiot i zakres wymagań jest dobrany w taki sposób, żeby nie było sytuacji, którą mamy teraz; żeby nie było przeładowania programu, w wyniku którego nauczyciel nie będzie miał szans żadnych na realizację praktycznych aspektów edukacji, które w przypadku edukacji obywatelskiej są kluczowe. Dlatego tak jak powiedziałam na wstępie, nie dodajemy żadnego nowego wymagania (...), gdybyśmy chcieli je wszystkie uwzględnić to ten przedmiot w takim wymiarze godzin, jaki jest możliwy, byłby po prostu nierealizowalny albo jego realizacja nie miałaby nic wspólnego z jego ideą i koncepcją. On ma służyć przede wszystkim kształceniu praktycznych umiejętności w podejmowaniu realnych działań (...).*

Ponieważ resort wciąż był na etapie analizy uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych i nie przedstawił ostatecznej wersji projektu, zdecydowano o jego późniejszym zaopiniowaniu w trybie obiegowym.

Propozycje wynagrodzeń dla egzaminujących

Zespół dyskutował także nad projektem rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów oraz innych osób biorących udział w przeprowadzaniu egzaminów.

Konieczność wydania rozporządzenia wynika ze zmian zawartych w procedowanej nowelizacji prawa oświatowego. Nowe przepisy przewidują m.in. wprowadzenie funkcji egzaminatora-weryfikatora (egzaminatora drugiego sprawdzania) i operatora pracowni informatycznej. Do tej pory funkcję egzaminatora-weryfikatora pełnił „zwykły” egzaminator wchodzący w skład zespołu egzaminatorów, którego zadaniem była weryfikacja poprawności sprawdzenia danej próbki prac sprawdzonych przez każdego z egzaminatorów i był wynagradzany jako „zwykły” egzaminator. Teraz proponuje się, by podstawą do ustalania wynagradzania egzaminatora-weryfikatora była kwota w wysokości 12 proc. łącznej kwoty wynagrodzeń przysługujących egzaminatorom wchodzącym w skład zespołu egzaminatorów. Kwota ma być dzielona między egzaminatorów-weryfikatorów wchodzących w skład zespołu, proporcjonalnie do liczby sprawdzonych i ocenionych przez nich prac egzaminacyjnych. Nie będzie mogła być jednak niższa niż 150 zł.

W rozporządzeniu znalazła się również propozycja wynagradzania operatora pracowni informatycznej, odnośnie egzaminu maturalnego z informatyki oraz części pisemnej egzaminu zawodowego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie. Wynagrodzenie to ma wynosić 0,550 proc. stawki za każdą godzinę udziału operatora pracowni informatycznej w danym egzaminie oraz 0,550 proc. stawki za każdą godzinę przygotowania przez operatora pracowni informatycznej stanowisk komputerowych bądź egzaminacyjnych. Czas przygotowania tych stanowisk miałby nie przekraczać jednak 3 godzin.

Zmianie mają ulec także stawki wynagrodzenia dla egzaminatorów biorących udział w przeprowadzaniu egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego. W przypadku części pisemnej egzaminu maturalnego z języka polskiego i języka mniejszości narodowej na poziomie podstawowym proponuje się zmianę stawki wynagrodzenia za jednego zdającego z 0,335 proc. na 0,470 proc. stawki za część testową, oraz zmianę z 0,815 proc. na 0,680 proc. stawki za wypracowanie.

ZPP zwrócił się z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego projektodawca zdecydował się zniwelować różnice pomiędzy wynagrodzeniem za sprawdzenie części testowej a tym za sprawdzenie wypracowania, gdyż to drugie wydaje się bardziej pracochłonne.

Jak wyjaśniła strona rządowa, propozycja zrównoważenia tej dysproporcji wyszła ze strony Centralnej Komisji Egzaminacyjnej i wydaje się być w pełni zasadna – część testowa arkusza zawiera 17, w większości otwartych, zadań; w przypadku języka polskiego odpowiedzi są niejednokrotnie obszerne, a ich sprawdzenie wymaga od egzaminatora wielostopniowej głębszej analizy odpowiedzi zdających.

Zespół zaopiniuje projekt w trybie obiegowym po zakończonych konsultacjach społecznych.

Działania opiekuńczo-wychowawcze w placówkach

W porządku obrad znalazł się także punkt dotyczący projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej.

Projekt ma na celu zastosowanie wobec wskazanych oddziałów i jednostek takich samych przepisów jak w odniesieniu do oddziałów przedszkoli i szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej. Jest to związane ze zmianą brzmienia przepisu upoważniającego (tj. art. 128 ust. 3 Prawa oświatowego) i potrzebą wykluczenia trudności interpretacyjnych.

Tak jak w innych punktach opiniowanie projektu zostało przeniesione do trybu obiegowego.

Inne tematy omawiane podczas posiedzenia

Strona rządowa przedłożyła na posiedzeniu Zespołu projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie nadania Instytutowi Badań Edukacyjnych w Warszawie statusu państwowego instytutu badawczego. Rządowi zależy na tym, by IBE pracował w nowej formule już od 1 stycznia 2025 roku.

Opiniowanie wiążące zostało przeniesione do trybu obiegowego.

Styczniowe posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu KWRiST

10 stycznia 2025 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przedmiotem obrad były projekty, co do których konsultacje nie zostały zakończone na poprzednim posiedzeniu. Zespół wydał 4 pozytywne opinie wiążące.

Projekty rozporządzeń Ministra Edukacji – bez pytań i uwag

Bezdiskusyjnie przyjęto projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w przedszkolach i szkołach specjalnych oraz w oddziałach specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej w jego nowej wersji.

Konieczność wydania rozporządzenia wynika z nowelizacji ustawy – Prawo oświatowe i utraty mocy rozporządzenia z 2017 r.

W projektowanym akcie co do zasady utrzymano rozwiązania dotyczące organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w odniesieniu do przedszkoli i szkół specjalnych zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, uregulowane w dotychczasowym rozporządzeniu.

Zmianą w stosunku do dotychczasowego rozporządzenia jest uzupełnienie przepisów o rozwiązania dotyczące oddziałów specjalnych, zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej, utworzonych w strukturze organizacyjnej przedszkoli lub szkół mających siedzibę poza podmiotem leczniczym lub jednostką pomocy społecznej. Do organizacji kształcenia oraz warunków i form realizowania specjalnych działań opiekuńczo-wychowawczych w tych oddziałach będą miały zastosowanie te same przepisy rozporządzenia, co w przypadku oddziałów przedszkoli i szkół zorganizowanych w podmiotach leczniczych i jednostkach pomocy społecznej.

– W związku z uwzględnieniem uwagi RCL-u, w przepisach par. 5 ust. 2 i par. 10 ust. 2 projektu, wskazaliśmy katalog zamknięty takich właśnie specjalnych działań opiekuńczych, które tam mogą być prowadzone. Natomiast wprowadziliśmy oczywiście, w konsekwencji, przepis przejściowy w par. 11, który umożliwi do końca bieżącego roku szkolnego prowadzenie tych specjalnych działań, w tym obecnym katalogu, który jest. Ponadto, ponieważ Minister Edukacji zaplanował przeprowadzenie przez kuratorów oświaty kontroli we wszystkich podmiotach leczniczych, w których są przedszkola specjalne, czy szkoły specjalne, spodziewamy się, że wynikiem tych kontroli będą informacje o tym, jakie inne specjalne działania są właśnie w tych jednostkach oświatowych prowadzone i być może to też pozwoli nam na ewentualne uzupełnienie tego projektu rozporządzenia w przyszłości, jeżeli będzie taka potrzeba. Proponuje się, aby przepisy tego rozporządzenia weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Jest to po prostu uzasadnione ważną (...) potrzebą społeczną, więc jest konieczne, aby to rozporządzenie weszło w życie w terminie możliwie najszybszym, czyli po dniu ogłoszenia – mówiła przedstawicielka resortu.

Bez pytań i uwag pozytywnie zaopiniowano również projekt rozporządzenia Ministra Edukacji w sprawie wykazu dokumentów potwierdzających kwalifikacje w zawodach wymaganych do uzyskania dyplomu zawodowego, albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczonym na poziomie technika.

Projektowane rozporządzenie zastąpi rozporządzenie z 2019 roku. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika ze zmian przewidzianych w ustawie z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw. W konsekwencji na poziom ustawowy zostanie przeniesiona część merytorycznych rozwiązań, które dotychczas były ujęte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej.

Technik Gospodarki Nieruchomościami – nowy zawód w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Kolejnym punktem obrad był wniosek Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie opinii do wprowadzenia do klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego zawodu Technik Gospodarki Nieruchomościami. Wniosek został wypracowany przez Krajową Izbę Gospodarki Nieruchomościami we współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Strona samorządowa poparła inicjatywę, dostrzegając potrzebę pojawienia się takiego zawodu na rynku.

Uwagi zostały zgłoszone wcześniej przez Unię Metropolii Polskich. Jedną z nich dotyczyła m.in. kwestii dostępności kadry dydaktycznej oraz zaplecza dydaktycznego (odpowiedniego wyposażenia miejsc, w których odbywałoby się nauczanie) w kontekście tempa prac nad wnioskiem. Poza przesłaną wcześniej odpowiedzią pisemną MRiT, Zastępca Dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami w Ministerstwie Rozwoju i Technologii **E. Galczak**, raz jeszcze przedstawiła stanowisko resortu: *„Oczywistym jest, że wszystkim nam zależy na tym, żeby optymalnie jak najszybciej uruchomić kształcenie w tym nowym zawodzie, ale oczywiście wszyscy mamy świadomość tego, że rozpatrzenie takiego wniosku i włączenie takiego nowego zawodu do klasyfikacji szkolnictwa branżowego wymaga przejścia przez całą procedurę i przez wszystkie etapy. Oczywiście wiadomo, że w pierwszej kolejności Minister Rozwoju i Technologii, jako minister właściwy do danej branży, musi formalnie złożyć wniosek do Ministra Edukacji Narodowej; po drodze musimy zebrać opinie – stąd ten wniosek jest przedmiotem obrad właśnie KWRiST – następnie Minister Edukacji Narodowej musi przeprowadzić cały proces legislacyjny, mający na celu wydanie rozporządzeń, tak aby ten nowy zawód wprowadzić do rozporządzenia i określić podstawy programowe kształcenia. I tak naprawdę w momencie, kiedy nowy zawód zostanie wprowadzony do klasyfikacji, to oznacza tak naprawdę tyle, że szkoły będą miały możliwość uruchomienia kształcenia w tym zawodzie, ale nie będą do tego zobligowane. Decyzje w tym zakresie będzie podejmował dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę m.in. to, czy dysponuje odpowiednimi kadrami i zapleczem dydaktycznym, po to, aby móc uruchomić to kształcenie. Dla nas rzeczą oczywistą jest, że tak naprawdę kształcenie zostanie uruchomione dopiero w momencie, kiedy placówki będą dysponowały odpowiednim i zapleczem dydaktycznym, i kadrami, która będzie wyspecjalizowana i przygotowana do tego, żeby uczyć w tym zawodzie”.*

Na sugestie UMP dotyczące rozważenia podziału klasyfikacji na obsługę techniczną nieruchomości oraz na obsługę ekonomiczną nieruchomości i związanego z tym pomysłu, by pierwszy egzamin odbywał się po

klasie trzeciej, a drugi w połowie klasy piątej, E. Galczak odpowiedziała, że: „(...) wyodrębnienie w danym zawodzie jednej lub dwóch klasyfikacji wynika tak naprawdę z możliwości zatrudnienia na rynku pracy osoby posiadającej potwierdzoną kwalifikację, a nie z podziału treści nauczania na mniejsze partie materiału. (...) tak naprawdę o organizacji procesu dydaktycznego w zakresie realizacji treści nauczania, przystąpienia uczniów do egzaminu decyduje dyrektor szkoły, oczywiście to tak bardzo formalnie, natomiast my ze swojej strony deklarujemy, że ta propozycja będzie jeszcze wnikliwie rozważana na dalszym etapie pracy nad wnioskiem przy ścisłej współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej i wnioskodawcą, czyli Krajową Izbą Gospodarki Nieruchomościami”.

Zmiany w kształceniu dotyczącym dwóch zawodów szkolnictwa branżowego

Z opinią pozytywną Zespołu spotkał się również wniosek Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie opinii do zaproponowanych zmian dotyczących kształcenia w dwóch zawodach szkolnictwa branżowego „operator obrabiarek skrawających” oraz „technik chłodnictwa i klimatyzacji”.

W przypadku operatora obrabiarek skrawających, propozycje Ministerstwa miałyby zostać wprowadzone w związku ze zmianami w treści nauczania, z których usunięto większość czynności związanych z wykonywaniem obróbki na konwencjonalnych obrabiarkach. Jak wyjaśnił resort, jest to wynikiem zmian zachodzących na rynku od lat: obecnie zapotrzebowanie pracodawców na takie umiejętności jest coraz mniejsze, a obrabiarki konwencjonalne zostały zastąpione przez obrabiarki sterowane numerycznie. W konsekwencji, by nazwa lepiej oddawała treść nauczania, Ministerstwo zaproponowało zmianę nazwy zawartej w treści nauczania na: „użytkowanie obrabiarek skrawających sterowanych numerycznie (CNC)”. Ponadto umiejętność tę dodano do wykazu dodatkowych umiejętności zawodowych, z możliwością wykorzystania w trakcie nauki niektórych zawodów z branży mechanicznej, co może być przydatne np. w kształceniu realizowanym przez rzemieślników.

W przypadku technika chłodnictwa i klimatyzacji, przedstawiciele Krajowego Forum Chłodnictwa zwrócili uwagę, że mimo iż kompetencje związane z pompami ciepła znajdują się w podstawie programowej, to nie zostały uwzględnione w nazwie zawodu. Stąd pojawiła się propozycja, by zawód nazywał się „technik chłodnictwa, klimatyzacji i pomp ciepła”.

Dalsze prace Zespołu

Z porządku obrad zdjęty został punkt dotyczący dyskusji nad projektem rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego zmieniającego rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego. Postanowiono, że temat ten powróci na kolejne posiedzenie Zespołu.

Infrastruktura, urbanistyka i transport

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu KWRiST

5 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Podjęte tematy dotyczyły rezerwy subwencji ogólnej, transportu zbiorowego, certyfikacji wykonawców zamówień publicznych i mieszkalnictwa. Wysłuchano także informacji z „Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2023 roku”.

Podział rezerwy subwencji ogólnej w 2025 r.

Tematem o największym znaczeniu dla JST była propozycja kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej w 2025 r., powoływanej w budżecie państwa na mocy art. 34 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Tak jak w roku poprzednim, środki rezerwy subwencji ogólnej mają być przeznaczone na dofinansowanie: inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu, a także na dofinansowanie remontu, utrzymania i ochrony dróg krajowych i wojewódzkich w granicach miast na prawach powiatu i zarządzania nimi.

Jak powiedziała **Beata Leszczyńska**, Zastępca Dyrektora w Departamencie Dróg Publicznych w Ministerstwie Infrastruktury, kryteria na rok 2025 mają stanowić kalkę tych z roku 2024. Do 60 proc. wzrósł natomiast poziom dofinansowania, gdyż w bieżącym roku pozostało około 30 mln zł na ten cel. Propozycja 60 proc. dotyczy również zadań na terenach powodziowych z zastrzeżeniem, że będą one priorytetowe w przypadku przekroczenia puli rezerwy.

Choć Zespół został upoważniony do wydania opinii wiążącej co do kryteriów podziału rezerwy subwencji ogólnej, ze względu na brak stosownego czasu na zapoznanie się z pismem Ministra Infrastruktury, rozesłanym dopiero w dniu posiedzenia, Zespół – na wniosek Związku Powiatów Polskich – zdecydował o opiniowaniu sprawy na najbliższym posiedzeniu plenarnym KWRiST, tj. 18 grudnia 2024 r.

Co z dopłatą do transportu zbiorowego?

Nie było wątpliwości co do wydania pozytywnej opinii wiążącej w stosunku do projektu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (FRPA).

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie Ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej i zawiera podobne regulacje w zakresie oceny i wyboru wniosków o objęcie w danym roku budżetowym dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów

autobusowych (FRPA) do rozwiązań zawartych w tym obowiązującym obecnie. Nowe rozporządzenie ma być stosowane od 1 stycznia 2025 r.

Sama dyskusja w ramach tego punktu obrad toczyła się dwutorowo, obejmując także kwestie wykraczające poza materię rozporządzenia.

ZMP zwrócił się do resortu z prośbą o jak najszybsze uruchomienie nowelizacji przepisów, pozwalającej na korzystanie z Funduszu Dopłat miejskim przedsiębiorstwom komunikacyjnym, realizującym transport zbiorowy poza miastem, w stosunku do gmin ościennych. Zapowiedział również przekazanie na kolejnym posiedzeniu Zespołu, do zaopiniowania, propozycji legislacyjnych strony samorządowej, dotyczących Zespołu Infrastruktury, w tym: przewozów autobusowych.

W ocenie Wiceprezydenta Ostrołęki **Stanisława Kubła**, ustawodawca w Ustawie o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej niepotrzebnie uprzywilejował gminy w pierwszeństwie do ubiegania się o środki finansowe i należałoby tę nierówność znieść. Również ZMP opowiedział się za znalezieniem rozwiązania dotyczącego wyrównywania szans wszystkich samorządów, jak też różnych form działania przez samorządy, typu związku, stowarzyszenia etc.

Związek Powiatów Polskich przypomniał w tej dyskusji trzy swoje główne postulaty, tj.: zwiększenie dopłaty do wozokilometra, zwiększenie kwoty globalnej Funduszu rozwoju przewozów autobusowych (FRPA) oraz przyznanie pierwszeństwa w uzyskiwaniu dopłaty wspólnych inicjatyw samorządów np. związków powiatowo-gminnych, związków międzygminnych etc.

ZWRP zgodził się z opinią, że im większy organizator, tym łatwiej jest mu zorganizować przewóz.

Inne tematy omawiane podczas posiedzenia

Zespół wydał wiążącą opinię pozytywną do projektu Ustawy o certyfikacji wykonawców zamówień publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Certyfikaty mają prowadzić do ograniczenia obowiązków wykonawców związanych ze składaniem dokumentów w postępowaniach o udzielanie zamówień publicznych.

Jednomyślność strony samorządowej nie była oczywista, gdyż jeszcze na posiedzeniu plenarnym ZMP nie aprobował projektowanych rozwiązań. Zmieniło się to po wideo spotkaniu w sprawie certyfikacji wykonawców zamówień publicznych, które miało miejsce 2 grudnia i stworzyło dodatkową sposobność do wyjaśnienia wątpliwości przez przedstawicieli Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Urzędu Zamówień Publicznych. W spotkaniu wzięło udział 265 osób. Nagranie można obejrzeć na: www.youtube.com

Dodatkowo, ZMP przy aprobacie UMP, wystosował apel do resortu i Urzędu Zamówień Publicznych o pilne podjęcie prac nad weryfikacją progów w zamówieniach publicznych.

Marta Brzowska-Katner, Zastępca Dyrektora w MRiT, pozytywnie odpowiedziała na to oczekiwanie: – *Nasz resort, jak również wiceprezes Urzędu Zamówień Publicznych wskazywał, że oczywiście jesteśmy otwarci na rozmowę w tym zakresie i będziemy analizy na temat możliwości zmiany progów przeprowadzać. (...) nie mogę deklarować żadnych terminów, ale na pewno we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych pochylimy się nad tym problemem* – powiedziała.

Informacja MRiT na temat rozmów z Urzędem Zamówień Publicznych w kwestii dotyczącej zmiany progów w zamówieniach publicznych zostanie umieszczona w porządku obrad styczniowego Zespołu.

W ramach posiedzenia Zespołu **Paweł Prokopiuk** z Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sposób syntetyczny zreferował projekt dokumentu „Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2023 roku”, który Zespół przyjął do wiadomości bez uwag i komentarzy (ponieważ nie był to projekt aktu prawnego, nie dokonano opiniowania): - *Raport o pomocy publicznej udzielanej w 2023 roku został przygotowany, jak co roku, zgodnie z artykułem 36 ustawy o postępowaniach w sprawach dotyczących pomocy publicznej w ramach monitorowania tej pomocy przez UOKiK. Informacje przedstawione w raporcie o udzielonej pomocy pochodzą generalnie ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy i na nich są oparte wszystkie dane. Raport przeszedł uzgodnienia międzyresortowe. Zgodnie z dokumentem całkowita wartość udzielonej pomocy publicznej w 2023 roku wyniosła 52,3 mld zł, z czego 6,3 mld stanowiła pomoc kryzysowa udzielana w związku z sytuacją wywołaną przez wojnę Rosji przeciwko Ukrainie oraz stosunkowo nieznaczna pomoc kryzysowa związana z pandemią COVID – 10,2 mln (...). Pozostała pomoc publiczna wyniosła 45,9 mld zł, w tym 10,2 mld zł stanowiła pomoc publiczna w transporcie. Ponadto pomoc de minimis, która już nie wlicza się w te kwoty, wyniosła 10,3 mld zł i mogę tutaj podać charakterystykę zasadniczej części pomocy publicznej, czyli tej po wyłączeniu pomocy kryzysowej i pomocy w transporcie, jest ona następująca: najczęściej stosowaną formą pomocy publicznej były – podobnie jak w latach poprzednich – dotacje, fundacje i rekompensaty, których wartość wyniosła 29,3 miliarda złotych, czyli 82% ogólnej wartości pomocy. Jeśli chodzi o przeznaczenia pomocy to najwięcej pomocy w 2023 roku udzielono na ochronę środowiska i cele związane z energią. To było 12,7 mld; pomoc regionalna: 6,1 mld oraz pomoc na zatrudnienie: 3,7 mld zł. Najwięcej pomocy publicznej w 2023 r. udzieliły polskie sieci elektroenergetyczne; 6,7 mld zł to była pomoc na zapewnienie wystarczalności mocy wytwórczych, ponadto organy podatkowe: 3,8 mld złotych, głównie w formie ulg podatkowych; następnie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji: 3,3 mld zł i Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: 3,2 mld zł. Jeśli chodzi o pomoc de minimis, która nie wlicza się tutaj w pomoc publiczną, najwięcej udzielono na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Tutaj różne podmioty udzieliły w sumie 3,3 mld zł. To była prawie jedna trzecia pomocy de minimis udzielonej w 2023 roku. Pomoc de minimis była udzielana najczęściej w formie dotacji i refundacji poniesionych wydatków. To było 60% tej pomocy.*

Zdecydowano, że temat raportu powróci w dyskusji na posiedzeniu plenarnym.

W czasie spotkania Unia Metropolii Polskich podjęła temat wsparcia finansowego oferowanego gminom w ramach środków dotacyjnych z Funduszu Dopłat prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Jak wskazała, tegoroczny poziom tej pomocy okazał się niewystarczający. W efekcie setki inwestycji posiadających już kompletne pozwolenia na budowę nie mogły zostać zrealizowane z powodu braku funduszy.

– *Tak naprawdę skala potrzeb mieszkaniowych szacowanych przez osoby i instytucje do tego powołane określona jest na ponad milion mieszkań. Biorąc pod uwagę potrzeby miast, zwracam uwagę na pilną potrzebę (...) wsparcia poprzez zwiększenie limitu rocznego środków z Funduszu Dopląt w kolejnych latach, co pozwoli miastom na zrealizowanie zaplanowanych przedsięwzięć, mających na celu zwiększenie liczby mieszkań o niskim i średnim czynszu oraz poprawę warunków życia mieszkańców* – mówiła **Karolina Kopyra**, Koordynator ds. Infrastruktury, Urbanistyki i Transportu w UMP.

Dyrektor w Departamencie Mieszkalnictwa Ministerstwa Finansów **Juliusz Tetzlaff**, zadeklarował wolę Ministerstwa co do podniesienia limitów. Jak powiedział, stosowna ustawa jest w trakcie prac legislacyjnych. Ostateczna kwota wsparcia będzie jednak uzależniona od ustawy budżetowej i tego, jak ułoży się podział środków na wszystkie projekty realizowane przez Ministerstwo w obszarze mieszkalnictwa. Kwota ta ma wynieść blisko 4,7 mld zł na wszystkie programy.

UMP wyszła dodatkowo z inicjatywą powołania grupy roboczej bądź podzespołu w ramach KWRiST, której przedmiotem dyskusji będą m.in. TBS (program budownictwa społecznego, wspierany przez państwo i samorządy lokalne) oraz SIM (Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa). UMP złożyła dotąd kilka propozycji zmian, związanych m.in. z wysokością czynszu czy ochrony najemcy, które są dyskutowane w różnych gremiach. Sekretarz strony samorządowej **Marek Wójcik** zasugerował, by UMP włączyła swoje propozycje do kolejnego pakietu propozycji legislacyjnych.

Ochrona zdrowia i polityka społeczna

Listopadowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

28 listopada 2024 r. obradował Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Podczas tego posiedzenia wydano opinię pozytywną z uwagami wobec projektu rozporządzenia w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.

Szybkie posiedzenie Zespołu dotyczyło wyłącznie projektu rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 4 października 2024 r. Poprzednio jego zaopiniowanie nie było możliwe, natomiast w późniejszym czasie podtrzymano upoważnienie Zespołu do wydania opinii wiążącej. Szereg uwag do projektu zgłosiła Unia Metropolii Polskich, a część z nich została uwzględniona przez resort.

Częściowo uwzględniono uwagę dotyczącą standardu codziennego wychodzenia z małymi dziećmi na świeże powietrze niezależnie od warunków pogodowych, z wyjątkiem sytuacji ekstremalnych. Mając na względzie podniesiony przez UMP argument niewykształcenia się u tak małych dzieci odpowiedniej odporności, treść zapisu została zmieniona na "niedogodne warunki atmosferyczne" uzasadniające pozostanie dzieci pod dachem. Uwzględnienie innej uwagi poskutkowało natomiast rezygnacją z zakresu standardu obejmującego posiadanie spisanej listy minimalnych kompetencji osób z personelu, który w poprzednim brzmieniu uchodził za mało precyzyjny.

Resort nie uwzględnił natomiast uwagi dotyczącej adaptowania dzieci w sposób dostosowany do ich indywidualnych potrzeb w czasie różnym dla poszczególnych grup dzieci. Jak uzasadnił przedstawiciel ministerstwa, jest to standard fakultatywny, stąd instytucja opieki posiadająca spisane zadania personelu w zakresie adaptacji dziecka, sama decyduje w jakim zakresie ten standard wdroży. Z podobnych przyczyn nie uwzględniono uwagi dotyczącej aranżowania zewnętrznej przestrzeni w sposób umożliwiający jej przekształcenie w odpowiedzi na aktualne zainteresowania dzieci, co - zdaniem organizacji samorządowej - byłoby zadaniem trudnym i kosztownym. Resort zapowiada w tym zakresie wsparcie, które ma zostać zrealizowane w ramach programu pt. "Aktywne place zabaw". Nie uwzględniono także uwag dotyczących standardu pt. "Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy instytucji opieki", w których wyrażono m.in. wątpliwości co do stosowania listy działań wspierających samodzielność czy autonomię dziecka, np. podczas spożywania posiłków. Jak zapowiedział reprezentant strony rządowej, wraz z rozporządzeniem ukaże się materiał zawierający stanowiące wsparcie, wzory polityk i listy działań, z których instytucje będą mogły korzystać.

Choć w niedługiej perspektywie czasowej przewidziano jeszcze pisemne ustosunkowanie się resortu do niektórych szczegółów zgłoszonych uwag, po krótkiej dyskusji dla projektu wydano opinię pozytywną z uwagami.

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej KWRiST

12 grudnia 2024 r. obradował Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Trzy projekty resortu spotkały się z pozytywną opinią Zespołu. Na tapetę wzięto również problem unikania kosztów za pobyt w domach pomocy społecznej.

Opłata za DPS

O dyskusję na temat ponoszenia kosztów utrzymania mieszkańców domów pomocy społecznej wnioskowała Unia Metropolii Polskich. Choć w aktualnym stanie prawnym pobyt w DPS-ie powinien być finansowany w pierwszej kolejności przez samego mieszkańca, następnie przez jego najbliższą rodzinę, a w ostateczności przez gminę, w praktyce zobowiązani często unikają ponoszenia opłat, przerzucając obowiązek na JST.

Jak wskazuje organizacja, „wymiganie się” od obowiązku ułatwiają przepisy dotyczące sposobu obliczania dochodu zawarte w ustawie o pomocy społecznej, która nakazuje uwzględnianie wysokości dochodu, a nie majątku danej osoby czy jej rodziny. W efekcie, samorzady dość często obserwują takie działania, jak wyzbywanie się nieruchomości na rzecz członków rodziny, szczególnie w formie darowizny. W ten sposób, zarówno mieszkani DPS-u, jak i jego rodzina, mogą wykazywać niski dochód, który nie uwzględnia wartości majątku. Uniemożliwia to nałożenie opłaty za pobyt w DPS-ie, zarówno na podopiecznego placówki, jak i jego krewnych. W konsekwencji koszty utrzymania mieszkańca DPS-u przerzucane są na gminę (a właściwie na jej mieszkańców). Taki stan rzeczy prowadzi do tego, że gminy unikają wydawania skierowań

do DPS-ów z obawy przed ponoszeniem kosztów, z kolei zakłady opiekuńczo-lecznicze, finansowane przez NFZ, są oblegane.

– *Naszym zdaniem powinno się uwzględniać tego typu ruchy majątkowe, które polegają na wyzbywaniu się tego majątku, przesuwanie pewnych wartości majątkowych, tak aby nie były one sposobem na unikanie opłat za DPS – postulowała przedstawicielka UMP.*

Organizacja zaproponowała także aktualizowanie informacji o sytuacji dochodowej członków rodziny mieszkańca DPS-u, wśród osób, które są szczególnie potencjalnie zobowiązane do ponoszenia opłat za członka rodziny:

– *(...) w tej chwili sformułowanie art. 107 ust 4 ustawy o pomocy społecznej nie jest takim, które by wprost pozwalało na dokonywanie takich aktualizacji i w ocenie samorządów dobrze byłoby też na to wskazać, że taka aktualizacja powinna następować.*

Trzeci postulat dotyczył braku możliwości umarzania należności, których kwota jest niższa, niż koszty jej dochodzenia.

– *W ocenie samorządu odstąpienie od ścigania pewnych należności byłoby celowe, bo w sytuacji, kiedy koszty tego dochodzenia przewyższają wartość tego co jest tym długiem, to staje się to postępowanie nieracjonalne. (...) w tej grupie znajdują się wypłacone zasiłki, ale także gros podatków na różnego typu usługi, niezapłacone odpłatności. (...) W tej chwili samorzady są jakby zobligowane do dochodzenia tych należności, a okazuje się, że często jest to nieadekwatne do kwoty, którą trzeba uzyskać. Stąd postulat wprowadzenia takich regulacji, które umożliwiłyby ich umorzenie (...) i nieponoszenie kolejnych kosztów. Proponujemy w związku z tym dodanie ustępu 5 do artykułu 58 ustawy o pomocy społecznej, który by tę kwestię regulował w takiej formie, że byłaby taka możliwość, że jeżeli zachodzi jakiś szczególny przypadek, uzasadnione przypuszczenie, że te wydatki nie zostaną zwrócone, a jednocześnie wysokość jest niższa od kosztów dochodzenia, to mógłby organ te kwoty umorzyć na wniosek.*

Ostatni postulat dotyczył możliwości żądania przez pracowników socjalnych informacji o spadku od notariusza.

Strona rządowa potwierdziła, że przedstawiony problem jest jej znany i niełatwy do rozwiązania. Decyzją Zespołu, zostanie podjęty na posiedzeniu w marcu 2025 r. Do tego czasu ministerstwo dokona analiz w celu sformułowania konkretnych propozycji.

Inne tematy omawiane podczas posiedzenia

W porządku obrad znalazł się projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. W stosunku do treści obowiązującego rozporządzenia z 24 lipca 2014 r. proponowany projekt usuwa z zakresu działań te z nich, które nie są już realizowane i dodaje nowe, wynikające ze zmieniającej się struktury osób uprawnionych oraz nowych oczekiwań wobec Urzędu.

Na etapie konsultacji ZPP zgłosiło jedną uwagę, dotyczącą zwiększania przez samorzady w drodze aktów prawa miejscowego świadczeń dla kombatantów i innych osób uprawnionych. W ocenie ZPP nie ma wystarczającej podstawy prawnej do tego, by takie akty prawa miejscowego dedykowane tej grupie osób podejmować. Poprawka nie została uwzględniona przez stronę rządową. Nie była ona jednak na tyle istotna, by jej odrzucenie mogło wpłynąć negatywnie na opinię wiążącą wobec projektu. Zespół zaopiniował projekt pozytywnie.

Bez uwag przyjęto projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania ryczału systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej. Projektowana zmiana pozwoli na skorygowanie – przy ustalaniu ryczału na 2025 r. – liczby jednostek rozliczeniowych dotyczących świadczeń finansowanych w formie ryczału, ustalonej dla danego świadczeniodawcy na 2024 r., o liczbę jednostek sprawozdawczych odpowiadającą sumie kwot wypłaconych mu w ramach dodatku do ryczału (dla świadczeniodawców, którzy otrzymali dodatki do ryczału w związku z niewykonaniem ryczału w okresie pandemii). Rozwiązanie będzie korzystne dla świadczeniodawców, którzy nie będą musieli się obawiać, że ten dodatek zostanie uchylony.

Pozytywnie zaopiniowano również projekt Uchwały zmieniającej Uchwałę nr 247 Rady Ministrów z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. Narodowy Program Chorób Układu Krążenia na lata 2022-2032.

Zmiany mają charakter m.in. dostosowujący do projektu ustawy o Krajowej Sieci Kardiologicznej. Wprowadzone zostały również nieznaczne korekty w niektórych zadaniach.

Styczniowe posiedzenie Zespołu ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej

KWRiST

13 stycznia 2025 r. obradował Zespół ds. Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusja dotyczyła przede wszystkim finansowania z Funduszu Pracy dodatków motywacyjnych dla pracowników Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy oraz projektu zmian ustawowych przedłożonych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji przez stronę samorządową – w zakresie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Ministerstwa Finansów. Spotkanie nie przyniosło stronie samorządowej dużej satysfakcji.

Dodatki motywacyjne

Posiedzenie rozpoczęło się od dyskusji na temat wniosku Związku Powiatów Polskich w sprawie finansowania z Funduszu Pracy dodatków motywacyjnych dla pracowników Wojewódzkich i Powiatowych Urzędów Pracy. Chodzi o projekt ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia, odbierający części pracownikom ww. urzędów prawa do dodatku motywacyjnego.

W poprzednim tygodniu projekt został skierowany do Sejmu, a w jego treści znalazł się art. 283 w brzmieniu kwestionowanym przez stronę samorządową. Jak tłumaczył Zastępca Dyrektora Departamentu Funduszy

w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej **Rafał Wójcik**, MRPiPS opowiadało się za uwzględnieniem w procedowanym projekcie ustawy dodatków motywacyjnych, jednak Ministerstwo Finansów nie zgodziło się na takie rozwiązanie.

Przedstawiciele strony samorządowej nie kryli żalu wobec sytuacji, zarzucając MRPiPS, że projekt został zmieniony po wydaniu przez nią opinii pozytywnej.

– *W mojej ocenie strona samorządowa została wprowadzona w błąd, dlatego że w momencie, kiedy była wydawana opinia przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, nie było mowy w ogóle o tym, że ten przepis budzi jakieś kontrowersje, jeżeli chodzi o uzgodnienia międzyresortowe* – mówiła mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich. – *Więc nie ukrywam, że liczę na to, że jednak państwo wykażą, jako Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, większą wytrwałość w tych dyskusjach z (...) Ministerstwem Finansów. Ja tylko powiem, ze strony Związku Powiatów Polskich, że my już uruchomiliśmy taką akcję (...) koordynowaną z Konwentem Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy, żeby po prostu zainteresować tym problemem posłów; takie wystąpienie do wszystkich posłów, do wszystkich parlamentarzystów jest obecnie koordynowane, tak jak mówię w całej, w całej Polsce, bo nie mamy już tak naprawdę innego wyboru.*

W podobnym tonie wypowiadał się **Marek Wójcik** ze Związku Miast Polskich. – *(...) my w Sejmie będziemy musieli mówić jednoznacznie: opinia była, natomiast projekt został zmieniony. Bez nas, bez naszej wiedzy, ponad naszymi głowami trafił do Sejmu zupełnie inny niż my opiniowaliśmy* – mówił.

Dyrektor Departamentu Rynku Pracy w MRPiPS **Ewa Flaszyńska**, odpowiadając na zarzuty, wyjaśniła, że to nie MRPiPS jest odpowiedzialne za tę sytuację: – *My jesteśmy bardzo za tym, żeby wszyscy pracownicy urzędów pracy dostawali dodatki do wynagrodzeń, a nie wybrani (...)* To jest decyzja Komitetu Stałego Rady Ministrów na wniosek Ministerstwa Finansów. *Więc ja tylko chciałabym powiedzieć, że to nie są jakby pretensje do MRPiPS.*

Kwestie dotyczące stwierdzenia zgonu

Strona samorządowa zwróciła się z prośbą o odniesienie się do projektu zmian ustawowych, które przedłożyła Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji w zakresie Ministerstwa Zdrowia.

Zespół zgłosił dwie propozycje. Pierwsza dotyczyła nowelizacji ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Strona samorządowa wskazała na konieczność uregulowania przepisów dotyczących wydawania karty zgonu w zakresie dopuszczenia do ustalenia zgonu przez lekarza świadczeniobiorcę, którego wyboru za życia dokonała osoba zmarła, lekarza udzielającego świadczeń zdrowotnych w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, w którym nastąpił zgon, a także kierownika zespołu ratownictwa medycznego, jeżeli zgon nastąpił w trakcie akcji medycznej. W przypadku gdyby nie było to możliwe do spełnienia, wówczas stwierdzenie zgonu i jego przyczyny miałyby nastąpić w drodze oględzin dokonywanych przez lekarza wskazanego do tej czynności przez właściwego wojewodę, przy czym koszty tych oględzin i wystawionego świadectwa nie mogłyby obciążać rodziny zmarłego.

Druga propozycja związana była z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Samorządy zaproponowały zmianę dopuszczającą zapewnienie w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przepisów, gwarantujących NFZ możliwości przekazywania środków na dofinansowanie programów polityki zdrowotnej realizowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, a dotyczących także świadczeń niegwarantowanych. Zaproponowano podniesienie limitów dofinansowania ze środków NFZ dla jednostki samorządu terytorialnego o liczbie mieszkańców przekraczającej 5 tys. do poziomu 60% kosztów programu polityki zdrowotnej (obecnie jest to tylko 40%).

Jak powiedziała Dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia **Dagmara Korbasińska-Chwedczuk**, w ocenie MZ, kwestia stwierdzenia zgonu jest na tyle istotna, że będzie przedmiotem oddzielnego i samodzielnego rozstrzygnięcia – zostanie przygotowany akt prawny regulujący tylko tę materię: – *W tej chwili składamy w tej sprawie wniosek do Zespołu do spraw Programowania Prac Rządu, tak żeby uregulować tylko kwestie stwierdzenia zgonów w przypadku, kiedy zgon nastąpi poza podmiotem leczniczym i do określenia prawnego tylko tej kwestii oraz dokumentacji związanej ze stwierdzeniem tego zgonu. A pozostawimy pozostałe rzeczy do dalszych dyskusji, uzgodnień.*

Jeśli zaś chodzi o kwestie współfinansowania programów polityki zdrowotnej, Ministerstwo nie było w stanie udzielić informacji w tej sprawie, gdyż oczekiwało na stanowisko Narodowego Funduszu Zdrowia.

Strona Samorządowa nie kryła rozczarowania odpowiedzią Ministerstwa. Mec. **B. Skóbel** przypomniała, że kwestia zgonów, to temat dyskutowany – bez efektów – od kilkunastu lat i poprosiła o doprecyzowanie koncepcji Ministerstwa oraz odpowiedź na pytanie czy te zmiany legislacyjne będą zbieżne z propozycją strony samorządowej.

Co do kwestii związanej ze świadczeniami opieki zdrowotnej, strona samorządowa przypomniała, że obecny stan jest druzgocący.

– *Najtrudniej jest z powiatami – mówił Marek Wójcik. – (...) w powiatach jest tragiczna sytuacja, jeżeli chodzi o program polityki zdrowotnej, a powiat kiedyś były liderem w tym zakresie. Ale ja rozumiem, dlaczego tak się dzieje: z niedostatków finansowych. I teraz odcinanie nas od możliwości pozyskania środków na potrzebne dla naszych społeczności lokalnych programów, które wystają poza świadczenia gwarantowane jest działaniem, którego kompletnie nie pojmuję. Bo to jest działanie przeciwko zdrowiu publicznemu Polaków. Nie mam wątpliwości.*

Jeszcze w czasie trwania posiedzenia – w celu przyspieszenia procesu – strona rządowa ponownie skontaktowała się z Prezesem NFZ-u z prośbą o przesłanie swojego stanowiska.

Rodzina i praca – propozycje samorządów

W porządku obrad znalazł się projekt zmian ustawowych przedłożonych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji przez stronę samorządową w zakresie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Pierwsza propozycja strony rządowej dotyczyła skreślenia zdania drugiego w art. 2 ust. 5 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, tj. tam gdzie traktuje on o ustalaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego przez Radę Dialogu Społecznego. Zdaniem samorządów, aktualne rozwiązanie może wpływać na ustalanie płacy minimalnej w oderwaniu od faktycznych realiów rynku pracy.

Jak wynika z odpowiedzi Ministerstwa, resort nie zamierza wprowadzać proponowanej zmiany.

– *W dotychczas obowiązującej ustawie jest ten mechanizm, i on także został przeniesiony do projektu ustawy, która jest obecnie procedowana. Więc naszym zdaniem ten mechanizm, który funkcjonował przez lata, sprawdzał się; i w związku z tym nie przewidywaliśmy jego zmiany* – mówił Dyrektor w Departamencie Prawa Pracy MRPiPS **Jakub Szmit**.

Dyr. **Grzegorz Kubalski** ze Związku Powiatów Polskich nie dał się przekonać prezentowanym wyjaśnieniom, wskazując na polityczny argument takiej decyzji. Zauważył również brak na spotkaniu przedstawiciela resortu umocowanego politycznie, który mógłby odnosić się do tego typu argumentów.

Druga propozycja dotyczyła pieczy zastępczej. Wobec podnoszenia przez stronę rządową standardów udzielania usług z zakresu pieczy zastępczej oraz znaczącego niedoszacowania środków przekazywanych samorządom na te zadania, strona samorządowa zaproponowała zwiększenie dotacji celowej przekazywanej jednostkom samorządu terytorialnego na realizację tych zadań do wysokości 30 proc. poniesionych wydatków.

Katarzyna Napiórkowska z MRPiPS stwierdziła, że trudno przedstawić jakiegokolwiek ostateczne stanowisko w tej sprawie i wymagałoby ono również stanowiska Ministerstwa Finansów – realizacja tej propozycji wpływałaby na zmiany w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Mec. **B. Skóbel** podkreśliła, że strona samorządowa liczy na wsparcie MRPiPS w tym zakresie, ponieważ wątpliwości doprowadzą do tego, że Ministerstwo Finansów nie będzie chciało przekazać środków finansowych na ten cel.

Kolejna propozycja związana była z realizacją świadczeń rodzinnych i wychowawczych. Chodzi o kompetencje, które do stycznia 2018 roku były w gestii marszałków województw, a następnie zostały przejęte przez wojewodów.

Zastępca dyrektora Departamentu Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego MRPiPS **Anna Siwierska** oceniła propozycję strony samorządowej jako „dosyć wąską”, zaznaczając, że koordynowanych świadczeń jest o wiele więcej niż wskazane 800+, a zatem proponowane zmiany musiałyby być dużo szersze. Podkreśliła także, że wykonywanie zadań z tego zakresu przez marszałków województw było nieefektywne.

– *Proponowana przez państwa zmiana po pierwsze, musiałaby być bardzo, bardzo szeroka. Po drugie, musiałaby uwzględniać także przepisy Unii Europejskiej, ponieważ instytucją właściwą, obecnie także na mocy przepisów unijnych, są urzędy wojewódzkie; a po trzecie ingerowałaby także w zadania Zakładu*

Ubezpieczeń Społecznych. Dlatego Ministerstwo, na tym etapie, musi zaopiniować negatywnie te państwa propozycje i ewentualnie prosić o bardzo znaczne jej doprecyzowanie w uzasadnieniu – mówiła.

Strona samorządowa nie zgodziła się z krytyką dotyczącą realizowania zadań przez marszałków województw. Jeszcze przed terminem posiedzenia plenarnego KWRiST ma otrzymać od Ministerstwa dodatkowe dane dotyczące realizacji tych zadań przez wojewodów.

Inne projekty w porządku obrad

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowego wykazu czynności zawodowych osób wykonujących niektóre zawody medyczne oraz do projektu ustawy o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym.

W porządku obrad znalazł się także projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu ustalania ryczaftu systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej. Strona samorządowa nie zgłaszała co do niego większych zastrzeżeń. Ponieważ jednak konsultacje projektu miały potrwać do 19 stycznia 2025 r., ustalono, że Zespół wyda opinię po tym terminie, w trybie obiegowym.

Na opinię musiał poczekać także projekt rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, który również był na etapie konsultacji społecznych oraz projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wzoru formularza sprawozdania zawierającego dane statystyczne dotyczące zgłoszeń zewnętrznych co do którego wciąż sływają uwagi.

Ustrój samorządu, obszary miejskie i metropolitalne

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Ustroju Samorządu, Obszarów Miejskich i Metropolitalnych KWRiST

10 grudnia 2024 r. obradował Zespół ds. Ustroju Samorządu, Obszarów Miejskich i Metropolitalnych Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Przedmiotem obrad był projekt ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Przy okazji poruszono temat metropolii monocentrycznych.

Projekt ustawy metropolitalnej

Zespół rekomendował pilne podjęcie prac przez administrację rządową nad projektem Ustawy o związku metropolitalnym w województwie pomorskim oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

– Na pewno moglibyśmy spokojnie powalczyć o to, żeby projekt był jeszcze lepszy, natomiast musimy być świadomi tego, w jakiej obecnie jesteśmy sytuacji – mówił dyrektor **Grzegorz Kubalski** ze Związku Powiatów Polskich. – Nie tyle w dniu dzisiejszym wydajemy opinię pozytywną czy negatywną do projektu, tylko rekomendujemy jego jak najszybsze procedowanie przez administrację rządową, tak, aby był on wpisany do wykazu prac Rady Ministrów, przeszedł przez uzgodnienia międzyresortowe; bo przypuszczam, że uzgodnienia, chociażby z Ministerstwem Finansów, nie będą takie łatwe. (...) będą konsultacje społeczne, które będą sięgały nie tylko wyłącznie do nas, jako do organizacji samorządowych, ale również do innych podmiotów, w związku z czym spodziewam się, że projekt ustawy, który trafi do nas w trybie ustawowym do zaopiniowania przez nas jako Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, może się w wielu punktach różnić od tego, co mamy obecnie na stole. Dlatego ja, mimo że o pewnych rozwiązaniach nawet bym chętnie podyskutował, uważam, że w tej chwili dla dobra samorządów, w szczególności dla dobra tworzącej się Metropolii Pomorskiej istotne jest to, żebyśmy rekomendowali o jak najszybsze podjęcie formalnych prac i uważam, że to jest pierwsza kwestia. Natomiast później ewentualne uwagi czy pewne kwestie szczegółowe będziemy dopracowywać, gdy już będziemy mieli projekt u nas w kolejnym obrocie.

Projekt ustawy będzie opiniowany na najbliższym posiedzeniu plenarnym Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego zaplanowanym na 18 grudnia. Sfinalizowanie sprawy będzie wymagało jednak jeszcze ogromu pracy, m.in. dlatego, że stworzenie ram prawnych dla metropolii wymaga wprowadzenia zmian w 17 ustawach.

Metropolia Warszawska

W czasie toczących się dyskusji Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej zwrócił się z pytaniem o perspektywę powołania metropolii warszawskiej.

Dyrektor Departamentu Administracji Publicznej w MSWiA **Grzegorz Ziomek** potwierdził, że nie przewiduje się na ten moment uchwalania ustaw regulujących sprawy pojedynczych metropolii. W planach jest natomiast przygotowanie, wraz z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, przepisów dla wszystkich metropolii monocentrycznych.

Spółeczeństwo informacyjne

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST

16 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, na którym kontynuowano rozmowy o projektach dwóch aktów prawnych: ustawy o zarządzaniu danymi, a także ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy o zarządzaniu danymi

Na pierwszy ogień w dyskusji poszedł projekt ustawy o zarządzaniu danymi, będący odpowiedzią na konieczność wdrożenia DGA (Data Governance Act), czyli rozporządzenia unijnego dotyczącego udostępniania i ponownego wykorzystywania danych chronionych z sektora publicznego, które są objęte ochroną, np. ze względu na tajemnicę zawodową bądź handlową, i nie mogą być udostępniane na ogólnych zasadach. DGA obowiązuje od września 2023 r., w związku z czym przeciwko Polsce Komisja Europejska prowadzi postępowanie naruszeniowe z powodu jego niewdrożenia.

Zgodnie z projektowaną ustawą, jednym z organów do realizacji zadań DGA ma być Główny Urząd Statystyczny. To do niego będą mogły zwracać się podmioty, m.in. JST, do których wpłyną wnioski o udostępnianie danych. Ustawa jest dla samorządów ważna, gdyż nakłada na nie kolejne obowiązki w zakresie zarządzania danymi. Projekt był już przedmiotem dyskusji na poprzednim posiedzeniu Zespołu. Tym razem omawiana była jego nowa wersja.

Związek Powiatów Polskich już na początku zgłosił do projektu kilkanaście uwag.

– *Wydawało mi się, że co do niektórych kwestii odnieśliśmy konsensus na poprzednim posiedzeniu – mówiła mec. Patrycja Grebla-Tarasek – Jednak te nasze ustalenia nie znajdują zupełnie odzwierciedlenia w nowym tekście, który nam został przesłany. Faktycznie uwzględniona została uwaga dotycząca trybu liczenia terminów (zgodnie z zasadami określonymi w KPA) i została zmieniona definicja podmiotu publicznego (...). Za tę zmianę oczywiście dziękujemy. Mamy dalsze wątpliwości w zakresie tekstu przesłanej ustawy.*

Odpowiadając na przytoczone wątpliwości, Ministerstwo Cyfryzacji (MC) odniosło się w pierwszej kolejności do sytuacji, w której wniosek o udostępnienie informacji wpłynie do niewłaściwego organu. MC wyjaśniło, że nie może ingerować we wniosek, nawet jeżeli wnioskodawca mylnie wskaże organ, do którego przekazuje swoją prośbę. Wyjątkiem będzie sytuacja, w której wnioskodawca nie wskaże żadnego organu. Wówczas wniosek zostanie mu zwrócony w terminie 7 dni.

– *Jesteśmy tak naprawdę pośrednikiem w przekazywaniu wniosków o ponowne wykorzystywanie takich danych – mówiła przedstawicielka resortu.*

Na pytanie, czy i w jakich sytuacjach będzie można odmówić udzielenia dostępu do celów ponownego wykorzystania danych, strona rządowa wskazała, że DGA nie pozostawiło w tym zakresie swobody krajowym prawodawcom: - *Według nas byłaby to nadregulacja i mamy wątpliwości czy – również, jeśli chodzi o zasady techniki prawodawczej – by to było zgodne z tymi zasadami. W związku z tym należy w tym zakresie stosować rozporządzenie wprost, bezpośrednio.*

W kolejnej uwadze ZPP odniósł się do przepisu DGA, według którego każda osoba fizyczna lub prawna, której bezpośrednio dotyczy decyzja w sprawie wniosku o ponowne wykorzystanie kategorii danych, ma prawo do skutecznego środka zaskarżenia w państwie członkowskim. Związek postawił pytanie o to, w jaki

sposób to prawo będzie zapewnione, jeżeli projektowana ustawa zapewnia prawo do odwołania tylko od decyzji odmownych i tylko dla wnioskodawcy.

W odpowiedzi Ministerstwo potwierdziło, że oprócz skargi przysługującej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, osobie, której dane są przetwarzane, będą przysługiwać również m.in. środki przewidziane w RODO, jak skarga do Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

ZPP chciał się również dowiedzieć, z którego przepisu DGA wynika prawo podmiotu sektora publicznego do uwzględnienia w opłacie kosztów udzielenia pomocy przez właściwy podmiot (w przypadku Polski GUS).

Ministerstwo wskazało, że podstawą prawną jest artykuł 6 ust. 1, 2 i 5 oraz art. 7 ust. 1 i 4 DGA, zapewniając, że nie będzie rozliczeń pomiędzy podmiotami sektora publicznego. Podmiot sektora publicznego będzie mógł w opłatach uwzględnić koszt, jaki poniósł GUS, natomiast równowartość tych kosztów – jeżeli zostanie uwzględniona w opłacie – będzie przychodem podmiotu sektora publicznego, który rozpatrywał wniosek.

– To nie jest tak, że samorząd, który się zwróci do GUS-u o wsparcie, będzie musiał GUS-owi za to zapłacić i GUS przedstawiać koszty, jakie go wyniosą, jeśli chodzi o zapewnienie udzielenia odpowiedzi na wniosek – mówiła przedstawicielka resortu. – (...) to nie jest tak, że samorząd będzie zwrotnie musiał zapłacić. (...) będzie to mogło być elementem oferty wnioskodawcy. No i tutaj, jeśli chodzi o te obniżone koszty, to przypadki zostały wskazane w DGA. To podmiot sektora publicznego, do którego wniosek złożono, będzie decydował, czy w danym przypadku stosuje te obniżone koszty, czy też uwzględni tak jak GUS wskazał.

W dalszej dyskusji pojawiły się głosy wskazujące na narastający chaos w przepisach prawnych dotyczących udostępniania danych.

Z uwagi na pilność projektu Zespół zaopiniował go pozytywnie z zastrzeżeniem, że Ministerstwo Cyfryzacji podejmie jednocześnie działania w celu przygotowania odpowiednich uwag do ewaluacji DGA.

Ustawa dotycząca cyberbezpieczeństwa

Drugi punkt posiedzenia stanowiła dyskusja nad ustawą o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw. Była to zarazem kontynuacja rozmów toczących się na październikowym i listopadowym Zespole ds. Społeczeństwa Informacyjnego.

Przygotowanie tego projektu wynika z konieczności wdrożenia dyrektywy europejskiej NIS2. Nakłada on na wszystkie szczeble samorządu liczne obowiązki, mimo iż sama dyrektywa wymieniła wśród jednostek sektora samorządowego, jedynie jednostki poziomu wojewódzkiego. Jak wskazała strona samorządowa, projektowana ustawa nie zapewnia adekwatnego źródła finansowania.

Związek Powiatów Polskich już w październiku zgłosił do projektu liczne uwagi, dotyczące: konieczności dostosowania języka ustawy do odbiorców, wątpliwości w zakresie odpowiedzialności za naruszenia w przypadku organów kolegialnych, zawężenia definicji podmiotu publicznego w zakresie zgodnym

z Dyrektywą 2022/255, doprecyzowania rozumienia „usług publicznych”, wykreślenia kar za naruszenia dla kierowników podmiotów publicznych w wysokości 6-krotności pensji oraz ogólnego problemu: w ocenie ZPP projekt spowoduje sprzedaż przez prywatne przedsiębiorstwa audytów dotyczących cyberbezpieczeństwa, które i tak w żaden sposób nie sprawią, że podmiot będzie wolny od cyberzagrożeń.

Termin na wdrożenie przepisów minął 17 października 2024 r., dlatego rządowi zależało na jak najszybszym zakończeniu prac nad ustawą i jej wdrożeniu. Omawiany na posiedzeniu Zespołu projekt, był jego drugą wersją.

Tym razem strona samorządowa przygotowała wspólne stanowisko, w postaci gotowych poprawek legislacyjnych, które przedstawiła na posiedzeniu mec. **Bernadeta Skóbel** z ZPP. Organizacje skupiły się na 3 najbardziej kluczowych kwestiach: kategorii podmiotów sektora publicznego, wysokości kar za naruszenia dla kierowników podmiotów publicznych, które – zgodnie z propozycją rządową – miały wynosić 6-krotność ich pensji oraz możliwości wprowadzenia wspólnej obsługi zadań z zakresu cyberbezpieczeństwa np. przez urząd obsługujący samorząd terytorialny i jednostki organizacyjne tego samorządu.

Pierwszy problem związany był z pytaniem o to, w jakim zakresie jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego oraz częściowo samorządu województwa, powinny zostać ujęte w ustawie o cyberbezpieczeństwie. Propozycja strony samorządowej objęła wprowadzenie do ustawy kategorii podmiotów sektora publicznego innych, niż przewidziane w ustawie „podmioty kluczowe” i „podmioty ważne” oraz przywrócenie w projekcie nowelizacji rozdziału 5, w nowym brzmieniu, w którym znajdowałyby się obowiązki, jakie spoczywałyby na tej kategorii podmiotów. Chodzi między innymi o małe jednostki jak przedszkola czy żłobki.

– (Podmioty te – przyp. red.) nie są kluczowe (...) z punktu widzenia cyberbezpieczeństwa, w naszej ocenie, i powinny mieć jednak tych obowiązków mniej – przekonywała mec. B. Skóbel.

Zmianie miałyby ulec również załącznik 1 do projektu ustawy: w odniesieniu do samorządu powiatowego (który zgodnie z rozporządzeniem co do zasady nie musi podlegać pod przepisy) propozycja strony samorządowej polegała na tym, aby „podmiotem kluczowym” było zawsze starostwo powiatowe. Uzasadnieniem ma być fakt, iż to powiaty realizują zadania związane z zarządzaniem kryzysowym. To nie oznacza, że inne podmioty powiatowe, mające znaczenie kluczowe, miałyby nie wchodzić do kategorii „podmiotów kluczowych”; byłoby tak jednak nie dzięki objęciu ich definicją podmiotu publicznego, a w ramach pozostałych obszarów, określonych w załączniku do rozporządzenia.

Jeżeli chodzi o kwestię kar, strona samorządowa zaproponowała zmniejszenie ich wymiaru z 600 do 100 proc.

– I tak jest to dosyć wysoka kara, biorąc pod uwagę np. jednostki samorządu terytorialnego (...) – argumentowała mec. B. Skóbel. – W przypadku, (...) wójtów, burmistrzów, prezydentów to będą kwoty i tak kilkunastu tysięcy zł. Wydaje się, że to jest kwota wystarczająca do tego, aby zachęcić (do tego – przyp. red.), żeby jednak pewne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa wprowadzać.

Zaproponowano również, by warunkiem nałożenia kary pieniężnej na kierownika podmiotu kluczowego lub podmiotu ważnego była kwestia zawinienia, czyli niedotrzymania należytej staranności we wdrożeniu przepisów. W przypadku braku zawinienia podmiotu kluczowego, kara pieniężna nie mogłaby zostać nałożona. Środki z kar miałyby zasilać Fundusz Cyberbezpieczeństwa, a dokładniej środki jednostek samorządu terytorialnego na zadania związane z cyberbezpieczeństwem.

W kwestii wspólnej obsługi, strona samorządowa zaproponowała modyfikację projektowanych przepisów: art. 16d ust. 5 i 6.

– Dzisiaj problem jest taki, że spółki prawa handlowego nie mogą być ani jednostkami obsługującymi, ani jednostkami, które są obsługiwane w ramach wspólnej obsługi, ponieważ nie pozwalają na to przepisy ustawy o samorządzie gminnym, powiatowym, o samorządzie województwa – mówiła mec. B. Skóbel. – Więc nasza propozycja jest taka: artykuł 16d ust. 5 zmodyfikować w taki sposób, żeby nie dostosowywać brzmienia tego przepisu do ustaw samorządowych, tylko żeby zmodyfikować przepisy ustaw samorządowych, tak żeby dawały możliwość prowadzenia wspólnej obsługi m.in. spółek prawa handlowego i w artykule 16t ust. 5 zrobić odpowiednie odwołanie do właściwych ustaw samorządowych, dotyczących wspólnej obsługi.

Ostatecznie, co do wysokości kar, Zespół zgodził się na kompromis wynoszący 300 proc. pensji. Dodatkowo, raz w roku, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego ma otrzymywać informacje związane z Funduszem Cyberbezpieczeństwa, w tym dotyczące skali nałożonych kar.

Projekt ostatecznie nie został zaopiniowany przez Zespół. Ministerstwo Cyfryzacji pochyli się nad poprawkami zgłoszonymi przez stronę samorządową i odniesie się do nich na piśmie, po czym projekt zostanie zaopiniowany na styczniowym posiedzeniu Zespołu.

Styczniowe posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego KWRiST

14 stycznia 2025 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Społeczeństwa Informacyjnego Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Zespół wydał dwie pozytywne opinie wiążące – dotyczące projektu ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw (opinia pozytywna z zastrzeżeniami) oraz projektu ustawy o uchyleniu ustawy o Centralnej Informacji Emerytalnej. Strona samorządowa wypunktowała także problemy związane z obowiązującym od 1 stycznia br. systemem do e-doręczeń.

Projekt ustawy dotyczący cyberbezpieczeństwa

W czasie posiedzenia miała miejsce czwarta już odsłona dyskusji nad projektem dotyczącym ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw. Projekt jest dość obszerny i skomplikowany, stąd prace nad nim nie należą do łatwych. 27 grudnia stronie samorządowej została przesłana nowa wersja projektu, w którym w dużej mierze, uwzględnione zostały jej kluczowe uwagi.

– *Generalnie dziękujemy za to, że państwo dostrzegli, że jednak nie wszystkie jednostki sektora finansów publicznych, samorządowe, można wrzucać do jednego worka i dawać im dokładnie takie same wymagania* – powiedziała mec. **Bernadeta Skóbel** ze Związku Powiatów Polskich.

Zadowolenie jest połowiczne, gdyż nowa wersja projektu nie uwzględnia m.in. jednej z kluczowych propozycji strony samorządowej, polegającej na wyodrębnieniu – obok podmiotów kluczowych i podmiotów ważnych, zobowiązanych do wdrożenia standardów dotyczących cyberbezpieczeństwa – trzeciej kategorii, obejmującej małe jednostki sektora finansów publicznych, do której należeć miałyby m.in. jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego oraz powiatowego, żłobki czy przedszkola. Strona samorządowa postulowała także znowelizowanie rozdziału 5 i dodanie załącznika do ustawy, określającego obowiązki trzeciej kategorii podmiotów.

Jak wynika z wypowiedzi **Marcina Wysockiego** z Ministerstwa Cyfryzacji, resort nie chcąc komplikować projektu ustawy, pozostał przy stanowisku, iż nie będzie tworzył trzeciej kategorii podmiotów, a jednostki samorządowe szczebla gminnego i powiatowego wejdą do grona podmiotów ważnych. Będzie miał do nich zastosowanie załącznik do ustawy oraz będą podlegały wszystkim obowiązkom wyznaczonym dla podmiotów ważnych, z wyjątkiem tych określonych w art. 8.

Strona samorządowa zapytała o możliwość dalszych negocjacji w tym zakresie, obawiając się, że znaczna część podmiotów, zwłaszcza małych jednostek, nie będzie w stanie powołać wewnętrznych struktur odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo oraz sprostać nałożonym wobec nich wymaganiom.

Mimo, iż nie udało się osiągnąć zmiany stanowiska Ministerstwa w tym zakresie, Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu z zastrzeżeniami dotyczącymi: 1) konieczności wyodrębnienia trzeciej kategorii podmiotów, obejmującej małe jednostki sektora finansów publicznych (poza podmiotami kluczowymi i ważnymi, kategoria ta powinna objąć najmniejsze podmioty np. przedszkola i żłobki) oraz postulatu przywrócenia rozdziału 5 i wyłączenia podmiotów trzeciej kategorii z katalogu podmiotów ważnych; 2) braku możliwości powołania w podmiotach ważnych zewnętrznych struktur odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo (często nie ma w nich zatrudnionego informatyka); 3) kosztów dotyczących audytów zewnętrznych (szczególnie w małych podmiotach); 4) kierowników najmniejszych jednostek (powinni zostać wyłączeni spod możliwości nakładania na nich kar, z uwagi na to, że nie realizują istotnych zadań z punktu widzenia cyberbezpieczeństwa). Ministerstwo zobowiązało się jednocześnie do przekazania roboczego tekstu jednolitego ustawy oraz zadeklarowało otwartość na przyjmowanie dalszych uwag co do projektu.

Aprobata wobec projektu ustawy o uchyleniu ustawy o Centralnej Informacji Emerytalnej

Bez uwag przyjęto projekt ustawy o uchyleniu ustawy o Centralnej Informacji Emerytalnej, który zakłada zniesienie CIE. Funkcjonowanie tego narzędzia w praktyce okazało się niekorzystne.

– *Dokonałiśmy ponownej oceny efektywności kosztowej projektu Centralnej Informacji Emerytalnej* – mówiła **Dorota Stawicka** – *i wskazuje ona, że planowane wydatki, które byłyby poniesione z budżetu Państwa na realizację tego projektu, są nieadekwatne do tych korzyści, które są oczekiwane przez pomysłodawców. (...)*

Koszt budowy i utrzymania Centralnej Informacji Emerytalnej, w perspektywie kolejnych 10 lat, wynosiłby aż 209 milionów zł. (...) Projekt miał też ułatwić pozyskiwanie informacji o zaoszczędzonych środkach z nieobowiązkowych i często takich niszowych programów emerytalnych. Miał być taką centralną informacją, która w swojej idei jakby jest zapewne właściwa. Niemniej jednak oszacowaliśmy, że z tej informacji emerytalnej skorzysta jedynie 30% osób w wieku produkcyjnym w ciągu 5 lat, więc ten koszt, który musi budżet Państwa ponieść na ten centralny ośrodek, jest naprawdę bardzo, bardzo duży. Tak więc (...) podtrzymujemy decyzję kierownictwa Ministerstwa o (...) uchyleniu tej ustawy.

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu.

Falstart systemu do e-doręczeń

Strona samorządowa podniosła temat funkcjonującego od początku roku systemu do e-doręczeń. Mec. **Sylwester Szczepaniak** z Unii Metropolii Polskich oraz mec. **Patrycja Grebla-Tarasek** ze Związku Powiatów Polskich wypunktowali problemy, z jakimi zmagają się użytkownicy systemu, tj. opóźnienia w dostarczaniu korespondencji, niedostarczanie bądź wybiórcze dostarczanie dowodów, problem z notyfikacjami, wydłużony czas przeszukiwania bazy czy niezapowiedziane prace serwisowe w systemie gov, prowadzone w godzinach urzędowania.

*– Jest mi trochę przykro i trochę się wstydzę tego, że byłam takim optymistycznie nastawionym człowiekiem do e-doręczeń i tak je promowałam – nie kryła rozczarowania mec. **P. Grebla-Tarasek**. – (...) działanie tego systemu jest naprawdę karygodne. Największy problem mamy z tym że wiadomości są wysyłane z opóźnieniem jedno-, czasami dwudniowym, a niestety nas trzymają terminy z KPA.*

Mec. P. Grebla-Tarasek zwróciła także uwagę na jeden z problemów praktycznych, na który wpływ ma nie Poczta Polska a Ministerstwo Cyfryzacji: - *Pilnie potrzebujemy dostępu do bazy PESEL, potrzebujemy zmiany przepisów, tak, żeby urzędy od razu miały dostęp, widoczność do numerów PESEL wszystkich swoich wnioskodawców; żeby mogły szybciej przeszukiwać tę bazę, bo ta baza nie działa poprawnie (...).*

W odpowiedzi na liczne problemy związane z niepoprawnym funkcjonowaniem systemu do e-doręczeń, współprzewodniczący Zespołu **Jan Maciej Czajkowski** ze Związku Miast Polskich zasugerował wyłączenie jego użytkowania do momentu dopracowania szczegółów, co Związek Powiatów Polskich przyjął z aprobatą.

*– Obecnie uruchomienie e-doręczeń potwierdziło tylko i wyłącznie te obawy, które ja od dawna sygnalizowałam, że ustawa o e-doręczeniach powinna się raczej nazywać ustawą o ratowaniu Poczty Polskiej, bo głównym celem tej ustawy, bynajmniej, nie było poprawienie sposobu, w jaki funkcjonuje administracja, tylko zapewnienie Poczcie monopolu na przesyłanie korespondencji, a jakość systemu, który został stworzony jest taka, że za chwilę zaczną się problemy prawne (...) – mówił **Grzegorz Kubalski** z ZPP. – Proszę mieć świadomość, jeżeli to będzie dotyczyło na przykład czegoś takiego jak sprzeciw, który należy wznieść względem określonych czynności, to opóźnienie przez system e-doręczeń o 2 dni, może w praktyce oznaczać, że określone działanie, które podmiot publiczny chciał zablokować ze względu na interes publiczny, będzie realizowane, bo utknęło sobie na skrzynce Poczty Polskiej. (...) Moim zdaniem jedyne, co*

nam zostaje, to zawiesić funkcjonowanie systemu, nakazując Poczcie Polskiej jego natychmiastowe poprawienie i przeprowadzenie testów wydajnościowych. Niezależnie od tego, proponuję wrócić do tego, co my od dawna wskazywaliśmy w naszych uwagach, że zgodnie z filozofią wynikającą z eIDAS powinniśmy mieć dopuszczonych różnych dostawców usług zaufania i związanych z przesyłaniem korespondencji, bo wtedy prawdopodobnie by działało to lepiej.

Sylwester Szczepaniak z Unii Metropolii Polskich podkreślił, że wypowiedź dyr. G. Kubalskiego jest stanowiskiem Związku Powiatów Polskich.

Ostatecznie strona samorządowa zobowiązała się do przesłania pełnej listy problemów w funkcjonowaniu systemu do e-doręczeń. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Rafał Rosiński**, zadeklarował z kolei przedstawienie zgłoszonych uwag kierownictwu Ministerstwa.

Dyskusje odsunięte w czasie

Strona samorządowa zwróciła się do Ministerstwa z prośbą o komentarz do przesłanej przez nią propozycji w zakresie projektu ustawy likwidującej bariery dla JST. Postulat dotyczy dodania w ustawie o pracownikach samorządowych zapisów dotyczących możliwości potwierdzania swojej tożsamości przez pracowników samorządowych za pośrednictwem: profilu zaufanego, podpisu zaufanego, profilu osobistego lub profilu mObywatel. Ponieważ strona rządowa nie była jeszcze gotowa do dyskusji na ten temat, zobowiązała się do przesłania notatki w tej sprawie jeszcze przed posiedzeniem plenarnym KWRiST.

W dalszej części spotkania strona samorządowa poprosiła o praktyczne informacje dotyczące obowiązku oceny interoperacyjności transgranicznej oraz Rozporządzenia eIDAS. Ostatecznie zdecydowano, że dyskusja na ten temat odbędzie się na kolejnym posiedzeniu Zespołu.

Energia, klimat i środowisko

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska KWRiST

21 grudnia 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Energii, Klimatu i Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Zespół pozytywnie zaopiniował dwa projekty: projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu ochrony wód morskich oraz projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu. Padło również pytanie o oświadczenia składane przez JST, które chcą zachować prawo do ceny maksymalnej energii elektrycznej w 2025 roku.

Program ochrony wód morskich

Strona samorządowa nie miała uwag do projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Programu ochrony wód morskich. Akt stanowi wykonanie ustawy Prawa wodnego. W zakresie JST Program jest szczątkowy, ale przewiduje wspieranie działań typu oczyszczanie plaż albo ulepszanie systemów gospodarki odpadami.

Na pytanie ZPP o to, czy na bazie tego programu powstanie konkretna propozycja dofinansowywania powyższych działań, przedstawiciel strony rządowej zapewnił, że podmiot, który zdecyduje się realizować dane zadanie, będzie miał prostszą ścieżkę dofinansowania.

Wymagania jakościowe dla biomasy

Bez uwag przyjęto projekt rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu.

Projekt jest aktem wykonawczym do ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Ustanowienie wymagań jakościowych biomasy pozyskanej z drzew i krzewów, wprowadzanej do obrotu w postaci peletu, z przeznaczeniem do użycia w małych źródłach ciepła, ma przyczynić się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza z procesu spalania tych paliw w tych źródłach. W projekcie zawarte są przepisy techniczne (wskaźniki jakościowe).

Przepisy osłonowe dla samorządów

Na wniosek Unii Metropolii Polskich podjęty został temat przepisów osłonowych dla samorządów w kwestii cen energii elektrycznej. Wątpliwości dotyczyły składania oświadczeń przez JST, które chcą zachować prawo do ceny maksymalnej energii elektrycznej w 2025 r.

Ministerstwo Klimatu potwierdziło na posiedzeniu, a na prośbę ZPP, również w oficjalnym piśmie, że JST, jak również podmioty świadczące usługi użyteczności publicznej, są zobowiązane do złożenia takich oświadczeń najpóźniej do 31 stycznia 2025 r.

Obszary wiejskie, wieś i rolnictwo

Grudniowe posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa KWRiST

11 grudnia 2024 roku odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Dyskusję na posiedzeniu zdominował projekt ustawy

o Krajowym Rejestrze Oznakowanych Psów i Kotów, przewidujący utworzenie centralnego rejestru psów i kotów (KROPiK) prowadzonego w systemie teleinformatycznym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz wprowadzenie obowiązku identyfikacji i rejestracji tych zwierząt.

KROPiK – dyskusja nad wątpliwościami

Przedmiotowa ustawa ma być narzędziem do walki z bezdomnością zwierząt. W praktyce może pomóc również w egzekwowaniu ewentualnych opłat za posiadanie pupila. Samorządy gminne od lat walczyły o tę zmianę, bo to właśnie na nich – zgodnie z art. 11 ustawy o ochronie zwierząt – spoczywa obowiązek zapobiegania bezdomności zwierząt, zapewnienia im opieki oraz ich wyłapywanie, co generuje koszty finansowe.

Związek Powiatów Polskich, tak jak pozostałe samorządy, pozytywnie odniósł się do projektu. Na etapie konsultacji, nie obyło się jednak bez uwag oraz wątpliwości co do jego poszczególnych zapisów.

– *Chciałbym podziękować za dwukrotne zgłoszenie uwag przez Związek Powiatów Polskich – powiedział Dyrektor Departamentu Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii **Wojciech Wojtyra**. – Jak państwo zauważyli, w tym nowym projekcie przestaliśmy do was, wiele uwag już tych z waszej strony, zostało uwzględnionych. Także analizujemy je szczegółowo, ponieważ wiemy, że wy macie doświadczenie w samorządach, jak realizować te programy bezdomności i wasze odpowiedzi dla nas są bardzo ważne.*

W czasie posiedzenia zostały omówione m.in. wątpliwe kwestie zgłoszone przez ZPP, dotyczące: kotów wolnożyjących, o których projekt milczy – czy one także miałyby być znakowane i rejestrowane?; konieczności wskazywania rasy psa – w jaki sposób oznaczać psy nierasowe?; podmiotów uprawnionych do rejestracji; propozycji zawarcia obowiązku przymusowej rejestracji zwierzęcia przy jego znakowaniu; podmiotu, któremu zostanie wydane zaświadczenie potwierdzające znakowanie – co w przypadku, gdy osoba, która przyniesie zwierzę nie będzie właścicielem?; postulatu wyposażenia pracowników gminy w funkcje kontrolne.

Strona rządowa, odnosząc się do powyższych kwestii, przypomniała, że obecnie brakuje definicji kota wolnożyjącego i trudno jest stwierdzić, czy dany kot jest bezdomny, wolnożyjący czy też dziki. Celem ustawy jest znakowanie przede wszystkim kotów i psów w schroniskach oraz posiadających właścicieli. Czipowanie kotów wolnożyjących, które miałyby wrócić do swojego środowiska, byłoby w ocenie rządu bezcelowe i nie przynosiłoby gminom żadnych korzyści.

Co do konieczności wskazywania w dokumentacji rasy psa, strona rządowa nie widzi potrzeby regulowania tej kwestii w ustawie. Lekarze weterynarii będą mogli postępować zgodnie z obecnie przyjętą praktyką stosowaną przy wypełnianiu książeczek zdrowia psów i kotów.

W kwestii podmiotów uprawnionych do rejestracji, zgodnie z projektem ustawy, każdy lekarz weterynarii ma mieć możliwość znakowania i rejestrowania psów i kotów po uzyskaniu wpisu do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Ustawa nie będzie jednak nakładała na nich takiego obowiązku. Jak wyjaśniał

W. Wojtyra: - (...) może się zdarzyć, że jakiś lekarz weterynarii np. powie: „nie, ja leczę kozy (...), mnie psy nie interesują”, więc trudno jest, żeby ustawodawca na samorząd i na wszystkich lekarzy weterynarii nakładał wbrew ich woli taki obowiązek. Aczkolwiek myślimy, że większość tych lekarzy, którzy dzisiaj czipują też przecież te psy i koty będzie to robiła i naszym zdaniem nie powinno być z tym problemów.

Ministerstwo podzieliło pogląd ZPP, zgodnie z którym zwierzę znakowane powinno być od razu rejestrowane. To, że projektodawca rozdzielił prawnie te dwie czynności, miało umożliwić rejestrację zwierzęcia już oznakowanego. Dyr. W. Wojtyra zapewnił, że Ministerstwo raz jeszcze zastanowi się nad tym przepisem.

Projektodawca założył, że obowiązek rejestracji i oznakowania będzie spoczywać na właścicielu. Z wyjątkiem zwierząt ze schronisk, nie będzie zatem możliwości rejestracji czy znakowania zwierzęcia na prośbę osoby niebędącej jego właścicielem.

– (...) ja wiem o co chodzi: że ktoś po prostu przyniesie psa (...) i będzie chciał go zarejestrować na siebie, a być może ten pies został przywłaszczony (...) i tutaj taki przypadek może mieć miejsce, ale do tego właśnie stosuje się przepisy kodeksu karnego, na przykład mówiący o przywłaszczeniu. Natomiast powinno się u lekarza weterynarii umieć udowodnić prawo do posiadania tego psa, czyli na przykład posiadać umowę kupna-sprzedaży, albo że się go wzięło ze schroniska. Powinien być jakiś dokument przedstawiony, który uwiarygodni tego właściciela – wyjaśniał Dyr. W. Wojtyra.

Jak zauważył **Adrian Pokrywczyński**, prawnik ZPP, w projekcie ustawy zabrakło przepisu dającego podstawę prawną do tego, by lekarz mógł żądać okazania takiego dokumentu od osoby, która przyniesie zwierzę. Ministerstwo zapewniło, że zastanowi się nad tym, w jaki sposób można uszczelnić system w tym zakresie. Przewiduje, że nie będzie to jednak możliwe całkowicie.

Z rezerwą Ministerstwo podeszło do postulatu nadania uprawnień kontrolnych pracownikom gminy, zauważając, że taki krok musiałby wiązać się ze zmianą przepisów o mandatowaniu, gdyż osoba ta musiałaby dysponować również uprawnieniem do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

– Tu są kwestie jakby proceduralne, bo jak ktoś nie wpuści tego przedstawiciela gminy do mieszkania albo do gospodarstwa; to trzeba by było stworzyć naprawdę szereg dodatkowych przepisów, żeby to funkcjonowało – przekonywał Dyrektor **W. Wojtyra**, proponując, by w pierwszej kolejności stworzyć zręby systemu, zaś w kolejnych latach będzie można go doskonalić.

Zdaniem **Mariusza Marszała** ze Związku Gmin Wiejskich RP pracownicy gminy powinni posiadać narzędzia umożliwiające egzekwowanie prawa: - *Gmina powinna mieć narzędzia i to w postaci nawet wystąpienia do właściciela danego zwierzęcia o przedstawienie dokumentu potwierdzającego rejestrację takiego psa – postulował. – (...) My nie chcemy karać swoich mieszkańców, natomiast my chcemy mieć takie narzędzia, które pozwolą nam egzekwować pewne zapisy prawne i możliwość wystąpienia pracownika gminnego, który byłby uprawniony do skontrolowania tylko i wyłącznie pod kątem dostarczenia zaświadczenia, że ten pies jest w KROPIKU, już by dużo dawało. Oczywiście taki pracownik gminny mógłby mieć również uprawnienia*

do tego, żeby sporządzić odpowiedni wniosek, w przypadku uchylania się właściciela, do służb które są uprawnione zarówno do kontroli, jak i do nakładania kar, i wydaje mi się to rozsądnym rozwiązaniem.

Strona rządowa odrzuciła postulat powiadamiania odpowiednich organów o braku rejestracji psa i kota przez lekarza weterynarii.

– *My nie chcemy z lekarzy weterynarii, zawodu zaufania publicznego, robić policjantów* – mówił Dyrektor **W. Wojtyra**, argumentując, że również Krajowa Izba Lekarsko-Weterynaryjna negatywnie zaopiniowała tę propozycję.

Ponieważ projekt nie był jeszcze przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, strona samorządowa nie wydała co do niego opinii wiążącej.

Projekty zaopiniowane podczas posiedzenia

Zespół wydał pozytywną opinię wiążącą do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Zarządzanie zasobami wodnymi” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zmiana zaproponowana w rozporządzeniu jest dla JST korzystnym rozwiązaniem. Dotyczy wydłużenia o dwa miesiące okresu realizacji operacji zarządzania zasobami wodnymi przez beneficjenta. Obecnie obowiązujące przepisy mówią o dacie 30 czerwca, zaś nowe przepisy miałyby wydłużyć ten okres do 31 sierpnia. Taki termin wydaje się być terminem bezpiecznym na zakończenie inwestycji, jak również pozostawia odpowiednią długość czasu dla samorządów województw na rozliczenie wszystkich wniosków końcowych o płatność.

Z opinią pozytywną spotkał się także projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W tym przypadku również chodziło o przesunięcie terminu na realizację operacji, tym razem dotyczących scalania gruntów. Jak wskazują szacunki samorządów, ok. 74 operacji może nie zostać ukończonych i wystąpi problem ze złożeniem wniosku o odpłatność do 30 czerwca. W związku z tym padła propozycja o przesunięcie terminu maksymalnie do 30 września. Projektowana zmiana jest korzystna i oczekiwana przez samorządy.

! Dodatkowe działania wspierające powiaty

Działalność Związku Powiatów Polskich obejmuje również szeroko zakrojone **prace badawcze i analityczne**, które umożliwiają zbieranie tzw. twardych danych, niezbędnych do konceptualizacji oraz wspierania prac legislacyjnych.

Co więcej, eksperci Biura Związku niemal codziennie **udzielają** różnorodnych **porad** – zarówno za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, jak i bezpośrednio w terenie, przy okazji **organizowania szkoleń i warsztatów**.

Siła Związku przejawia się także w jego **aktywnej obecności w przestrzeni medialnej**. W tym obszarze Związek Powiatów Polskich stale utrzymuje wysoką dynamikę działań.

Szczegółowe informacje dotyczące tych dodatkowych działań Związku Powiatów Polskich zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Prace konsultacyjno-badawcze w JST

W celu przygotowywania przez Biuro Związku Powiatów Polskich jak najbardziej precyzyjnych i dostosowanych do oczekiwań powiatów członkowskich wystąpień, stanowisk oraz opinii prawnych, podejmowane są działania konsultacyjno-badawcze dotyczące otrzymywanych projektów aktów prawnych.

Proces ten obejmuje rozsyłanie projektów aktów prawnych drogą e-mailową do jednostek samorządu terytorialnego, tj. powiatów i miast na prawach powiatu, wraz z wnioskiem o przekazanie ich do odpowiednich komórek merytorycznych w celu dokonania analizy i przedstawienia opinii.

Zebrane uwagi są następnie agregowane przez Biuro ZPP i poddawane szczegółowej analizie przeprowadzanej przez prawników oraz ekspertów Biura. Finalny dokument, będący efektem tych działań, jest przekazywany w ramach procesu legislacyjnego do odpowiednich instytucji centralnych, z prośbą o uwzględnienie zawartych w nim uwag. Ponadto analizy te wspierają pracowników Biura w argumentacji – często popartej twardymi danymi – prezentowanej podczas komisji, debat i innych spotkań.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich przeprowadził 13 działań konsultacyjno-badawczych.

W okresie sprawozdawczym zebrano uwagi do następujących projektów:

- ✓ rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielenia wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z Ukrainy w latach szkolnych 2024/2025, 2025/2026 i 2026/2027,
- ✓ ustawy o asystencji osobistej osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie programów szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wymagań dla podmiotów prowadzących szkolenia,
- ✓ koncepcji rozwoju poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego,
- ✓ ustawy o zmianie ustawy o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych oraz niektórych innych ustaw,
- ✓ ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw,
- ✓ wytycznych w sprawie ewidencji i inwentaryzacji nieruchomości Skarbu Państwa,
- ✓ rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie elementów porozumień oraz sposobu weryfikacji zdolności podmiotu do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej,
- ✓ ustawy zmieniającej ustawę – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw,
- ✓ ustawy o zmianie ustawy o rzeczach znalezionych oraz ustawy – Kodeks cywilny.

Ponadto Związek Powiatów Polskich prowadził ogólnopolskie konsultacje dotyczące:

- ✓ problemów Powiatowych Zespołów ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- ✓ wydawanie gazet samorządowych przez powiaty i miasta na prawach powiatu,
- ✓ e-Doręczeń.

Działalność doradcza i informacyjna

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich organizował lub współorganizował różnego rodzaju **konferencje i sympozja**, głównie o charakterze ogólnopolskim.

Odpowiadając na potrzeby zgłaszane przez powiaty i miasta na prawach powiatu, Związek przeprowadził również **szereg warsztatów i szkoleń** skierowanych do pracowników samorządowych.

Ważnym elementem wspierania samorządów terytorialnych są także **publikacje oraz artykuły prasowe** przygotowywane przez ekspertów ZPP. Często mają one charakter konsultacyjno-doradczy i są publikowane na portalu informacyjnym Dziennik Warto Wiedzieć (www.wartowiedziec.pl).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich wspomnianych działań zostały opisane w dalszej części tego podrozdziału.

Konferencje z udziałem ZPP

W okresie sprawozdawczym **Związek Powiatów Polskich aktywnie angażował się w organizację i współorganizację różnorodnych konferencji**. Wybrane wydarzenia opisano szczegółowo poniżej.

Współczesne problemy gospodarowania w lasach prywatnych

7 grudnia 2024 r. w Warszawie odbyła się konferencja pod hasłem „Współczesne problemy gospodarowania w lasach prywatnych”, zorganizowana przez Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów. Wydarzenie zgromadziło ekspertów, właścicieli lasów, naukowców oraz przedstawicieli instytucji zaangażowanych w zarządzanie i ochronę zasobów leśnych. Kluczowym punktem spotkania była ceremonia wręczenia prestiżowej Nagrody im. Kazimierza Szeptyckiego, przyznawanej za szczególne zasługi w szerzeniu wiedzy i nauki w zakresie gospodarowania lasami prywatnymi.

Podczas spotkania podjęto dyskusję na temat wyzwań i potencjału lasów prywatnych w Polsce. Lasy prywatne stanowią obecnie 19,2% całkowitej powierzchni leśnej w Polsce, co odpowiada około 1 780 tys. hektarów. Z ogólnej zasobności 2 669 mln m³ masy drzewnej lasów naszego kraju, ponad czterysta milionów metrów sześciennych rośnie w lasach stanowiących prywatną własność, gdzie bez szkody dla drzewostanów można pozyskać corocznie dodatkowe 5 mln m³ drewna.

Pomimo tych korzyści, zarządzanie lasami prywatnymi napotyka liczne trudności. Rozdrobnienie działek leśnych oraz ogromna liczba właścicieli i współwłaścicieli, szacowana na około 3 miliony osób, utrudniają skuteczne gospodarowanie.

W odpowiedzi na te wyzwania Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów przygotowało projekt ustawy umożliwiający tworzenie Izb Leśnych. Izby takie pełniłyby rolę zrzeszeń właścicieli i współwłaścicieli lasów i jednocześnie byłyby formą grup producenckich.

Podczas konferencji zwrócono także uwagę na dynamiczny wzrost powierzchni lasów w Polsce. Od 1946 roku powierzchnia ta zwiększyła się z 6 469,7 tys. ha do obecnych 9 495,7 tys. ha.

Związek Powiatów Polskich objął to wydarzenie patronatem honorowym.

Forum Bankowo-Samorządowe

12-13 grudnia 2024 roku w Warszawie odbyło się Forum Bankowo-Samorządowe 2024, które zorganizowane zostało przez Związek Banków Polskich przy współpracy m.in. ze Związkiem Powiatów Polskich. Hasłem przewodnim wydarzenia było: „Samorządy i Banki jutra: Synergia Finansów, Innowacji i Zrównoważonego Rozwoju”.

Spotkanie stanowiło doskonałą okazję do omówienia najważniejszych wyzwań, jakie stoją przed samorządami i bankami w kontekście przyszłych finansów, innowacji oraz zrównoważonego rozwoju. Wydarzenie umożliwiło liderom branżowym nawiązanie dialogu, wymianę doświadczeń oraz wspólne wypracowanie rozwiązań dla dynamicznie zmieniającego się sektora finansowego.

Główne tematy Forum obejmowały najnowsze reformy finansów samorządowych, finansowanie zrównoważonego rozwoju oraz cyfrową transformację w zarządzaniu finansami samorządowymi.

Wydarzenie było skierowane przede wszystkim do liderów samorządowych, takich jak marszałkowie, starostowie, prezydenci miast, burmistrzowie, wójtowie, skarbnicy i dyrektorzy ds. gospodarki lokalnej. Forum stworzyło również przestrzeń dla przedstawicieli sektora bankowego, regulatorów oraz ekspertów związanych z finansami lokalnymi.

Warsztaty i szkolenia

Kolejnym obszarem aktywności Związku Powiatów Polskich jest świadczenie usług doradczych i szkoleniowych na rzecz samorządów członkowskich. Realizowane jest to m.in. poprzez organizację różnego rodzaju warsztatów i szkoleń.

W okresie sprawozdawczym, przez oraz we współpracy ze Związkiem Powiatów Polskich, zorganizowano **trzy szkolenia dla pracowników samorządowych**, w których uczestniczyło łącznie **ponad 7020 osób**.

Szczegółowe informacje na temat warsztatów szkoleniowych zrealizowanych przez ZPP w okresie sprawozdawczym zostały przedstawione w dalszej części tematycznej.

Możliwości finansowania w sektorze zdrowia: KPO, środki krajowe i inne fundusze unijne

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspierał redakcję „Rynek Zdrowia” w promocji i organizacji bezpłatnego webinarium, pt. „Możliwości finansowania w sektorze zdrowia: KPO, środki krajowe i inne fundusze unijne”.

Szkolenie to odbyło się **28 listopada 2024 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło ponad **6000 pracowników samorządowych**.

Prelegentami byli przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia: **Krzysztof Różanowski**, dyrektor Departamentu Oceny Inwestycji; **Małgorzata Cecherz**, zastępca dyrektora Departamentu Oceny Inwestycji; **Joanna Rytel-Szczęсна**, zastępca dyrektora Departamentu Oceny Inwestycji; **Jarosław Izdebski**, Naczelnik Wydziału w Departamencie Oceny Inwestycji; **Magdalena Przydatek**, zastępca dyrektora Departamentu Rozwoju Kadr Medycznych; **Konrad Korbiński**, dyrektor Departamentu Opieki Koordynowanej oraz **Wojciech Demediuk**, dyrektor Departamentu e-Zdrowia.

E-doręczenia

W okresie sprawozdawczym ZPP zorganizował bezpłatne webinarium, pt. „E-doręczenia”.

Szkolenie to odbyło się **3 grudnia 2024 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **690 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: mec. **Patrycja Grebla-Tarasek**, ekspertka Związku Powiatów Polskich.

Zakończenie roku księgowego – najlepsze praktyki

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wspólnie z Wolters Kluwer Polska zorganizował bezpłatne webinarium, pt. „Zakończenie roku księgowego – najlepsze praktyki”.

Szkolenie to odbyło się **11 grudnia 2024 r.**, w formule online. Udział w nim wzięło **330 pracowników samorządowych**.

Prelegentką była: **Justyna Kisielewska**, dyrektor Wydziału Finansowego w Urzędzie Miasta Sopotu. Ekonomista, ekspertka w dziedzinie rozliczania projektów europejskich i szeroko pojętej rachunkowości budżetowej.

Publikacje i wydawnictwa

Kolejnym elementem wsparcia dla samorządów członkowskich ze strony Związku Powiatów Polskich jest przygotowywanie różnego rodzaju opracowań i wydawnictw.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał 1 publikację.

Doręczenia elektroniczne w pytaniach i odpowiedziach

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich wydał publikację zatytułowaną „Doręczenia elektroniczne w pytaniach i odpowiedziach”, która ma pomóc JST w przygotowaniach do wdrożenia systemu e-Doręczeń. Jest to odpowiedź na liczne pytania i wątpliwości, które pojawiały się podczas szkoleń prowadzonych przez ZPP na ten temat.

Jak podkreśla autorka publikacji, wprowadzenie systemu e-Doręczeń oznacza znaczącą zmianę w sposobie komunikacji między administracją publiczną a obywatelami. To jednak nie tylko techniczna rewolucja – wdrożenie tego rozwiązania wiąże się z nowymi obowiązkami dla urzędników, którzy muszą dostosować się do zupełnie nowych zasad doręczania korespondencji.

Publikacja została opracowana w formie pytań i odpowiedzi, bazując na doświadczeniach z licznych szkoleń prowadzonych przez ZPP. To zwięzłe i praktyczne narzędzie, które ma pomóc samorządom w sprawnym wdrożeniu nowych przepisów. Choć przewodnik nie zastępuje szczegółowej analizy przepisów prawnych, w tym ustawy o doręczeniach elektronicznych, oferuje zsyntetyzowaną wiedzę, która ułatwi przygotowania do korzystania z systemu e-Doręczeń.

Autorką publikacji jest ekspertka ZPP, r.pr. **Patrycja Grebla-Tarasek**.

Wszystkie publikacje wydawane przez ZPP są dostępne do bezpłatnego pobrania na stronie www.zpp.pl w zakładce „Wydawnictwa”.

Dziennik Warto Wiedzieć

Związek Powiatów Polskich jest wydawcą bezpłatnego internetowego portalu informacyjnego *Dziennik Warto Wiedzieć*, dostępnego pod adresem www.wartowiedziec.pl

Dziennik Warto Wiedzieć jest redagowany przez pracowników Biura Związku Powiatów Polskich. Skład redakcji przedstawia się następująco:

- ✓ redaktor naczelny: **Rafał Rudka**;
- ✓ redaktorzy: **dr Grzegorz P. Kubalski, Bernadeta Skóbel, Katarzyna Liszka-Michałka, Patrycja Grebla-Tarasek, Adrian Pokrywczyński, Przemysław Matysiak, Piotr Majoch, Katarzyna Sekuła, Joanna Gryboś-Chechelska, Ewelina Kocemba, Tomasz Smaś, Alicja Cisowska, Anna Dąbrowska oraz Alina Piekarcz**;
- ✓ redaktor techniczny: **Anna Królikowska**.

W okresie sprawozdawczym pracownicy Biura Związku Powiatów Polskich, będący jednocześnie redaktorami Dziennika Warto Wiedzieć, opublikowali ponad 660 artykułów prasowych.

Współpraca

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich realizował liczne działania mające na celu wzmocnienie i pogłębianie współpracy zarówno z instytucjami publicznymi, jak i samorządowymi. Związek podejmował również inicjatywy wspierające samorządy terytorialne.

Najważniejsze działania realizowane przez ZPP zostały przedstawione w poniższych podrozdziałach.

Współpraca patronacka

Związek Powiatów Polskich jest cenionym partnerem w realizacji różnorodnych przedsięwzięć, co znajduje odzwierciedlenie w licznych wnioskach o objęcie patronatem wydarzeń organizowanych przez różne podmioty. Również *Dziennik Warto Wiedzieć* cieszy się dużym zainteresowaniem organizatorów, którzy chętnie zabiegają o jego patronat.

W okresie sprawozdawczym Związek Powiatów Polskich objął patronat nad 6 inicjatywami, a *Dziennik Warto Wiedzieć* także nad 6 wydarzeniami.

Szczegółowe zestawienie patronatów udzielonych przez Związek Powiatów Polskich przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Stowarzyszenie Leśników i Właściciele Lasów	konferencja	„Współczesne problemy gospodarowania w lasach prywatnych”	17 grudnia 2024 r., Warszawa
2	Targi Kielce S.A.	targi	Międzynarodowe Targi Energetyki i Elektrotechniki oraz Odnawialnych Źródeł Energii ENEX	18-19 lutego 2025 r., Kielce
3	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego	kongres	VII Krajowy Kongres Forów Skarbników	11-12 marca 2025 r., Warszawa
4	Municipium SA	konferencja	XII edycję Ogólnopolskiej Konferencji Samorządu i Oświaty EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI	19-20 marca 2025 r., Lublin
5	Polski Kongres Klimatyczny	kongres	Polski Kongres Klimatyczny	25-26 marca 2025 r., Warszawa
6	PubliCity Media Group	konferencja	Finał Programu Symbol	21 listopada 2025 r., Katowice

Szczegółowe zestawienie patronatów udzielonych przez *Dziennik Warto Wiedzieć* przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Instytucja wnioskująca	Rodzaj wydarzenia	Temat	Termin i miejsce
1	Stowarzyszenie Leśników i Właścicieli Lasów	konferencja	„Współczesne problemy gospodarowania w lasach prywatnych”	17 grudnia 2024 r., Warszawa
2	Municipium SA	konferencja	XII edycję Ogólnopolskiej Konferencji Samorządu i Oświaty EDUKACJA PRZYSZŁOŚCI	19-20 marca 2025 r., Lublin
3	Grupa MTP	kongres	Local Trends – Samorządowy Kongres Finansowy	14-15 kwietnia 2025 r., Sopot
4	Grupa MTP	forum	Europejskie Forum Samorządowe	13-14 października 2025 r., Poznań
5	PubliCity Media Group	konferencja	Finał Programu Symbol	21 listopada 2025 r., Katowice
6	Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami	konkurs	IX edycja konkursu Inwestycja Roku	2025 r., Polska

Mniej formalną formą wsparcia, w którą angażuje się Związek Powiatów Polskich, jest rozsyłanie komunikatów od różnych organizacji za pośrednictwem wewnętrznej „sieci e-mail JST”. Dzięki tego rodzaju działaniom marka ZPP cieszy się dużym prestiżem.

Współpraca z Głównym Urzędem Statystycznym

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Główny Urząd Statystyczny w promocji kolejnej edycji Badania Koniunktury w Gospodarstwach Rolnych (AK-R), które realizowane są od 13 do 31 stycznia 2025 r.

Współpraca z Urzędem Zamówień Publicznych

Związek Powiatów Polskich w okresie sprawozdawczym wspierał Urząd Zamówień Publicznych w promocji prowadzonych konsultacji publicznych dotyczących oceny trzech dyrektyw regulujących udzielanie zamówień publicznych w Unii Europejskiej.

Efekty realizowanych projektów

Jednym z obszarów działalności Związku Powiatów Polskich są projekty finansowane ze źródeł innych niż składki członkowskie. Dzięki ich realizacji Związek może skuteczniej wspierać samorządy, szczególnie powiatowe, w doskonaleniu profesjonalnego świadczenia usług publicznych. W rezultacie stale rośnie liczba starostw powiatowych i miast na prawach powiatu, które świadczą usługi publiczne na wysokim poziomie.

Cechą wspólną wszystkich realizowanych projektów jest ich zgodność z celami statutowymi Związku Powiatów Polskich. Każdy projekt skierowany jest przede wszystkim do samorządów terytorialnych – w pierwszej kolejności do powiatów i miast na prawach powiatu, ale również do współpracujących ze Związkiem Gmin.

Projekty dotyczą zagadnień kluczowych dla powiatów, wspierając je w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, co wpisuje się w główne cele Związku.

Pozyskiwanie funduszy europejskich na realizację projektów pozwala ZPP na poszerzanie potencjału oraz możliwości działania, które wspiera pracę powiatów.

W okresie sprawozdawczym ZPP realizował działania związane z jednym projektem.

Budowa i pilotażowe wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS), zgodnych z Modelem Architektury Informacyjnej Państwa

Cele projektu

Głównym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie Modeli Architektury Informacyjnej Jednostek Samorządu Terytorialnego (AIS) na podstawie i zgodnie z Architekturą Informacyjną Państwa (AIP), której aktualizacja i rozwój jest właściwością Ministra Cyfryzacji.

Celami szczegółowymi jest budowa czterech wzorcowych, skalowalnych modeli architektonicznych (TO-BE), Modeli AIS, dla różnych grup JST działających w oparciu o ustawę o samorządzie gminnym oraz ustawę o samorządzie powiatowym, tj.: gminy wiejskiej (AISW), gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej (AISM), miasta na prawach powiatu (AISMP), powiatu (AISP) oraz ich pilotażowe wdrożenie poprzez:

- ✓ opracowanie czterech pilotażowych modeli architektonicznych (AS-IS), Modeli Architektury Informacyjnej Instytucji Samorządu Terytorialnego (Modeli AIST), dla wyznaczonych jednostek reprezentujących ww. grupy JST we wskazanych przez nie obszarach działalności,
- ✓ identyfikacji luk (braków lub niedoborów) w rozwoju cyfrowym JST objętych pilotażem w ww. obszarach działalności oraz identyfikacji przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie dotyczących zbudowania lub zmodernizowania systemów teleinformatycznych,
- ✓ zbudowanie nowych lub zmodernizowanie istniejących systemów teleinformatycznych w JST biorących udział w pilotażu zidentyfikowanych w ramach pilotażowego wdrażania Modelu AIS przy zapewnieniu ich skalowalności, wyższego poziomu interoperacyjności i wykorzystania nowoczesnych technologii.

Modele te będą wspierały osiągnięcie korzyści wynikających z realizacji celów transformacji cyfrowej określonych w polskich i europejskich dokumentach strategicznych, tj.: poprawę relacji państwa z obywatelem; usprawnienie zaplecza elektronicznej administracji; zwiększenie dostępności i jakości zasobów informacyjnych państwa; wzmocnienie rozwoju kompetencji cyfrowych.

Założenia projektu

Według założeń projekt będzie odpowiadał na potrzeby administracji publicznej, zwłaszcza JST, które w efekcie pozwolić mają na:

- ✓ przyspieszenie integracji lub interoperacyjności systemów teleinformatycznych w administracji publicznej w celu ułatwienia realizacji zadań w sposób w pełni elektroniczny i wzmocnienia elektronicznej realizowanych procesów;
- ✓ opracowanie standardów, wytycznych, rekomendacji pozwalających na wzmocnienie rozwoju cyfrowego urzędu na poziomie JST, m.in. pozwalających na identyfikację i priorytetyzację przedsięwzięć koniecznych do realizacji w tym zakresie;
- ✓ dostosowanie JST do obsługi całego procesu będącego podstawą realizacji e-usług do możliwości realizacji usług w sposób w pełni elektroniczny, zachowującego kontrolę nad nim przez podmioty, które odpowiadają za dane oraz ostateczne zakończenie sprawy (zrealizowanie usługi);
- ✓ pozyskanie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie systemów teleinformatycznych w JST oraz rejestrów i źródeł danych, określenie ich struktury oraz wskazanie unikalnych i referencyjnych źródeł informacji wpływających na jakość danych przetwarzanych w JST;
- ✓ rozwój skoordynowanej współpracy administracji samorządowej z administracją rządową, mającej na celu tworzenie wspólnych rozwiązań cyfrowych i organizacyjnych wzmocniających transformację cyfrową państwa.

Bezpośrednimi beneficjentami projektu będą: JST, organizacje JST, administracja centralna, dostawcy oprogramowania wspierającego realizację zadań JST. Z kolei pośrednimi beneficjentami będą: obywatele i przedsiębiorcy.

Wdrażanie projektu

Wg wstępnych założeń projekt realizowany będzie w latach 2024-2027 (z możliwością ew. przedłużenia czasu trwania).

Partnerzy projektu

Ministerstwo Cyfryzacji (lider), Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa – Państwowy Instytut Badawczy (partner) oraz inni partnerzy reprezentujący korporacje samorządowe zrzeszające różne rodzaje JST.

Finansowanie projektu będzie pochodziło z funduszy zewnętrznych w ramach Działania 02.04 Współpraca międzysektorowa na rzecz cyfrowych rozwiązań problemów społeczno-gospodarczych, Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027, a szacowana wartość wyniesie ok. 41 mln zł.

W okresie sprawozdawczym trwały prace administracyjne i organizacyjne związane z przygotowaniem do dalszych kroków wdrożeniowych.

ZWIĄZEK POWIATÓW POLSKICH

Siedziba:

Pałac Kultury i Nauki, 27 piętro, 00-901 Warszawa,
Plac Defilad 1, skr. poczt. 7,
tel. 22 656 63 34

Adres do korespondencji:

33-303 Nowy Sącz, skr. poczt. 87
tel. 18 477 86 00

e-mail: biuro@zpp.pl

www.zpp.pl